

Občinski sveti in slovenska manjšina

SANDOR TENCE

Devin-Nabrežina, Zgonik, Repentabor, Dolina, Sovodnje, Števerjan in še bi lahko naštevati občinske svete narodnostno mešanih občin, ki so zavrnil ali pa niso podprli statutom med-občinskih zvez. V devinski nabrežinski in v repentabrski Občini so zavrnilo statut, ki je doživel podporo tamkajšnjih županov. To ne gre jemati kot nezaupnico, zadeva pa je politično gledano še kar nerodna. V Gorici je prav zaradi statuta med-občinske zveze Slovenska skupnost izstopila iz svetniške skupine Demokratske stranke ter ubrala samostojno pot. Nekatera dogajanja (npr. v Števerjanu in Sovodnjah) so bila pričakovana, drugod pa ne.

V tem trenutku je težko napovedati politične in upravne posledice teh dogodkov, ki vsekakor za javne uprave in obnem za slovensko manjšino ne bodo ravno zanemarljive. Slovenska komponenta Demokratske stranke bo morala najbrž nekoliko spremeniti svojo dosedanje pozitivno oceno deželne reforme lokalnih uprav, SSK pa se spet zamisliti o svojem zavezništvu z DS, ki doslej ni bilo zgolj volilne narave.

Skratka kar nekaj odprtih vprašanj in vozlov, ki jih slovenski politiki in upravitelji ne bodo zlahka razvozlati. Končno bi se morala oglašiti tudi deželna vlada, ki doslej žal še ni zinila besedice o enojezičnih statutih in imenih medobčinskih zvez, ki grobo kršijo manjšinsko zakonodajo in tudi deželni statut.

BUDIMPEŠTA - Na pritisk Evropske unije

Madžarska odstranila žico na meji s Slovenijo

Očitno so zalegli tudi slovenski protesti

Trieste Next vabi mladino

TRST - Na Velikem trgu so odprli 4. znanstveni salon Trieste Next, ki je že prvi dan privabil v šotore na stotine ljudi, predvsem mladino. Glavni temi letošnje izvedbe sta biotehnologija in zdravje. V okviru pobude potekajo predavanja in razprave med uglednimi domačimi in tujimi znanstveniki. Med drugim je bil govor o nanozdravilih: uporabili jih bodo predvsem za zdravljenje rakavih obolenj.

Na 7. strani

BUDIMPEŠTA - Madžarska, ki glede ravnanja z begunci že dlje časa upravičeno razburja evropsko javnost, je s postavljanjem bodeče žice neprijetno presenetila tudi Slovenijo. A žico je nato včeraj vendarle umaknila. Kot so potrdili na Policijski upravi Murska Sobotica, so madžarski vojaki zadnjo bodečo žico na meji s Slovenijo odpeljali ob 17.30.

Bodečo žico, prvo notranjo mejo znotraj schengenskega območja, je Madžarska začela postavljati v četrtek. Slovenije o tem ni obvestila. V Ljubljani so bili nad odločitvijo Budimpešte grenko presenečeni. Evropski komisar za migracije Dimitris Avramopoulos je bil zaradi tega včeraj v stiku s slovenskimi in madžarskimi oblastmi.

Na 2. strani

NEW YORK Papež Frančišek v Generalni skupščini ZN

NEW YORK - Papež Frančišek je v včerajšnjem nagovoru svetovnim voditeljem v Generalni skupščini Združenih narodov dejal, da obstaja pravica okolja, ki je človeštvo ne sme zlorabljati ali uničevati. Njegov nastop pa so malce bolj kot doslej zaznamovale teme, ki so vseč konservativcem, saj je izrazil nasprotovanje splavu in homoseksualnosti. Papež je bil posebej oster do najbolj mogočnih držav sveta, ki jih je obtožil sebičnega hlastanja za denarjem.

Na 2. strani

IDRIJSKI MUZEJ V partizanski tiskarni vse več Nemcev

IDRIJA - V letošnjem letu je Partizanska bolnica Franja prejela Znak evropske dediščine. Prejela ga je kot enkratni primer zdravstvene oskrbe ljudi v izrednih razmerah in kot izjemen simbol človečnosti, solidarnosti in tovarštva. Uspešen projekt so realizirali sodelavci Mestnega muzeja Idrija z direktorico Ivano Leskovec (na sliki). Pod okrilje Mestnega muzeja Idrija sodi med drugim tudi Partizanska tiskarna Slovenija, ki jo letno obiskuje vse več Nemcev.

Na 11. strani

Srečanje z županom ni izpolnilo pričakovanj

Na 4. strani

Statut zveze občin: župan Pisani v precepu

Na 5. strani

Kdo bo upravljal porečje Soče?

Na 13. strani

Karen Hervat lokostrelska prvakinja

Na 18 strani

GORICA - Poulična prireditev

Okusi že od prvega dne rekordni

BARCOLANA 2015 - Predstavitev lepote

Posodobljena Jena bo letos spet med glavnimi favoriti

Visoka, elegantna Jena bo na letošnji že 47. Barcolani spet favorit za zmago. Ker Simčićeve velikanke Esimit Europa 2 ne bo na startu tradicionalne množične regate, ki jo bo drugo nedeljo v oktobru organiziralo društvo SVBG iz Barkovelj, je prenovljena jadrnica Mitje Kosmina, ki je zdaj del širšega projekta Jena No Borders Team, spet v ospredju. Na včerajšnji predstavitvi v turističnem centru Portopiccolo, so povedali, da bo projekt sestavljala širša flota jadrnic. Na krovni jadrnici Jeni, ki jo bo krmaril Furio Benussi, bo tudi nekdanji župan Občine Zgonik Mirko Sarđoč.

Na 17. strani

BUDIMPEŠTA - Tudi na pritisk Evropske unije

Madžarska umaknila bodečo žico na meji s Slovenijo

BUDIMPEŠTA - Madžarska, ki glede ravnanja z begunci že dlje časa upravičeno razburja evropsko javnost, je s postavljanjem bodeče žice neprijetno presenetila tudi Slovenijo. A žico je nato včeraj vendarle umaknila. Kot so potrdili na Policijski upravi Murska Sobota, je Madžarska zadnje bodečo žico na meji s Slovenijo odpeljala ob 17.30. Bodečo žico, prvo notranjo mejo znotraj schengenskega območja, je Madžarska začela postavljati v četrtek. Slovenije o tem ni obvestila. V Ljubljani so bili nad odločitvijo Budimpešte presenečeni. Evropski komisar za migracije Dimitris Avramopoulos je bil zaradi tega včeraj v stiku s slovenskimi in madžarskimi oblastmi.

V Bruslju so tudi ponovili besede predsednika komisije Jean-Clauda Junckerja, da postavljane židov in ograj ni rešitev za begunsko krizo, s katero se trenutno sooča Evropa. Na vprašanje, ali je med dvema članicama schengenskega območja dovoljeno postavljati ograje, je komisija poudarila, da je v skladu s schengenskimi pravili možna le uvedba začasnega nadzora na meji, kar Slovenija na meji z Madžarsko že izvaja.

Madžarski premier Viktor Orban je ob obisku na Dunaju sicer zatrjeval, da Madžarska na meji s Slovenijo ne bo gradila trajne ograje, ampak le namestila mobilne pregrade. Kot je poudaril, ne bodo storili ničesar, čemur Slovenija nasprotuje, saj do tega nimajo ne zakonske ne moralne pravice. Je pa madžarski premier sporočil, da bodo zaprli mejo s Hrvaško oziroma na njej uvedli podobne, če ne povsem enake ukrepe kot na meji s Srbijo. Pri tem je izrecno omenil možnosti vzpostavitve sistema patrolj in zaprtja zelene meje.

Slovenski zunanji minister Karl Erjavec je kasneje novinarjem v Koprju pojasnil, da je bila slovenska veleposlanica v Budimpešti Ksenija Škrilec včeraj na pogovoru pri madžarskem notranjem ministru Sandorju Pinterju, ki je dejal, da bo Madžarska ograjo začela odstranjevati. Za Slovensko tiskovno agencijo so na slovenskem zunanjem ministertvu povedali še, da se je madžarski minister slovenski veleposlanici opravičil ter dejal, da je šlo za nespor-

zum. Po besedah državnega sekretarja na notranjem ministertvu Boštjana Šefica je umik madžarske bodeče žice dober signal in dobro sporočilo. Šefic je še napovedal, da se bosta v prihodnjih dneh srečala notranja ministra obeh držav.

V Sloveniji se sicer razmere glede beguncev normalizirajo. Na dan zabeležijo prihod le nekaj prebežnikov. Na Hrvaško sicer še vedno prihaja med 4000 in 5000 oseb na dan, ki se večinoma usmerjajo proti Madžarski. Ob morebitnem novem večjem begunskem valu bi lahko bilo njihovo število večje kot pred dnevi, zato Slovenija vzpostavlja večje kapacitete, tako nastanitvene kot sprejemne. Poveljnik Civilne zaščite Srečko Šestan je ocenil, da je trenutno nekaj čez 4000 nastanitvenih enot, število pa želijo še povečati.

Madžarski vojaki odstranjujejo žico na meji s Slovenijo

DELOSI

LJUBLJANA - Miklošičev park

Proti rasizmu in za odprto mejo

Pred vladnim poslopjem so se zbrali skrajni desničarji, ki so vzklikali gesla proti sprejemanju beguncev

LJUBLJANA - Civilnodružbeno gibanje Protirasistična fronta brez meja je včeraj v Miklošičevem parku v Ljubljani pripravilo interkulturalni festival, na katerem je okoli 500 udeležencev izrazilo solidarnost z begunci in se izreklo proti shodu na bližnjem Trgu republike, ki ga je pripravilo skrajno desno gibanje Slovenija zavaruj meje. Udeleženci Festivala odprtih meja za vse so se zbrali na Prešernovem trgu, od tam pa so se v povorki sprehodili do Miklošičevega parka. Branju festivalske izjave je sledil kulturni program z nastopi glasbenikov in recitatorjev. Med nastopajočimi so bili tudi Andrej Rozman Roza, Klemen Klemen in Demolition Group. Prireditelji festivala so poudarili, da je shod na Trgu republike, ki zahteva politiko zaprtih meja, nesprejemljiv, saj gre za vrsto politike, ki je odgovorna za tisoče mrtvih na mejah EU. Zato so se odločili, da se na strahove, ki jih poganja nevednost, od-

Shod proti rasizmu in v podporo odprtim mejam

RTVSLO

zovejo z interkulturalnim dialogom.

Pred vladnim poslopjem so nasprotniki sprejemanja migrantov z vzkliki zahtevali, da Slovenija zavaruje svoje meje, kamor naj pošlje tudi vojsko. Za Slovenijo! in Mi, Slovenci! so vzklikali udeleženci shoda, od

katerih je marsikateri vihtel ali imel odeto slovensko zastavo. Shod se je nato premaknil na Kongresni trg, kjer so udeleženci zapeli pesem V dolini tihi, nato so nadaljevali pot do Prešernovega trga. Na Prešernovem trgu je prišlo do incidenta med tremi

temnopoltnimi moškimi in nekaterimi udeleženci shoda proti migracijam, ki so mimoidoče temnopolte začeli provocirati. Eden od slednjih se je po poročanju STA uprl provokatorjem, posredovala je policija, ki je preprečila pretep.

Shod skrajnih desničarjev proti sprejemanju beguncev

RTVSLO

Slovenska podjetja, tudi Cimos, občutijo posledice zapore meje

KOPER/VELENJE - Koprski Cimos, ki dobavlja mehanske komponente in module za avtomobilsko industrijo, ter velenjski proizvajalec bele tehnike Gorenje že čutita posledice spora in zaprtja meje med Hrvaško in Srbijo. Cimos je tako moral preusmeriti transportne tokove prek BiH in Madžarske, tudi Gorenje skuša razmere obvladovati s prilaganjem transportnih poti.

V Cimosu so povedali, da preusmeritev transportnih tokov pomeni izgubo časa in tudi povečuje stroške. «Dodatno težavo povzroča še dejstvo, da je veliko tovornjakov ustavljenih na srbsko-hrvaški meji in imamo zato tudi pomanjkanje vozil. Razmere na meji spremljamo in se jim sproti prilagajamo,» še navajajo v Cimosu.

Skupina Cimos ima sicer v Srbiji osem podjetij, med drugim tudi livarno v Kikindi. Po navedbah Gorenja zaradi zaprtja meje med Srbijo in Hrvaško zaenkrat še niso utrpeli pomembnejše gospodarske škode. Zaradi ovirane dostave določenih materialov oziroma komponent iz Jugovzhodne Evrope za proizvodnjo aparatov v Sloveniji pa kamionski promet preusmerjajo predvsem preko sosednjih držav, kot alternativno pot pa so že uporabili tudi ladijski prevoz, so dejali v Gorenju.

Dodali so tudi, da na drugi strani predstavlja zaprtje meje določene težave pri transportu končnih izdelkov s proizvodne lokacije v Sloveniji na trge, kjer je treba prečkati hrvaško-srbsko mejo, kot tudi v obratni smeri, iz Gorenjevih tovarn v Srbiji proti Zahodni Evropi.

Skupina Gorenje ima v Srbiji proizvodnjo na štirih lokacijah: v Stari Pazovi, kjer proizvaja grelnike vode, v Valjevu, kjer proizvaja hladilno-zamrzovalne aparate, v Zaječarju ima obrat za montažo pralnih in sušilnih strojev ter proizvodnjo sanitarne opreme, v Kragujevcu pa orodjarno.

Predsednik uprave Perutnine Ptuj Roman Glaser je medtem za STA ocenil, da se zaenkrat logistične spremembe na Balkanu ne poznajo pri poslovanju in oskrbi potrošnikov z njihovimi živili.

V Mercatorju pa so za STA povedali, da aktualne težave na mejah za zdaj ne vplivajo na njihovo oskrbovalno verigo v Sloveniji. Verjamejo pa, da se bo pretok blaga sprostil v kratkem, zato ne pričakujejo vpliva na delovanje njihove oskrbovalne verige.

NEW YORK - Odločne besede papeža Frančiška na skupščini ZN

»Brezmejno hlastanje za denarjem vodi v uničenje planeta in siromašenje šibkih«

NEW YORK - Papež Frančišek je v včerajšnjem nagovoru svetovnim voditeljem v Generalni skupščini Združenih narodov dejal, da obstaja pravica okolja, ki je človeštvo ne sme zlorabljati ali uničevati. Njegov nastop pa so malce bolj kot doslej zaznamovale teme, ki so všeč konservativcem, saj je izrazil nasprotovanje splavu in homoseksualnosti. V republikanskem kongresu je v četrtek v Washingtonu papež poudarjal pravičnost do priseljencev, revežev, pomen boja proti podnebnim spremembam, odpravo smrtnih kazni in podobne teme, zaradi katerih ga kritiki opredeljujejo kot levičarja.

V ZN pa je včeraj posebej izpostavil zahtevo po spoštovanju svetosti vsakega življenja, kar pomeni odločno nasprotovanje splavu, pozval pa je tudi k spoštovanju naravnih razlik med moškim in žensko. V nasprotju z ameriškim kongresom pod republikanskim vodstvom vprašanje pravic žensk do splava in pravic homoseksualcev v ZN uživa večjo stopnjo podpore.

Papež je kritiziral tudi ideološko kolonializacijo držav v razvoju, ki jim po njegovem mnenju vsiljujejo sprejemanje splava in homoseksualnost kot pogoj za razvojno pomoč. Posebej oster je bil

Papež Frančišek v ZN

ANSA

medtem do najbolj mogočnih držav sveta, ki jih je obtožil sebičnega in brezmejnega hlastanja za denarjem, ki vodi v uničenje planeta in siromašenje šibkih. Predstavniki dveh najmočnejših držav ni bilo, da bi ga slišala, saj sta imela predsednik ZDA Barack Obama in njegov Kitajski kolega Xi Jinping v istem času sestanek v Beli hiši.

Omenil je tudi pravice revnih do izobraževanja, nastanitve, dela in posesti ter

hrane in čiste vode, kakor tudi pomen spoštovanja verskih svoboščin. Papež meni, da obstaja pravica okolja, ki je človeštvo ne sme zlorabljati ali uničevati. »Vsaka škoda na okolju je škoda na človeštvu,« je dejal Frančišek v doslej petem papeškem nastopu pred Generalno skupščino ZN.

Na sedežu ZN ga je sprejel generalni sekretar Ban Ki Moon, ki je dejal, da bo papež nastopil pred največjim zborovanjem svetovnih voditeljev v vsej zgodovini papeških nastopov v ZN.

V dvorani je bila tudi Nobelova nagajenka Malala Jusufzaj iz Pakistana, ki je preživela napad talibanov zaradi dela na področju ženskih pravic.

Papež je najprej pozdravil 400 uslužbencev sekretariata ZN. Zahvalil se jim je za vse dobro delo, pozval, naj med seboj sodelujejo in se spoštujejo. Pred papeževim prihodom so pred palačo narodov prvič doslej dvignili tudi zastavo Vatikana, kar je posledica odločitve Generalne skupščine na zahtevo Palestine. Vatikan je prav tako država opazovalka kot Palestina. Veleposlanik Vatikana je sicer najprej trdil, da zastave ne bodo dvigali, kasneje na naj bi ga v to vseeno prepričal sekretariat.

LJUBLJANA - O meji med Slovenijo in Hrvaško

Arbitražno sodišče imenovalo nova sodnika

LJUBLJANA - Arbitražno sodišče, ki odloča o meji med Slovenije in Hrvaško, je imenovalo nova člana arbitražnega sodišča.

Norvežan Rolf Fife bo zamenjal slovenskega člana sodišča, Švicar Nicolas Michel pa hrvaškega. Uradna Ljubljana je z imenovanjem zadovoljna, v Zagrebu pa odločitve ne komentirajo in poudarjajo, da je Hrvaška izstopila iz arbitraže. Kot je sodišče zapisalo v sporočilu za javnost, imenovanje arbitrov velja s petkom, sodišče pa se je s tem popolnilo. Sodišče je ob tem tudi sporočilo, da namerava zdaj skrbno preučiti stališča obeh strani, upošteva učinek hrvaške namere, da odstopi od arbitražnega sporazuma, in morebitne posledice, ki bi jih na trenutne postopke lahko imeli dogodki, ki naj bi botrovali hrvaški odločitvi. Sodišče bi lahko spričo navedenega strani tudi pozvalo, da predložita nadaljnja pojasnila.

Predsednik republike Borut Pahor je izrazil zadovoljstvo z odločitvijo arbitražnega sodišča o imenovanju dveh novih članov in nadaljevanju dela sodišča. Ocenil je, da ta odločitev krepi upravičeno pričakovanje, da bo dokončno določena meja med Slovenijo in Hrvaško.

Premier Miro Cerar je prav tako pozdravil imenovanje obeh manjkajočih arbitrov arbitražnega sodišča v Haagu, zunanji minister Karl Erjavec pa je izrazil zadovoljstvo in hkrati menil, da se bo postopek gotovo zavlekel.

Predsednik DZ Milan Brglez je poudaril simbolični značaj imenovanja novih arbitrov, ki po njegovih besedah izhajata iz držav, ki sta diplomatsko, politično ali pravno nevtralni. Tako zaupa v odločitve, ki jih bo arbitražno sodišče v nadaljevanju sprejelo. Imenovanje arbitra so soglasno pozdravili tudi v koalicijskih poslanskih skupinah in v večini opozicijskih strank.

Hrvaško zunanje ministrstvo je sporočilo, da imenovanja ne komentirajo, saj je »znano, da je Hrvaška izstopila iz procesa arbitraže, ker je Slovenija kompromitirala proces«.

V Evropski komisiji so v odzivu večeraj v Bruslju dejali, da jemljejo na znanje imenovanje dveh novih članov arbitražnega sodišča ter izpostavljajo, da že vseskozi spodbujajo k dialogu Slovenije in Hrvaške s ciljem skupne rešitve.

Norveški pravni strokovnjak, trenutno veleposlanik Norveške v Franciji, Rolf Einar Fife bo v arbitraži med Slovenijo in Hrvaško nadomestil slovenskega člana

Rolf Fife

na Ronnyja Abrahama, ki je odstopil v začetku avgusta. Pred tem je Abraham zamenjal Jerneja Sekolca, ki je julija odstopil po objavi posnetkov prisluhov s slovensko agentko Simono Drenik.

Fife, ki bo prihodnji mesec dopolnil

Nicolas Michel

54 let, je po šolanju v Italiji in Franciji na univerzi v Oslu diplomiral iz prava in arabsčine. Bil je tudi gostujoči raziskovalec na univerzi v Cambridgeu. Od leta 1984 do 1985 je delal na norveškem pravosodnem ministrstvu, nato pa se je zaposlil na zu-

nanjem ministrstvu, kjer je na različnih položajih ostal vse doslej. Oktobra lani je Fife predal akreditive kot norveški veleposlanik v Parizu. Večkrat je zastopal Norveško v sporih na mednarodnih sodiščih ter svojo državo zastopal v mednarodnih pogajanjih, vključno takih s področja prava morja, prava ZN in mednarodnega gospodarskega prava. Je član Stalnega arbitražnega sodišča ter nekdanji predsednik norveškega društva za mednarodno pravo.

Leta 1949 rojeni Nicolas Michel je ugleden švicarski pravni strokovnjak, ki bo v arbitražnem postopku med Slovenijo in Hrvaško nadomestil hrvaškega arbitra Budislava Vukasa. Michel je v letih od 2004 do 2008 kot namestnik generalnega sekretarja Združenih narodov za pravne zadeve zasedal najvišji pravniški položaj v okviru ZN. Na tem položaju je nadzoroval urad za pravne zadeve ZN, ki je pravna služba sekretariata in drugih organov ZN. V imenu generalnega sekretarja ZN je Michel vodil ali sodeloval v številnih mediacijah med državami, povezanih s spori o kopenski in morski meji. (STA)

ODLIKOVANJE Paljku red za zasluge

RIM - Predsednik republike Sergio Mattarella je podelil republiški red za zasluge slovenskemu novinarju in pesniku Juriju Paljku. Kdaj mu bodo odlikovanje vročili, ni znano, prav tako ni še znana utemeljitev. Na spletni strani kvirinala piše, da je Paljka, rojenega v Velikih Žabljah (kar so rimski funkcionarji zapisali pravilno, s strešico vred...), predlagalo predsedstvo vlade.

BENEČIJA - Statuti medobčinskih zvez

V Bardu da, v Tipani ne

V tipanski občini je v težavah župan Claudio Grassato, ki je podprl statut nove upravne enote

TIPANA – Glasovanje o statutu medobčinske zveze „Tera“ je povzročilo pravi potres v občinski upravi Tipane. Občinski svet male občine v Karnajski dolini v četrtek ni sprejel predloga statuta, ki ga je svetnikom predstavil župan Claudio Grassato. Sam Grassato je predlog že podprl na skupščini županov občin, ki sestavljajo medobčinsko zvezo (unijo) Tera. Med zadnjim občinskim svetom v Tipani pa se je samo pet večinskih svetnikov strinjalo s predlaganim besedilom statuta. Njim se je pridružil Roberto Bassi, ki je bil Grassatov nasprotnik na zadnjih upravnih volitvah. Ostalih šest svetnikov (ena svetnica je bila odsotna) pa je predlog zavrnilo. Med temi so bili trije iz vrst opozicije, trije pa iz večine.

Med večinskimi svetniki, ki so glasovali proti predlogu statuta, je bil tudi Elio Berra, ki je bil petnajst let prvi občan Tipane, v tem mandatu pa je bil do

Tipana sodi med občinami, kjer je v veljavi zaščitni zakon za Slovence

NM

avgusta podžupan. Berra je namreč odstopil in zapustil občinski odbor, ko je njegov naslednik Grassato na skupščini županov podprl predlog statuta medobčinske zveze Tera. Tako kot takrat je tu-

di med občinskim svetom Berra (v vlogi podžupana ga je nadomestil Alan Cecutti) poudaril, da je dokument nesprejemljiv, ker ne omenja problematike Tipane in na splošno goratih predelov te zveze in niti

Slovencev ter njihovih pravic. S tem v zvezi je namreč v besedilu statuta zabeležena prisotnost »antičnega slovanskega ljudstva«, pa čeprav spadajo v to zvezo tudi občine Barda, Fojda in Ahten, v katerih se prav tako kot v Tipani izvaja zaščitni zakon za Slovence. Deželna uprava bo morala tako za sprejetje statuta imenovati komisarija.

Kar zadeva glasovanje o predlogu statuta zveze Tera pa naj dodamo, da je bil izid povsem drugačen v Občini Barda, kjer so se svetniki sestali v ponedeljek. Večina je tam soglasno odobrila predlog statuta in tako pokazala, da se strinja z županom Guidom Marchiolom, ki ga je podprl tudi na skupščini županov. Marchiol je sicer priznal, da je predlog še v marsičem nedorečen, a je prepričan, da ga bo mogoče dopolniti, ko bo v zvezi z izvajanjem deželne reforme krajevnih uprav vse nekoliko bolj jasno. (NM)

VINARSTVO - Dopis slovenskemu kmetijskemu ministrstvu

Bruselj zahteva od Slovenije dodatna pojasnila o evropski zaščiti terana

LJUBLJANA - Slovensko ministrstvo za kmetijstvo, ki ga vodi Dejan Židan, bo skrbno preučilo vprašanja Evropske komisije o zaščiti terana in nanje argumentirano odgovorilo. Komisija odgovore pričakuje do konca oktobra, so za Slovensko tiskovno agencijo sporočili z ministrstva in znova poudarili, da mora komisija štiti pravni red EU. Viri pri Evropski komisiji so povedali, da je evropski komisar za kmetijstvo Phil Hogan ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejanu Židanu v začetku prejšnjega tedna poslal pismo s pozivom k dodatnim pojasnilom o nekaterih podrobnostih v povezavi z vprašanjem terana. Katere podrobnosti mora Slovenija razčistiti v dodatnih pojasnilih, ni bilo mogoče izvedeti.

Kot so sporočili z ministrstva, so bili iz medijev seznanjeni, da naj bi komisija minul teden Sloveniji poslala poziv k dodatnim pojasnilom. »Na podlagi teh medijskih informacij je ministrstvo preverilo tudi na komisiji, kam je bil posredovan dopis, saj ga stalno predstavništvo v Bruslju in ministrstvo nista prejela. Na podlagi tega poizvedovanja je bil dopis komisarja Hogana, sicer datiran 14. septembra 2015, v četrtek pozno popoldne po elektronski pošti posredovan na

stalno predstavništvo v Bruslju in neformalno tudi na ministrstvo,« so zapisali.

Spomnili so, da je komisija vprašanja poslala v skladu z julijskim srečanjem Židana in Hogana v Bruslju. «Takrat je slovenski minister komisarju predstavil stališča in argumente Slovenije glede zaščite terana; med drugim je minister ponovil stališče, da gre pri vprašanju terana za zadevo, ki je bila zaključena leta 2004, ko je Slovenija postala članica EU,« so zapisali na slovenskem ministrstvu.

V Ljubljani so poudarili stališče, »da morajo tudi pri vprašanjih, ki so povezana z veljavno zaščito terana v EU, vse aktivnosti v celoti potekati transparentno, ob upoštevanju zakonodaje EU«. Slovenija poudarja, da je naloga komisije štiti pravni red EU, in opozarja, da je teran pomemben simbol Krasa.

Zaplet s teranom se je razvnel, ko je hrvaški kmetijski minister slovensko stran presenetil z izjavo, da Hrvaška kmalu pričakuje pozitivno rešitev vprašanja terana za vinarje v hrvaški Istri. Hrvaška zahteva za svoje vino oznako »teran, hrvaška Istra«.

Minister Dejan Židan

ARHIV

PORDENONE - Preiskava

Je dvojni umor zagrešil vojak?

PORDENONE - V preiskavi o zagonetnem umoru podčastnika italijanske vojske, 29-letnega Trifoneja Ragoneja in njegove partnerke Terese Costanzo (30 let), ki sta bila hladnokrvno ustreljena 17. maja letos na parkirišču pred športno palačo v Pordenonu, kjer sta živela, je končno, kot kaže, le prišlo do preobrata. Preiskovalci so namreč med preiskovane osebe uvrstili 26-letnega vojaka (tudi on je iz Pordenona, a je po poreklu iz juga Italije), Ragonejevega znanca in nekdanjega sostanovalca, ki so ga v preteklih tednih že nekajkrat zaslišali. Zasuk v preiskavi pomeni razkritje shrambe za naboje, ki so jo potapljači našli v malem jezeru ob športni palači. Zdaj bodo strokovnjaki preverili, ali gre za del pištole kalibra 7,65, s katero je bil storjen umor. Morilec je iz nje izstrelil petkrat. Bil je izjemno natančen, tako da so preiskovalci dalj časa ugibali, da gre za poklicnega morilca. Osumljeni vojak je, kot kaže, brez alibija, o razlogih za tako okruten umor pa zaenkrat ni informacij. Upoštevali so veliko možnosti: neizplačani dolgovi, ljubosumje, organizirani kriminal, celo razpečevanje anabolikov, saj sta bila umorjena obiskovalca fitesa.

OPČINE - Srečanje z županom Cosolinijem in odbornikom Krausom

Tudi Budin in Slofest pokazatelja »novega Trsta«

Tržaški župan Roberto Cosolini je predsinočnjim na Opčinah podal obračun svojega štiriletnega dela rekoč, da je levosredinska uprava prekinila imobilnost tržaškega vsakdana. Izpostavil je ukrepe zlasti v zvezi s prihodnostjo starega pristanišča in za okoljsko sanacijo železarne. Trst je spet v pogonu, je dejal Cosolini, ki se bo prihodnje pomlad znova potegoval za županski stolček. Na Opčinah so ga spremljali občinski odborniki Roberto Treu, Antonella Grim in Matteo Montesano, srečanje v dvorani Zadrugne kraške banke je vodil odbornik Edi Kraus. Pobuda - kot je pisalo v vabilu - je bila namenjena institucionalnim predstavnikom slovenske manjšine ter njenih združenj in organizacij.

Za župana iz vrst Demokratske stranke pomeni »Trst v ponovnem pogonu« tudi drugačen odnos do Slovencev. Da se v mestu tudi na tem področju stvari spreminjajo v pravo smer, priča po županovi oceni nedavni Slofest, ki ga je mestna skupnost doživljala kot praznik in ne le kot prikaz razvejane dejavnosti slovenske manjšine. Še do pred nekaj leti bi takšno prireditev v osrčju Trsta gotovo spremljalo nacionalistično nerganje, Slofest pa je izpadel kot povsem normalna pobuda v večjezičnem mestu.

Kot primer, da Trst postaja končno normalen je Cosolini navedel tudi predsedovanje Slovenca Mihoša Budina Stalnemu gledališču Furlanije-Juljske krajine. »Pred leti bi bilo to nemogoče, danes pa je Budin tam, kjer je,« je dejal župan.

Namesto o zvezi občin o čezmejnem projektu

Cosolini, ki se je izognil zelo kočljivo teme medobčinske zveze, je omenil sodelovanje z Ljubljano, Dunajem, Zagrebom in Gradcem. Njegova uprava si prizadeva za projekt čezmejnne upravne enote, ki bi sega-

la od Tržiča vse do slovenske in hrvaške Istre. Gre za zamisel po vzoru goriško-novogoriške izkušnje Evropske skupine za ozemeljsko sodelovanje GECT. Na Tržaškem je ta zamisel šele v zametkih, saj občine tega območja (razen nekaterih izjem) zelo zamujajo pri evropskih načrtih in splošno pri koriščenju bruseljskega denarja.

Štiriletni obračun je Občina strnila v knjižico (prevedli so jo tudi v slovenščino) z naslovom Sprememba je, gledati naprej in ne se ozirati nazaj.

Cosolini proti Dipiazza najbrž brez Zveze levice

Na splošno je župan še kar zadovoljen z opravljenim delom v teh štirih letih (izvoljen je bil leta 2011) in z optimizmom gleda na spomladanske volitve. Cosolinijev glavni tekmeč bo skoraj gotovo njegov predhodnik Roberto Dipiazza, ki se

Srečanje v konferenčni dvorani ZKB ni izpolnilo pričakovanj

FOTODAMI@N

trudi, da bi zedinil razbito desno sredino.

Podobno nelahko delo na levi sredini sicer čaka tudi Cosolinija, ki bo glede na dogajanja v občinskem

svetu težko spet imel ob sebi Zvezo levice predsednika občinskega sveta Iztoka Furlaniča. Politika pa je, kot vemo, umetnost možnega...

Sandor Tence

Občina, Slovenci in usoda kontovelske Mlake

Predsinočnja open-ska pobuda je bila namenjena zastopnikom slovenske manjšine, ki se vabilu Občine Trst niso odzvali v ravno velikem številu, prav nasprotno. Ne vemo komu je mestna uprava v resnici poslala vabilo in po kakšnih kriterijih, dejstvo je, da srečanje ni izpolnilo namena, zaradi katerega je bilo sklicano. V bistvu je bila to žal zamujena priložnost.

Roberto Cosolini in odbornik Edi Kraus sta po uvodnem županovem poročilu zaman spodbudila soočenje in nista kriva, da se je občinstvo mlačno

odzvalo pozivu k razpravi. V njej so prevladale zelo lokalne teme (npr. kontovelska Mlake) in tudi čisto zasebna vprašanja nekaterih navzočih, ki nikakor ne zanimajo širše slovenske skupnosti. Na seji ni bilo predstavnikov obeh kraških rajonskih svetov, odsotne so bile tudi mnoge slovenske ustanove in organizacije.

Med redkimi, ki se je držal dnevnega reda srečanja, je bil predsednik Zadrugne kraške banke (ZKB) Adriano Kovačič. Cosolinijevi upravi je priporočil, da je naredila konec kvarni tržaški politični držji, češ da v Trstu ni mo-

goče ničesar narediti (no se pol). Preporočil tržaškega območja je stvar vseh mestnih komponent (tudi slovenske manjšine), med katere sodi tudi ZKB, ki je glede tega že in še bo odigrala vlogo, ki ji pripada, je poudaril Kovačič. Župan je izpostavil zelo dragoceno vlogo ZKB v korist krajevnega gospodarstva, posebno v tem kriznem obdobju.

Cosolini je Ediju Ferlugi zagotovil, da Občina ni pozabila na vprašanje radijskih in televizijskih oddajnikov pri Ferlugih. Za odstranitev oziroma premestitev letih manjka še sklep mi-

nistrstva za gospodarski razvoj, ki ga Občina pričakuje v naslednjih dneh. Kot znano, je Cosolinija uprava prva vzela resno v poštev zahteve prebivalcev Ferlugov po odstranitvi anten, pri čemer je svoje naredila tudi deželna uprava.

V konferenčni dvorani ZKB je tekla beseda tudi o rešilcu zdravstvene službe 118. Gospa iz publike je bila mnenja, da bi si Opčine zaslužile stalno navzočnost rešilca, Cosolini temu sicer ne nasprotuje, o tem pa ima škarje in platno zdravstvena ustanova.

S.T.

Ekološka sobota pri svetoivanskem Bošketu

Pri Sv. Ivanu bo danes potekala predzadnja iz vrste pobud, ki jih prireja tržaška občinska uprava in družba AcegasApsAmga z namenom spodbujanja ločenega zbiranja odpadkov. Mobilni zbirni center za odpadke bo danes pri Bošketu, in sicer od 10. do 18. ure. Ob tej priložnosti bodo delavci podjetja AcegasApsAmga nudili informacije in pomagali občanom pravilno ločevati odpadke. Zadnja ekološka sobota bo 3. oktobra na parkirišču blizu Rižarne (vhod v Ul. Rio Primario), ravno tako med 10. in 18. uro.

Župan Cosolini obiskal konzulto priseljencev

Tržaški župan Roberto Cosolini je v spremstvu podžupanje Fabiane Martini včeraj obiskal sedež konzulte priseljencev. Župana in podžupanje so sprejeli predsednik in podpredsednik konzulte Hector Sommerkamp in podpredsednica Lidija Radovanović ter drugi priseljenci. Na srečanju so se pogovarjali o različnih temah, glavni podvarek pa je bil na spremembi pravilnika in ustanovitvi nove konzulte z novimi člani, do katere bo prišlo v kratkem. Med razpravo je bil govor tudi o dobrih odnosih med predstavniki različnih narodnih skupnosti na Tržaškem ter o težavah pri sprejemanju in vključevanju priseljencev v družbeno tkivo še zlasti v tem za številne begunce težkem obdobju. Zaradi tega so se med drugim odločili, da bodo priredili številna javna srečanja z namenom informiranja in spodbujanja dialoga.

Poveljnik karabinjerjev Melis pri županu Cosoliniju

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj sprejel novega pokrajinskega poveljnika karabinjerjev Daniela Melisa. Na srečanju sta se pogovarjala o glavnih vprašanjih, ki zadevajo varnost občanov in kontrolo ozemlja ter soglašala, da je potrebno že dobro sodelovanje med javno upravo in karabinjerji še krepiti in utrjevati.

Nov dom za prizadete

V stanovanju podjetja ATER v Ul. Valmaura št. 39/1 so včeraj uradno odprli nov dom za prizadete osebe. Nove prostore bo upravljal center za posebno vzgojo CEST, odprla pa jih je občinska odbornica za socialo Laura Famulari.

TRG SV. ANTONA - Odbornik Kraus se je srečal z branjevci in branjevkami

Podaljššan urnik, a kopicca težav

Delovni čas podaljššan do 19. ure - Branjevci opozorili na pomanjkljivo čiščenje in na neurejenost odtokov - Zahteva po postavitvi zaprtih hišk

Branjevci in branjevke na tržnici, ki začasno domuje na Trgu sv. Antona, bodo do konca decembra lahko obratovali s podaljšanim delovnim časom. To jim je včeraj dopoldne osebno sporočil občinski odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus (na sliki), ki je dejal, da bodo sadje, zelenjavo in cvetje ob sobotah lahko po novem prodajali do 19. ure, podaljšani delovni čas bo dovoljen tudi ob decembrskih nedeljah in še nekaterih drugih dnevih. Branjevkam in branjevcem je Kraus zagotovil tudi, da jih ob božično-novoletnem sejmu, ki običajno poteka v ulicah okrog Trga sv. Antona, ne bodo selili drugam, zagotovljena pa bodo tudi parkirna mesta za dostavna vozila.

Odlok o podaljššanem urniku je razveselil približno šest od skupno dvajsetih imetnikov stojnic na omenjenem trgu. Tega so se razveselili predvsem tisti trgovci, ki sadje in zelenjavo kupujejo od dobaviteljev, medtem ko branjevci, ki

prodajajo lastne izdelke, popoldneve potrebujejo za delo na polju ali v sadovnjakih. Mnogi od njih so včerajšnje srečanje izkoristili, da so ponovno opozorili na težave, s katerimi se vsak dan soočajo. Medtem ko smo v poletnih mesecih že

pisali o pomanjkljivem čiščenju območja, so branjevci v tem jesenskem času nezadovoljni zaradi neurejenosti odtokov na osrednjem trgu, saj morajo ob slabem vremenu po več ur stati v lužah. Nezadovoljni so tudi z novim arhitekturnim načrtom, po katerem naj bi se prihodnjo spomlad vrnili na Ponteroš, a ne na staro lokacijo, ampak na drugo stran trga, ki naj bi bil za njihovo dejavnost popolnoma nefunkcionalen in zgrešen (preveč sonca).

Večina jih meni, da bi se morali vrniti na staro lokacijo na Ponterošu. V kolikor jim pristojni občinski organi tega ne morejo zagotoviti, bi ra-

di ostali tam, kjer so zdaj. A pod enim pogojem; da se postavijo zaprte hiške, ki bi jim zagotavljale neovirano poslovanje brez luž, meteorne vode, vetra, ki piha z vseh strani ... Ogorčena je ena od rožnaric, ki že več desetletij na tržnici prodaja lokalno cvetje. Dejala je, da ni prav, da mora stati na trdih mokrih ploščah po več ur. Tudi zato, ker morajo za en prostor plačati kar precej evrov letne najemnine. In to je treba plačati ne glede na to, koliko jim uspe prodati. »Slabše ne more biti. V Trstu bi potrebovali osebo, kot je bila nekoč cesarica Marija Terezija«, je trenutno situacijo s kančkom cinizma opisala rožnarica.

Kaj pa o vsem skupaj menijo kupci? Večina kupcev je zelo zadovoljna s tržnico na začasni lokaciji, se pravi na Trgu sv. Antona. Strinjajo pa se z branjevci, ki zahtevajo, da se nemudoma uredijo odtoki, saj v primeru slabega vremena v lužah ne stojijo le prodajalci, temveč tudi kupci ... (sč)

DEŽELNA REFORMA KRAJEVNIH UPRAV - Završen ustanovni dokument medobčinske zveze

Na Repentabru »premešana« večina zavrnila statut unije

Nič proti pet! Tak je klavrn, čeprav - v pričakovanju ponedeljkove obravnave v Miljah - začasni, rezultat ne-izglasovanja statuta Julijske medobčinske teritorialne unije v petih občinskih svetih na Tržaškem. V vseh skupščinah bodo v prihodnjih dneh in tednih potrebni ... popravni izpiti.

V četrtek zvečer je glasovanje o statutu medobčinske zveze v repentabrskem občinskem svetu poskrbelo za pravo dramo. V občinski skupščini so - po predvolilnem dogovoru - dejansko vsi v večini: tako na volitvah zmagovita lista Skupaj, kot poražena Napredna lista.

Statut medobčinske zveze pa je dodobra zmešal štrne v koaliciji in premešal poglede večine in ne-opozicije na dokument, ki ga je bil predstavil eden od njegovih tvorcev, župan Marko Pisani.

Tako so osnutek ustanovnega akta medobčinske zveze ob županu Pisaniju (Skupaj) odprli še podžupan Casimiro Cibi (Napredna lista), Tanja Rebula (Skupaj), Omar Marucelli (Napredna lista) in Renato Pelessoni (Skupaj). Skupaj pet glasov.

Prav toliko svetnikov je glasovalo proti, in sicer: Jože Bitežnik (Skupaj), Tanja Kosmina (Napredna lista), Ervin Gustin (Skupaj), Mojca Skabar (Napredna lista) in Lorenzo Milic (Skupaj).

Dve svetnici liste Skupaj, Tamaša Skabar in Tamara Komar, sta se vzdržali, medtem ko je bil setnik liste Skupaj Angelo Barani upravičeno odsoten.

Za odobritev statuta v prvem branju bi bila potrebna dvotretjinska večina. Dejstvo pa je, da ni prejel dokument niti podporo absolutne večine, za kar bi bilo potrebnih sedem glasov. Zato bodo morali - po normah reformnega zakona krajevnih uprav - o statutu razpravljati in glasovati še na dveh sejah občinskega sveta, kar predstavlja - za tako majhno občino, kot je repentabrška - kar težko finančno breme.

Občinska skupščina mora statut odobriti do 24. oktobra. V primeru, ko bi ga ne izglasovala, bo deželna uprava poslala na občino izrednega komisarja, da ga bo on - samovoljno - odobril.

M.K.

Repentabrski župan Pisani v precepu: kaj storiti?

Repentabrski župan Marko Pisani je bil po glasovanju, s katerim je občinski svet zavrnil odobritev statuta Julijske medobčinske teritorialne unije, potr.

Kaj vas je ob takem izidu glasovanja najbolj zapelo?

Predvsem dejstvo, da so proti statutu glasovali svetniki moje skupine Skupaj.

Zakaj se je to zgodilo?

Očitno nisem bil pri svoji predstavitvi statuta dovolj prepričljiv, da bi razvideli razliko med statutom in deželnim zakonom o reformi krajevnih uprav.

Pojasnite razliko.

Večkrat sem izjavil in ponavljam: deželni zakon o reformi krajevnih uprav je slab zakon. Ampak ...

Ampak?

Zakon je pač zakon, čeprav je slab. Mi župani smo pri pripravi statuta skušali zakon izboljšati. Moram priznati, da nam je to na številnih

MARKO PISANI

FOTODAMJ@N

področjih uspelo.

Na primer?

Pri obravnavi vprašanj, ki se neposredno tičejo člane slovenske manjšine. Nadalje nam je uspelo ohraniti sodelovanje med občinami, ki smo ga bili nastavili s projektom Morje-Kras. Statut je dejansko rešil avtonomijo samoodločanja majhnih občin napram veliki tržaški občini.

Torej?

V danih pogojih to ni malo. Župani smo se - kljub negativni oceni reformnega zakona - resnično po-

trudili, da bi popravili to, kar se je dalo popraviti.

Ali ni bila možna kaka druga rešitev?

Katera? Ta, da bi šli na barikade proti zakonu? Kaj pa bi s tem dosegli? Moja vizija je malce drugačna.

Katera pa?

Da je mogoče - tudi v slabem kontekstu - čim več doseči za naše ljudi, za našo skupnost, za nadaljevanje tistih projektov, za katere smo se odločili, da jih nastavimo in tudi izpeljemo do konca. Čeprav ...

Čeprav?

Čeprav se sedaj nahajam v hudem precepu.

Katerem?

Kaj storiti: po eni strani je glasovanje v občinskem svetu dokaz, da moje sporočilo ni bilo sprejeto; po drugi strani pa me vežejo dolžnost do naših ljudi, do dobrobiti naše skupnosti in naše občine.

M.K.

ASTROFIZIKA V ponedeljek popoln lunin mrk

V ponedeljek zjutraj bo luna ... mrknila. Po izračunih ameriškega astrofizika Freda Espenaka se bo lunin mrk začel ob 3.07 zjutraj, ko bo polna Luna zašla v senco Zemlje. Ob 4.11 bo mrk popoln, saj bo zemeljska obla

popolnoma zasenčila lunino površje. Popoln lunin mrk bo trajal dobro uro, vse do 5.23 zjutraj, ko se bo začela Luna počasi otepati sence Zemlje, dokler ji ne bo ob 6.27 popolnoma ... ušla.

Luna bo takrat v perigeju, to je najbližje Zemlji, saj bo od svojega planeta oddaljena »le« nekaj več kot 363 tisoč kilometrov.

Po oceni Massima Ramelle, strokovnjaka s tržaškega astronomskega observatorija, bo na Tržaškem ogled luninega mrka najlepše viden z barkovljanske obale.

Ricmanje: zaprta občinska cesta »za Barde«

Uprava občine Dolina sporoča, da je bilo odredeno zaprtje občinske ceste »za Barde« v Ricmanjih, zaradi geoloških raziskav, ki jih je civilne zaščita naročila na opornem zidu pod isto cesto, ki je bil že pred časom podvržen posegu zasilne opore.

Zato se je odredilo zaprtje občinske ceste »za Barde« (k.p.št. 1222 K.O. Ricmanje), pri hišni št. 186 od 28.09.2015 do 30.09.2015 z urnikom 0-24.

DOLINSKI OBČINSKI SVET - Poročilo župana Sandyja Kluna

Obračun razvejanega dela

Zaključena dela na šoli A. Frank pri Domju - Dela za obnovo vodovoda in kanalizacije v Ricmanjih - Spor z družbo SIOT

Na četrtkovi seji dolinskega občinskega sveta je uvodoma govoril župan Sandy Klun, ki je v svojem poročilu podal obračun delovanja uprave od zadnje seje skupščine. Poleg tega je javno čestital občanki Silviji Stibilj za odlični športni uspeh v kotalkanju, saj je v Kolumbiji dosegla naslov svetovne prvakinja v kategoriji Solo Dance Senior.

Klun je povedal, da so se po približno letu dni zaključila dela na šoli Anna Frank pri Domju. V njej je prišlo do nestabilnosti strukture poslopja, zaradi česar je morala poseči civilna zaščita dežele FJK. Obenem so v celotnem šolskem centru pri Domju izvedli vrsto dodatnih del, od ure-

ditve sanitarij, do zamenjave grelcev in delno oken; pobarvalo se je notranje prostore in tudi zunanja in vrtna vrata, ter uredilo vrt z rezom okrasnih dreves.

Poleti smo z zdravstvenim podjetjem in deželno agencijo ARPA preverili prisotnost azbesta v šoli Voranc v Dolini, je nadaljeval župan. Na dan je prišlo, da je lepilo, s katerim so pritrjene ploščice, vsebovalo določeno količino azbesta, ki bi lahko postal nevaren, ko bi se ploščice začele luščiti. Zato so nemudoma sprožili postopek sanacije tistega dela šolskega poslopja in otroke začasno preselili v šolski center pri Domju.

V Ricmanjih so se medtem začela dela za preureditev vodovoda in kanalizacije v vaškem jedru. Dela so nedvomno potrebna in tudi nujna zaradi prispevka 235 tisoč evrov, ki ga je treba porabiti letos. Jasno je, da bo zaradi del prišlo do nekaterih nevednosti za prebivalce vasi, tem se žal ni mogoče izogniti. Skušali pa so jih čimveč omiliti, tudi v sodelovanju s podjetjem Trieste Trasporti, ki je pristalo na to, da bodo njeni avtobusi obračali na oširku pri pokopališču oz. na ploščadi pod avtocesto. Ta poseg spada v širši projekt polne prenovitve pokrajinske ceste 20 in podtalnih storitev. Naslednji posegi, ki jih bo vedno vodilo podjetje AcegasAps Amga, bodo potekali na podoben način, skupno pa bo vrednost del 1,14 milijona evrov. Dela se bodo končala predvidoma čez dve leti, nazadnje s preureditvijo ovinka pri Logu, kjer je sedaj nameščen semafor zaradi nestabilnosti spodnjega zidu. Dalje je Klun sporočil, da je občinski svetnik Roberto Drozina preklical svoj odstop od druge stalne svetniške komisije, ki je sedaj ponovno v polnem sestavu. Klun je izrazil željo, da bo komisija spet stvarno in učinkovito delovala. Na Pokrajini Trst je bil pred kratkim sestanek v zvezi z ureditvijo krožišča pri mostu med Dolino in Boljuncem. Sporočeno je bilo, da je bil že odobren izvedbeni načrt in se bodo dela predvidoma začela že prihodnje leto.

V zvezi s sporom z družbo SIOT in namenom uprave, da pospeši dokončno razsodbo o pritožbi na DUS, glede na pozive občinskih ugotovitev v breme družbe je Klun obvestil, da je občinska uprava 23. junija letos predložila deželni davčni komisiji vlogo za dvig zneska, ki jo je predsednik omenjene deželne komisije sprejel. Obravnava bo 23. novembra 2015.

Lani je pokrajina začela s kontrolami na ogrevalnih napravah v občini, je še povedal župan. Zato so morali na šolah in na občinskih poslopih opraviti posege in prilagoditi ogrevalne naprave predpisom. Dela so v zaključni fazi in so za 90% zaključena. Do sedaj je bil strošek nekaj nad 50.000 evrov, do konca del pa bodo porabili predvidoma še kakih 20.000 evrov.

PROMETNA TABLA - V dolinski občini

Nova toponomastika: Glinščica po finsko?

Tabla z novim imenom Doline Glinščice

Bralec Franko Pečar nam je dostavil fotografijo, posneto na cesti pri nekdanji Tovarni velikih motorjev, sedanji Wärtsilä, iz katere je razvidno, da je dobil naravni dolinski biser, domačinom znan z imenom Klinšca, novo ime, s črko ... finskega porekla.

DOLINA - Pobuda združenja Prijatelji srca

Dan srca

Na županstvu merili količino holesterola, glikemije in trigliceridov

Združenje Prijatelji srca-Cuore Amico iz Milj je na dolinskem županstvu včeraj priredilo Dan Srca, kot je v navadi že nekaj let. Obisk občanov je tako kot v preteklih letih pokazal, da pozitivno sprejemajo to pobudo. Dan srca je potekal dopoldne, na njem pa so za prepre-

čevanje bolezni srca in ožilja izvajali sledeče izvide: holesterol, glikemijo in trigliceride. Nepravilne krvne vrednosti, predvsem količina holesterola in trigliceridov, prekomerna teža, visok pritisk in cigaretni dim kvarno vplivajo na delovanje našega srca, poudarjajo člani združenja.

CERKEV - Praznik škofijskega tednika Vita Nuova

Šola kot poligon novih ideologij

Da bi šola še vzgajala. Tako se je glasil skupni naslov letošnjega že tretjega praznika tržaškega škofijskega tednika Vita Nuova, ki je potekal v sredo in četrtek v Pastoralnem središču Pavla VI. v Ul. Tigor. Praznik škofijskega tednika je vsakič posvečen aktualni temi, tokrat pa so organizatorji izbrali šolstvo, tako v luči nedavno sprejete reforme o t.i. dobri šoli kot predvsem polemike okoli uvajanja v šolo t.i. teorije spola oz. »gender ideologije«.

Predvsem v zadnji časih je bilo v tisku zaslediti več stališč, ki zanikajo obstoj take ideologije, tega prepričanja pa ne delijo pri Viti Nuovi, kjer so v sredo zvečer v pastoralno središče v Ul. Tigor povabili urednika katoliške revije Il Timone in spletne strani La Nuova Bussola Quotidiana Riccarda Casciolija, ki je govoril na temo Šola: kraj človeške rasti, taborišče za prevzgojo ali bojno polje? Kot je uvodoma povedal predsednik Vite Nuove Luca Farina (srečanja sta se udeležila tudi tržaški nadškof Giampaolo Crepaldi in urednik tednika Stefano Fontana), smo priče poskusu izkoreninjenja krščanskih vzgojnih vlog (pri tem je omenil odpravo obveznega verouka, poskuse odstranitve razpel iz razredov, opuščanje priprave jaslic za božič in uvajanje iger, ki naj bi se navdihovale pri »teoriji spola«). »Na Nizozemskem otrokom od 12. leta naprej v šolah razlagajo pravico do smrti. Če je to smer, je bolje, da vsi skupaj naredimo križarsko vojno proti tistim, ki nas hočejo drugačne od tega, kar smo in kar verjamemo,« je dejal Farina.

V nasprotju s tistimi, ki trdijo, da »gender ideologija« ne obstaja, je Cascioli prepričan, da obstaja (o njej govori tudi papež Frančišek) in sestoji v zanikanju dejstva, da obstajata moški in ženska. Pomembna niso dejstva, ampak to, kar sami občutimo, da smo, to pa pravzaprav ni vezano samo na vprašanje promocije homoseksualnosti ali transseksualnosti, ampak zadeva vse, saj si lahko vse in nasprotno od vsega. Iz vzgojnega zornega kota je to prava norost, je dejal Cascioli, saj otrok s tem odrasča brez objektivnih opornih točk, ki nudijo gotovost. Gre za proces, ki se je začel že pred časom in ni naključen, saj ko človeška oseba izgubi družino, ostane sama oz. osamljena in je posledično veliko lažje manipulirati z njo, to pa je želja vsake oblasti.

Tako se pod krinko demokracije in boja proti diskriminaciji uveljavlja pravcati totalitarizem, je prepričan Cascioli, ki je opozoril na spreminjanje učbenikov

Udeleženci posveta o šoli

FOTODAMJ@N

in tečaje usposabljanja, ker morajo biti vsi usmerjeni na določen način. Govornik je omenil tudi t.i. zakon Scalfarotto, ki ga obravnavajo v parlamentu in kjer se želi razširiti že obstoječo protirasistično zakonodajo na področje pojava homofobije.

S tem se po Casciolijevem mnenju poskuša vprašanje spolne usmerjenosti enačiti z vprašanjem rase in se tako ne more niti več govoriti o naravni družini, ki jo sestavljajo oče, mati in otroci, ker to lahko postane oblika rasizma. Ne gre

SODIŠČE - Na zatožni klopi bivši upravitelji Tonutti, Zanetti in Borella

Azbest v tržaškem pristanišču: sodna obravnava šele v decembru

Sodna obravnava proti nekdanjima predsednikoma tržaškega pristanišča Giuseppeju Tonuttiju in Micheleju Zanettiju ter nekdanjemu generalnemu direktorju Arrigu Borelli, ki naj bi bili odgovorni za smrt oziroma bolezen nekaterih pristaniških delavcev zaradi vdihavanja azbesta, je bila včeraj ponovno vložena, in sicer na 10. december. Bolje povedano, do napovedanega nadaljevanja sodne obravnave, ki se je začela na tržaškem sodišču v juniju, včeraj sploh ni prišlo. Potrebno bo namreč prej odločiti, ali bodo poenotili ta proces z drugim sodnim postopkom, kjer je več vodilnih mož vpletenih v obravnavo zaradi smrti 30 pristaniških delavcev, umrlih v obdobju 2002-2014. Do te odločitve bo prišlo na prihodnji obravnavi, ki bo, kot rečeno, čez dobra dva meseca.

Kot je razložil včeraj Zanettijev odvetnik Giovanni Borgna, so včeraj posredovali akte predsedniku oddelka za predhodne preiskave Guidu Patriarchiju, ki bo odločal o morebitni združitvi sodnih obravnav. Kako bo potekal dejansko prvi kazenski postopek zaradi azbesta proti tržaški Pristaniški oblasti in proti nekda-

MICHELE ZANETTI

nji upravi tržaškega pristanišča pred reformo pristaniškega sistema iz leta 1994, bo potrebno torej še počakati.

Sodno obravnavo na tržaškem sodišču je zahtevala javna tožilka Maddalena Chergia. Ta obtožuje 90-letnega Tonuttija (ta je vodil nekdanjo pristaniško ustanovo Eapt v letih 1973-1974), 74-letnega Zanettija (nasledil je Tonuttija in vodil pristanišče v obdobju 1977-1990, bil pa je tudi na čelu Pokrajine Trst) ter Borello (generalni direktor v letih 1981-1985), da so posredno odgovorni za smrt enega pristaniškega delavca, medtem ko je eden obolel za azbestozo. Prvi je umrl leta 2010

zaradi plevričnega mezotelioma, drugi je danes bolan. Poleg tega je trojica obtožena kršenja varnostnih predpisov. Tožilka Chergia obtožuje v bistvu nekdanje vodilne može, da niso storili nič, da bi preprečili izpostavljanje delavcev azbestu.

Sicer je v teku, kot omenjeno, še drug sodni postopek, v katerega so ravno tako vpleteni tudi Tonutti, Zanetti in Borella. Ker tožilstvo za ta postopek takrat še ni zahtevalo sojenja, so odvetniki treh obtožencev (Lucio Frezza, Borgna in Raffaela Bartolucci) v juniju zahtevali združitve obeh postopkov. Sodnica Laura Barresi je njihovi prošnji tedaj ugodila in preložila sodno obravnavo na 25. september. Do odločitve pa zaenkrat še ni prišlo. Zanetti je vsekakor že zavrnil vse obtožbe in poudaril, da se za časa njegovega vodenja pristanišča ni vedelo veliko o škodljivih vplivih azbesta. Kljub temu so že leta 1978 sprejeli vrsto varnostnih ukrepov, je dodal, in med drugim posredovali delavcem, ki so bili izpostavljeni azbestu, primerno delovno oz. varovalno opremo.

A.G.

Koncert Rdeče armade: na voljo še nekaj vstopnic

Zbor, orkester in balet Rdeče armade so podrl vsak rekord: vstopnice za koncert, ki je bil napovedan v Trstu za noč, so že zdavnaj pošle in so se organizatorji odločili za dodatno predstavo slovitega akademskega ansambla Red Army Choir, Orchestra & Ballet, ki bo na odru gledališča Rossetti na sporedu tudi jutri ob 17. uri. Tudi v tem primeru so vstopnice kmalu pošle, zato bo Rdeča armada priredila dodaten koncert jutri ob 21. uri. Vstopnice so še na prodaj, in sicer na blagajni in gledališču Rossetti in na spletni strani www.vivaticket.it.

»Trojna« kava v ribarnici

V nekdanji ribarnici na nabrežju bodo jutri kar tri srečanja, posvečena kavi. Ob 11. uri bo srečanje z naslovom Zang tumb tumb Il caffè e la macchina: come nasce il caffè espresso in ga prirejajo krožek tržaških bralcev, univerza kave in illycaffè, na njem pa se bosta pogovarjala pisatelj Alessandro Marzo Magno in Moreno Faina v imenu univerze kave. Ob 18.30 bo srečanje na temo molekul kave (najpomembnejša je kofein), ob 21. uri pa bo v okviru sekcije Jazz Caffè koncert kvarteta, ki ga vodi saksofonist Pietro Tonolo.

Prehrana in zdravje od srednjega veka do danes

Prehrana in zdravje od srednjega veka do danes je osrednja tema razstave, ki so jo odprli včeraj v muzeju Petrarca-Piccolomini (Ul. Madonna del Mare št. 13) v okviru prireditve Trieste Next. Razstava, ki sta jo pripravila Alessandra Sirugo in Cristina Fenua, bo odprta še danes in jutri od 10. do 13. ure in od 15. do 19. ure. Vstop je prost. Za vodene obiske (ob 11. in 17. uri) bo potrebno odšteti 4 evre oz. 2 evra po znižani ceni, rezervacija pa ni potrebna.

Posvet o težavah otrok

Na znanstvenem liceju Galilei bo danes od 9. ure do 13.30 posvet o težavah in pravicah otrok. Srečanje prireja deželna sekcija državnega združenja pedagogov v sodelovanju z deželnim varuhom človekovih pravic. Sodelovali bodo senatorka Laura Fasiolo, deželna varuhinja pravic otrok in mladostnikov Fabia Mellina Bares in ravnatelj deželne šolskega urada Pietro Biasiol.

Poškodoval vozila in zbežal

Lokalna policija je prejšnji dan izsledila 81-letnega M.P., ki je s svojim avtomobilom znamke Hyundai zadel in poškodoval kar tri avtomobile ob treh različnih priložnostih, a vsakič je zbežal. Policisti so nazadnje izsledili njegovo vozilo v neki mehanični delavnici. M.P. bo moral plačati kar nekaj slanih glob zaradi nevarne vožnje in zaradi neprimerne obnašanja na cesti.

VELIKI TRG - Neznanci so se znesli nad vodnjak štirih celin

Kipu »odsekali« roko

Bo iz posnetkov nadzornih videokamer na trgu mogoče izslediti zaenkrat neznane storilce?

Kipu so neznanci ... odsekali roko

FOTODAMJ@N

Vodnjak štirih celin na Velikem trgu ... nima sreče. V noči na petek so neznanci »odsekali« kamnito roko kipu, ki gleda z desne strani vodnjaka proti morju.

Posledice zlikovskega dejanja so v jutranjih urah opazili mimoidoči, na kraj so prispeli mestni redarji, ki so uvedli preiskavo. Pri tem jim bodo v pomoč nadzorne videokamere, nameščene na Velikem trgu, vprašljivo pa je, ali jim bo iz posnetkov mogoče priti na sled storilcem.

Pred nekaj meseci so se neznanci že bili »poigrali« z vodnjakom na Velikem trgu. Na več kipov in tudi na angela na vrhu vodnjaka so nadeli maske in kipe ogrnili v črna plastična ogrinjala.

POLICIJA - Pri odvetniku in fizioterapevtu

Stegoval roke po torbica in žepih

Tržaška policija je v četrtek zvečer prijavila 51-letnega Tržačana S.M. zaradi kaznivnega dejanja kraje v obremenjenih okoliščinah. Moški je namreč zavohal, da imajo stranke, ki morajo na specialistične preglede ali ki potrebujejo pravno pomoč, navadno v denarnicah precej denarja, zato se je odločil, da bo svojo »srečo« preizkusil ravno v slednjih.

Najprej je vstopil v odvetniško pisarno, nato pa še v fizioterapevtsko ambulanto v mestnem središču, kjer je nič hudega slutečim strankam sunil denarnico (zbral jih je kar nekaj), bianco ček, dve bankomati kartici in 230 evrov v gotovini. Njegovo početje pa ni šlo mimo neopazno. Tajnica odvetniške pisarne je opazila, da si je prilastil njeno denarnico. Moški se je sicer izgovoril, da jo je bil našel na tleh, in da jo je bil nameraval »vrniti«. Eden od pacientov v fizioterapevtski ambulanti pa je opazil, kako steguje roke po torbica in žepih.

Tajnica je - kljub izgovoru moškega poklicala policijo. Ekipa mobilnega oddelka tržaške kvesture je nepridiprava ustavila na ulici: v njegovem nahrbtniku so našli ravno to, kar je samo nekaj minut prej ukradel. Policisti so nato moškega prijavi na prostosti.

TRIESTE NEXT - V šotorih se je trlo učencev in dijakov

Nanozdravila za vse bolj uspešen boj proti raku

Ohranjanje spomina, regeneracija mišic, zdravila po meri človeka, dostopnost nanozdravil, sestava naših kosti in DNK ... To je le nekaj tem, ki se jih v šotoru na Velikem trgu na poljuden, sproščen in duhovit način lotevajo študentje tržaške Univerze in raziskovalci različnih lokalnih znanstvenih inštitutov. V okviru 4. znanstvenega salona Trieste Next, ki tokrat v fokus postavlja biotehnologijo in zdravje, potekajo tudi predavanja in debate med uglednimi domačimi in tujimi znanstveniki, ki se sprašujejo, kako nove znanstvene teorije in interdisciplinarno preučevanje prenesti v prakso. Mnogo znanstvenikov si želi, da je njihovo delo razumljeno in se dobro zavedajo, da so lahko razumljeni le tako, da oni povedo stvari preprosteje.

Kljub slabemu vremenu se je večeraj v šotorih že v zgodnjih jutranjih urah trlo šolarjev različnih tržaških šol. Med gručo mladih obiskovalcev smo opazili tudi učence šole J. Ribičič pri Sv. Jakobu in učence katinarske osnovne šole, ki so se najprej udeležili pravljične delavnice v palači Gopčević, nato pa so jih učiteljice pospremile še do Velikega trga, kjer je bilo moč prisluhniti neštetim temam. Vse stojnice znotraj velikih šotorov so bile odlično obiskane, med naravoslovnimi disciplinami pa sta največ pozornosti pritegnili molekularna biologija in medicina. Veliko dijakov se je pozanimalo, kaj so nanozdravila in kdaj bodo dosegljiva za zdravljenje. Prostovaljci so na poljuden način razlagali, da se bodo nanozdravila v medicini uporabljala predvsem za zdravljenje rakavih obolenj, prednost teh zdravil pa je, da delujejo selektivno oz. samo na obolela tkiva in da - kar je najpomembnejše - nimajo stranskih učinkov za preostale zdravne človeške organe. Nekaj nanozdravil je sicer že v uporabi, o njihovi sistematski uporabi pa bomo lahko govorili v prihodnosti, ki po zagotovilih mladega raziskovalca sploh ni več tako daleč. Zanimiva je tudi stojnica, na kateri razlagajo, kako do dobrega spomina. Najmlajši obiskovalci lahko s pomočjo železnih bonbonov spoznavajo štiri dušikove baze, ki gradijo DNK (adenin, citozin, gvanin in timin), in skrivnost dvojne vijačnice, ki so jo odkrili v začetku petdesetih let prejšnjega stoletja. Lahko izvedemo, da s pomočjo DNK zapisa bremo svoj lasten roman, ki je dodobra spremenil biološko znanost. Pojavile so se namreč nove discipline in usmeritve, ki brez DNK ne shajajo več: molekularna biologija, gensko inženirstvo, molekularna diagnostika in biotehnologija.

O slednji se je govorilo v sosednji deželni palači, kjer so podjetniki iz naše regije opisali svoje izkušnje, ki povezujejo vrhunske znanstvene in raziskovalne rezultate s trgom. V naši regiji naj bi se z biotehnologijo ukvarjalo kar 150 podjetij, ki zaposlujejo okrog pet tisoč oseb in fakturirajo kar 800 milijonov evrov na domačem in tujem trgu. Potencial naših biotehnoloških podjetij so spoznali številni zdravstveni inštituti, ki s pomočjo biotehnologije zagotavljajo, da se življenjska doba daljša.

Izredno zanimiv program se obeta tudi danes, ko bo med ostalimi kot častni gost predaval tudi nizozemski znanstvenik Jos de Blok, ki bo predstavil primer odlične prakse zagotavljanja zdravstvene oskrbe na domu (v deželni palači ob 16.30). Na Velikem trgu bodo ob različnih časovnih terminih predavali o zdravi prehrani, srčnih boleznih, cepivih ... Več o programu in vpisovanju na predavanja pa na spletni strani www.triestenext.it. (šč)

Zanimanje za tehnološke novosti je bilo veliko

FOTODAMJ@N

MUSLIMANSKA SKUPNOST - Proslavljanje Abrahamovega darovanja

Dobrodošli begunci

Športna dvorana pri Čarboli je bila v četrtek dopoldne nabito polna vernikov, saj je muslimanska skupnost praznovala praznik Abrahamovega darovanja, ki mu Arabci pravijo Eid Al-Adha, Turki pa bajram.

Družine so se zbrale na jutranji molitvi (moški so sedeli spredaj, ženske in otroci pa za njimi), ki ji je prisluhnil tudi tržaški župan Roberto Cosolini. Imamo besede so bile letos namenjene zlasti priseljencem, ki se k nam zatekajo v vse večjem številu. Pomagajmo jim, saj so sami in daleč od doma: postanimo njihova druga družina, je rekel. Po obredu pa je bil čas za prigrizek in druženje, ki se je nadaljevalo tudi v popoldanskih urah v krogu prijateljev in sorodnikov.

V športni dvorani pri Čarboli so se zbrali verniki vseh starosti

FOTODAMJ@N

TRST-OPČINE - Drveli bodo starodobniki

Danes dirka!

Starodobna vozila so bila večeraj v starem pristanišču

FOTODAMJ@N

Starodobniki, ki so se večeraj razkazovali v starem pristanišču, bodo protagonisti današnje dirke Trst-Opčine. Več kot sto vozil, ki se bodo pomerila na kronometer, bo prišlo ob 16. uri na Opčine, ki bodo zaprte za promet, na parkirišču na Proseški ulici pa bodo tudi odprli razstavo. Starodobnike bo blagoslovil župnik Franc Pohajač in bo dogodek oplemenitil nastop skupine Kraški sopek. Opčine bodo okrašene s papirnatim cvetjem, trgovine pa bodo odprte do 22. ure. Dirka, ki jo prireja klub Venti all'ora, bo tako danes (po Krasu) kot jutri po tržaških ulicah s ciljem na Verdijem trgu.

NABREŽINA IN BOLJUNEC - Prva vaja

Balet velja za plesno abecedo

V zadnjih letih so baletne predstave deležne vse večjega zanimanja s strani publike, narašča pa celo njihovo spremljanje na platnih v večjih kinodvoranah v sklopu posebnih programov, posvečenih največjim opernim hišam po svetu.

Vsakoletnemu pojavljanju novih plesnih zvrsti navkljub, se zanimanje za balet nikakor ne zmanjšuje, kar je razvidno tudi na podlagi velikega števila plesnih šol in tečajev po naših krajih. Balet velja namreč še vedno za plesno abecedo, s katero se lahko plesalec bolj kakovostno spoprijema tudi z ostalimi plesnimi zvrstmi. Kot vsaka vadba in ples, pomaga tudi jazz balet pri lepši telesni drži, razvija občutek za boljšo koordinacijo gibov, ravnotežje, krepi mišice trupa in nog ter razvija prožnost in fleksibilnost le-teh. Predvsem pa je namenjen sproščanju stresa po napornem dnevu, ko se želimo sprostiti, razgibati in si nabrati novih moči.

Baletno društvo Sežana organizira danes od 10. do 11. ure predstavitev baletnih panog - klasični in jazz balet - ter korekturne gimnastike (samo v Sežani), h katerim lahko pristopijo otroci in mladostniki tako v Sežani (v prostorih Kosovelovega doma) kot v Nabrežini pri SKD Igo Gruden in Boljuncu v SKD France Prešeren.

Štiriperesna deteljica nočoj na Proseku

V Kulturnem domu Prosek-Kontovel na Proseku bo nočoj ob 20. uri tradicionalno srečanje štirih pevskih zborov, združeno pod imenom Štiriperesna deteljica. Ob domačem moškem pevskem zboru Vasilij Mirk bodo zapeli mešani pevski zbor KUD Brežice, mešani pevski zbor Svoboda iz Stražišča, mešani pevski zbor Zarja, zaigrala pa bo tamburaška skupina Tamika.

ŠOLSTVO - Ob Dnevih evropske kulturne dediščine

Kej se držite taku štemane

Tako je naslov prireditve, ki jo bodo številne slovenske šole pripravile v petek v Mavhinjah

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije prireja letos že 25. Dneve evropske kulturne dediščine, ki so se začeli včeraj in bodo potekali do 3. oktobra 2015 širom po Sloveniji in po zamejstvu. Odvijali pa se bodo na temo Praznovanja.

Letošnji prireditvi je ob njeni jubilejni 25. izvedbi dal svoje pokroviteljstvo predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD) so nastali leta 1984 v Franciji, ko so širšim množicam omogočili ogled kulturnih spomenikov, ki bi sicer drugače bili težko dostopni javnosti.

Leto pozneje so pobudo francoskega ministra za kulturo sprejele tudi druge evropske države. Leta 1991 pa je pod okriljem Sveta Evrope svoje prve dneve kulturne dediščine organizirala tudi komaj samostojna Slovenija.

Danes združuje pobuda 50 držav in privabi k ogledu 30.000 kulturnih spomenikov več kot 20 milijonov obiskovalcev.

DEKD so v Sloveniji prerasle v pravo gibanje, ki zajema Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za izobraževanje,

znanost in šport, Zavod R Slovenije za šolstvo, številne kulturne ustanove, muzeje, gledališča, kulturna društva, šole vseh vrst in stopenj, razširila pa se je tudi izven meja R Slovenije in sicer na Tržaško. Gibanje je dobesedno navdušilo tisoče otrok, odraslih, mentorjev, animatorjev in kulturnih delavcev, ki predano sodelujejo in oblikujejo delavnice, programe, obiske, razstave, nastope vseh vrst in še kaj.

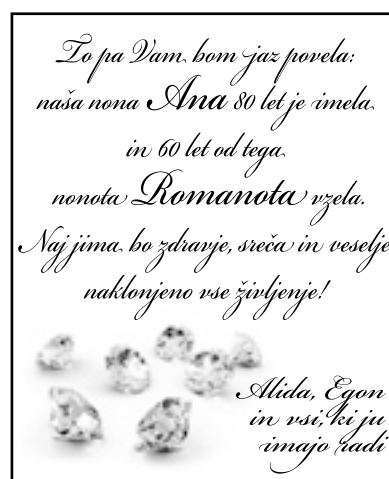
Lani se je v pobudo Dediščina gre v šole uspešno vključila NSŠ Simona Gregorčiča iz Doline, letos pa so se na temo Praznovanj vključila ravateljstva vseh petih večstopenjskih šol na Tržaškem. Organizacijske priprave potekajo že od januarja meseca, prireditve pa bo v petek, 2. oktobra ob 18. uri na domačiji Rudija Klariča v Mavhinjah. Pri njej sodelujejo: NSŠ Simon Gregorčič iz Doline, OŠ Alojz Gradnik z Repentabra, OŠ L. Kokoravec/Gorazd - 1. Maj 1945 iz Zgonika, OŠ I. Grbec/M. Gregorič-Stepančič iz Škednja, OŠ P. Voranc iz Doline in OŠ F. Milčinski s Katinare. Dijaki in učenci bodo pod vodstvom svojih mentorjev in zunanjih sodelavcev prikazali praznične jedi, praznični šče-

denski kruh, praznične igre, praznične plese, praznična oblačila, obredne pesmi vaških običajev v Bregu in recitacije praznih pesmi iz zbirke Karla Štreklja. Oblikovali bodo »fešto« v pravem pomenu besede, ki so jo poimenovali »Kej se držite taku štemane«.

Prireditve so organizatorji vključili tudi v praznovanje 70-letnice obnovitve slovenskih šol na Tržaškem in Goriškem, zato jo bodo obogateno še z nekaterimi točkami ponovili pred šolskimi božičnimi počitnicami v športno-kulturnem centru v Zgoniku, ki lahko sprejme veliko število gledalcev in si jo bodo lahko ogledali prav vsi, ki bi radi prišli na svoj račun.

Osrednja slovesnost ob odprtju 25. jubilejnih Dnevov evropske kulturne dediščine je bila včeraj 1v Žički kartuziji (Slovenske Konjice), ki letos praznuje 850 letnico prihoda kartuzijanov v tamkajšnji samostan.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije je tudi letos izdal programsko brošuro Praznovanja, ki bo na voljo obiskovalcem na načrtovanih prireditvah in na spletnih straneh www.zvkds.si/dekd.

SKLAD MITJA ČUK vabi na otvoritev likovne razstave »Čebele in čudovito cvetje«, ki bo v ponedeljek, 28. septembra, ob 10.30 v prostorih Bambičeve galerije na Opčinah. Urnik do 2. oktobra: od ponedeljka do petka, od 10. do 12. ure.

OBČINA ZGONIK vabi na ogled razstave Majde Pertotti »Morje in kras«. Urnik: od ponedeljka do petka, 9.00-13.00 (ob ponedeljkih in sredah tudi od 15.30 do 17.30).

SSG IN SKD VIGRED vabita v sredo, 30. septembra, ob 20.30 v Štalco v Šempolaj na ogled uprizoritve »Kako potati Slovenci v 50. minutah«.

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE TS360, založbi ZTT in Mladika v sodelovanju s Slavističnim društvom Trst-Gorica-Videm, vabijo na prvo »kavo s knjigo« v knjižnem središču na Oberdankovem trgu v sredo, 30. septembra, ob 10. uri. O Rebulovem zborniku 2, bodo govorili urednica zbornika prof. Marija Pirjevec in avtorji prispevkov v njem: Jadranka Cergol, Martin Breclj, Martina Ožbot, Miroslav Košuta, Bogomila Kravos in Tatjana Rojc. Prisoten bo tudi Fabrizio Polojaz.

DRUŠTVO ŽENSKA TOPONOMASTIKA, v sodelovanju s Komisijo za enake možnosti občine Trst in I. Okrajem za Zahodni Kras, vabi na ogled razstave »Na poti enakopravnosti - Pogled na žensko toponomastiko v Sloveniji«, na sedežu rajonskega sveta za Zahodni Kras, Prosek št. 159, do četrta, 1. oktobra, 10.30-13.00 in 16.00-18.00.

SKD IGO GRUDEN vabi na odprtje razstave Sonje in Gabrijele Ozbič v kavarni Gruđen v Nabrežini v petek, 2. oktobra, ob 18. uri.

SKD TABOR IN VZPI - ANPI vabi v Prosvetni dom na Opčine v petek, 2. oktobra, ob 20. uri na predstavitev knjige Marine Rossi »Soldati dell' Armata Rossa al confine Orientale 1941-1945«. Z avtorico se bo pogovarjal zgodovinar Gorazd Bajc.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na razstavo Radivoja Mosetiča in Luke Vuge z naslovom »Barkolanka« v pizzeriji pred cerkvijo na Opčinah.

SKD TABOR IN VZPI-ANPI, ob 70-letnici osvoboditve, vabita na ogled razstave »Pot v svobodo« v Prosvetni dom na Opčine. Urnik: od ponedeljka do sobote, od 16.00 do 19.00. Voden ogledi za šole oz. za skupine po dogovoru.

Turistične kmetije

BIODINAMIČNA IZLETNIŠKA KMETIJA PRI KAMNARJEVIH v Volčjem Gradu je odprta vsak petek, soboto in nedeljo.

Tel. 00386/40/644121 ali 00386/5/7668245

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta odprla osmico v Mavhinjah. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-299442.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunec 623.

OSMICO sta odprla Cvetko in Zmaga Colja v Samatorci št. 50. Vabljeni. Tel. št.: 040-229224.

Čestitke

Kot blisk je štoklja priletela in hitro je novica ponorela! Ob prihodu malega ARONA želimo mamici Petri, očetu Tomažu in bratcu Evanu veliko sreče in razposajenih dni. Družine Gabrovec, Colja, Klarič in Boneta.

Poslovni oglasi

PRODAJAMO mlade kokoši.
00386(0)41584116

IŠČEMO NATAKARICO
za gostilno na Krasu.
Tel. 329-9334227

PODJETJE IŠČE DELAVCA
z večletno izkušnjo dela na računalniško vodenih reskalnih strojih (CNC).
Za informacije 040-228881,
v jutranjih urah.

Mali oglasi

FIAT grande punto sport 1.3 multijet rdeče barve, 90 CV diesel, letnik 2010, 60.000 km prodam. Tel. št.: 349-6236171.

IZPRAZNUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja, in poslovne prostore ter popravilam pohištvo. Tel. št. 340-2719034.

IŠČEM kakršnokoli delo, čiščenje, likanje, varuška otrok ipd. Tel.: 040-327251.

IŠČEM knjigo Sodobna zgodovina - za 4. letnik, založba Modrijan, avtorja B. Repe. Tel. št.: 333-6644567.

NA OPČINAH prodam stanovanje z vrtom: dve kopalnici, dve kopalnici, kuhinja, dnevna soba in klet. Tel. št.: 328-4927641 (v večernih urah).

NA SLOFESTU, v soboto, 19. septembra, sem izdala zlato zapretnico velikega osebnega pomena, z imenom in letnico rojstva. Najditelju nagrada. Tel. št. 338-7083848.

OPREMLJENO MALO STANOVANJE med novo univerzo in ljudskim vrtom dajem v najem: kuhinja, spalnica, kopalnica, 480,00 evrov na mesec. Tel. št.: 329-8012528.

PRODAJAM AVTO smart, letnik 2014, prevoženih 12.000 km, skupaj z zimskimi gumami. Cena 8.500 evrov. Tel. št.: 348-7373286.

PRODAJAM 2 gumi znamke nexen mere 225/40r18. Skoraj novi, samo z 10% obrabo, za 40 evrov. Tel. št.: 348-4462664.

PRODAJAM ape t.m. diesel, letnik 2008, trikolensnik, v dobrem stanju. Tel. št.: 040-228189.

PRODAJAM kletke za kokoši, po ugodni ceni. Tel. št.: 331-7114399.

PRODAJAM otroške risanke (35 dvd in vhs), po ugodni ceni. Tel. št.: 346-3506013.

PRODAJAM po ugodni ceni trikolensni otroški voziček, znamke quinny, speed sx, v dobrem stanju. Tel. št.: 334-3539564.

PRODAJAM porter piaggio prekucnik v izredno dobrem stanju. Prevoženih 63.000 km. Tel. št.: 348-2545080.

PRODAJAM ročni mlin za grozdje, majhno stiskalnice in plastično kad. Tel. št.: 346-0800056.

V CENTRU LJUBLJANE - Tabor od dam v najem opremljeno dvosobno stanovanje najboljšemu ponudniku. Tel. št.:0481-530518.

ZANESLJIV MOŠKI z voznikiškim dovoljenjem (A in B), išče delo kot prevoznik ali katerokoli zaposlitev. Tel. št.: 327-7409432.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA,
26. septembra 2015

JUSTINA

Sonce vzide ob 6.56 in zatone ob 18.56 - Dolžina dneva 12.00 - Luna vzide ob 17.59 in zatone ob 5.52.

Jutri, NEDELJA,
27. septembra 2015

DAMJAN

VREMEVČERAJ: temperatura zraka 17 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 5 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21 stopinj C.

Kino

AMBASCIATORI - 15.00, 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Inside Out«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »La prima luce«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.30, 22.15 »Marguerite«; 20.00 »Genitori«.

FELLINI - 16.30, 18.45, 21.00 »Per amor vostro«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.00, 20.15, 22.15 »Un mondo fragile«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.10, 19.45, 22.00 »Sicario«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.00, 20.10, 22.15 »Ritorno alla vita«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.30, 21.00 »Everest«; 15.00, 17.30, 20.00, 22.25 »Everest 3D«; 19.20 »Julija in alfa Romeo«; 15.10, 17.45, 20.20 »Labirint: Pogorišče«; 14.30, 16.30 »Minioni (sinh)«; 13.30, 15.30 »Minioni 3D (sinh)«; 14.10, 16.10, 18.00 »Mun: Varuh lune«; 20.10, 22.10 »Nore počitnice: Nova generacija«; 17.25, 21.10 »Obisk«; 15.40, 18.10, 20.40 »Pripravnik«.

NAZIONALE - 16.00, 18.00, 20.05, 22.10 »Everest«; 16.00, 18.00, 20.05, 22.10 »Magic Mike XXL«; 18.00 »Inside Out 3D«; 18.30, 22.10 »The Transporter Legacy«; 16.30, 20.00, 21.45 »The Green Inferno«; 16.30, 20.30 »Tutte lo vogliono«; 20.15 »Via dalla pazza folia«; 18.10, 21.45 »Dove eravamo rimasti«; 15.30, 17.00 »Minions«.

SUPER - 17.00, 19.15, 21.30 »L'attesa«.

THE SPACE CINEMA - 15.20, 17.30, 17.50, 19.40, 21.50 »Inside Out«; 15.40, 20.00 »Inside Out 3D«; 16.30, 19.05, 21.40 »Everest«; 16.30, 19.00, 21.30 »Magic Mike XXL«; 16.35, 19.05,

21.35 »Sicario«; 20.00, 21.40 »The Green Inferno«; 15.15, 17.20, 19.30 »Minions«; 15.40, 17.50, 22.05 »Tutte lo vogliono«; 22.05 »I Fantastici 4«.

Izleti

KRAŠKI STEG obvešča člane, starše in prijatelje, da bo letošnji izlet Stega v nedeljo, 27. septembra. Zbirališče v Nabrežini pri srednji šoli ob 8.30. Zaključek v Grljanu pri parkirišču ob 16.30. Kosilo iz torbe, primerna obutev. V primeru slabega vremena se zberemo na istem kraju in zaključimo tekmo jutra. Bodite pripravljeni!

KRU.T in društvo Slovenskih upokojencev Trst obveščata, da v sredo, 30. septembra, odpelje avtobus v Ljubljano na Festival za tretje življenjsko obdobje. Ob 12.30 iz Domja - cesta pred podružnico banke št. 227 in ob 13.00 z Opčin, Dunajska cesta - avtobusna postaja št. 39. Prosimo za točnost!

KC LOJZE BRATUŽ, Krožek za družbeno vprašanja Anton Gregorčič in DSI, prirejajo v okviru »Srečanja pod lipami« avtobus, ki bo v nedeljo, 4. oktobra, ob 70-letnici povojnih pobjev, popeljal udeležence na spominsko svečanost na Teharje z obiskom Hude jame. Avtobus bo odpeljal iz Gorice, s postankom pri Fernetičih. O povojni moriji bo spregovoril zgodovinar Renato Podberšič. Info in prijave v uradu KC Lojze Bratuž v Gorici od pon. do pet. 8.30-12.30 na tel. št. 0481-531445 ali info@centerbratuž.org.

SKD VESNA prireja v nedeljo, 4. oktobra, izlet v Maribor na Festival stare trte. Odhod iz Križa ob 7.15 (zbirališče ob 7.00 pred spomenikom). Vključuje prevoz, voden ogled mesta in kosilo, pa še veliko zanimivosti in zabave na festivalu. Predviden povratek v Križ ob 20.45. Prijave na tel. št. 340-6709578 (Tatjana) in 333-4463154 (Mitja).

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira izlet v Marke in San Marino 7., 8. in 9. oktobra. Ogledali si boste mesta Urbino, Riviera del Conero, Loreto in S. Marino. Vsi ogledi bodo vodeni. Predviden je tudi obisk dveh vin-

skih kleti z degustacijo. Info v jutranjih urah na tel. št. 040-8990103 (Laura), 040-8990108 (Roberta) oz. v Zadruhi, Ul. Travnik 10.

SKD BARKOVlje prireja pohod »Zoro Starc« po barkovljanskih klanjih z vodičko prof. Marinko Pertot (letos prvič v slovenskem in italijanskem jeziku). Start iz Ul. Bonafata 6 v soboto, 17. oktobra, ob 14.00. Trajanje dve uri in pol, ob povratku v društvo družabnost za vse prijavljene. Info in vpisi na tel. št. 040-415797, 349-4599458.

KMEČKA ZVEZA prireja v nedeljo, 18. oktobra, članski izlet z avtobusom v Gorenji Tarbij na tradicionalni praznični kostanje »Burnjak«. Odhod avtobusa ob 7.00 iz Boljunca, ob 8.45 postanek v Gorici na parkirišču pri Rdeči hiši, ob 9.30 ogled Stare gore, ob 11.30 prihod v Gorenji Tarbij, kjer je predvideno kosilo, koncert v vaški cerkvi in koncert ansambla »Modrijani«, ob 18.00 ogled Čedadada. Vpisovanje v uradih zveze v Trstu (tel. 040-362941) in v Gorici (tel. 0481-82570).

KRU.T vabi od 5. do 8. decembra na predpraznično potovanje v Prago, stično mesto vzhodnega in zahodnega sveta. Program in prijave na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8 (2. nadstropje), tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

Prireditve

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE skupina »F. Pavis« v Ul. Mazzini 30, prireja dve srečanja na temo »Življenjepis prvih treh sedemletk - Duh jaza se utelesi«. Danes, 26. septembra, ob 17.30. Predavatelj dr. Leonardo Marchiori bo podal poglobljen psihološki in psihiatričen pogled na človeka z antropozofskega stališča. Prijave na tel. 339-7809778.

MOPZ VASILIJ MIRK vabi na koncert Štiriperesne deteljice danes, 26. septembra, ob 20. uri v Kulturnem domu na Proseku. Nastopali bodo: MoPZ Vasilij Mirk, MePZ KUD Brežice, MePZ Svoboda Stražišče, MePZ Zarja, Tamburaška skupina Tamika.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da bo v nedeljo, 27. septembra, prva predstava v letošnji abonmajski sezoni. Gojenci Male gledališke šole Matejke Peterlin bodo izvedli igrico »Trnuljka« v režiji Jureta Kopušarja. Prva predstava bo ob 16.00, druga ob 17.30 v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27. Obveščamo, da je možno naročanje abonmajev na tel. št. 040-370846.

Lekarne

Do nedelje, 27. septembra 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 - 040 421125, Škedenjska ul. 44 - 040 816296, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Libertà 6, Škedenjska ul. 44, Ul. dell' Istria 18/B, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
 Ul. dell' Istria 18/B - 040 7606477.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
 Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
 Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
 Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Obvestila

SOBOTNO DOPOLDNE V KNJIŽNICI - NŠK obvešča, da bo danes, 26. septembra, Oddelek za mlade bralce v Narodnem domu odprt od 9.30 do 12.30 s pravljicnim utrinkom ob 11.00.

ZBOROVODSKA ŠOLA - GLASBENAMATICA prireja šolo za vzgojitelje in učitelje otroških pevskih zborov. Prijave do danes, 26. septembra. Info: 040-418605, trst@glasbenamatica.org.

ASD CHERDANCE MILLENIUM obvešča, da se je začela vadba v novi sezoni. V telovadnici OŠ Bevk na Opčinah: motorika za otroke I. 2010/12 (pon. in pet. 16.00-17.00); otroška skupina novi člani Pripravnice I. 2009/03 (pon. 17.00-18.30 in sre. 17.30-19.00); otroška skupina Zajčki I. 2008/03 (pon. in pet. 17.00-19.00); mladinska skupina Strele I. 2003/1997 (pon. 18.30-20.30 in pet. 19.00-21.00); Cheer starši pet. 17.30-18.30. V Repenski telovadnici: gimnastika (od 7 do 18 let po nivojih) ob sredah: 1. in 2. skupina 16.30-18.00; 3. skupina 18.00-19.30. Prvi teden vadbe za nove člane je brezplačen! Za info tel. št. 347-9227484 (Ryan) ali info@cheerdancemillemium.com.

PIHALNI ORKESTER BREG obvešča, da sprejema vpise za glasbeno šolo vsak četrtek od 20. ure dalje na sedežu godbe v Dolini ali po tel. 338-6439938.

SKD VIGRED vabi tudi nove člane v Štalco v Šempolaju na dejavnosti: ob ponedeljkih otroški pevski zbor (vrtec in osnovna) 16.00-17.00; vaje glasbene skupine za osnovnošolce 17.00-18.00; ob torkih vaje mladinske glasbene skupine Kraški fenomen (srednji in višješolci) 18.00-19.30; ob sredah vaje »Mi se gremo gledališče« (3. letnik vrta, osnovna in srednja šola) 16.00-17.00; ob četrtek plesne vaje (vrtec in osnovna) 16.00-17.00; vaje za srednjo in višjo šolo 17.00-18.00. Ob zadostnem štu. prijavitelj: delavnica šaha, delavnica risanja, tečaj samooobrambe, tečaj klekljanja. Info na tel. 380-3583480, tajnstvo@skdvigred.org.

SKLAD MITJA ČUK prireja v š.l. 2015/16 pisanje nalog od ponedeljka do petka (september - maj). Info na tel. 040-212289 (pon.-pet. 10.00-12.00).

SLOVENŠČINA za otroke od 3 do 6 let, ki prihajajo iz italijansko govorečih družin. Info po tel. 040-212289 od 10. do 12. ure ali urad@skladmc.org.

TAI-CHI pri Skladu Mitja Čuk s pričetkom meseca oktobra. Info in prijave na tel. 334-1166624 (Sergio).

YOGA pri Skladu Mitja Čuk s pričetkom meseca oktobra. Prijave in info na tel. 349-0981408 (Bruna) ali 339-7051338 (Eva).

ZGONIŠKA ŽUPNIJA prireja, s pokroviteljstvom občine Zgonik, praznovanje župniškega zavetnika sv. Nadangela Mihaela. V nedeljo, 27. septembra, bo ob 10.30 slovesna sv. maša. Sledi otvoritev fotografske razstave in boljši sejem za dobrodelne namene. V torek, 29. septembra, ob 15.00 bo trgatav, ob 17.00 pa sv. maša, nato lutkovna predstava in družabnost.

ŠKD CEROVLJE-MAVHINJE, v sodelovanju z Jusom Cerovlje, prireja v nedeljo, 27. septembra, 23. Jesenski pohod na Grmado in okolico. Vpisovanje od 9.30 do 10.30 na začetku vasi. Prisrčno vabljeni vsi ljubitelji narave!

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba začela v četrtek, 15. oktobra, v bazenu na Pesku. Vpisovanja od ponedeljka, 28. septembra. Info in prijave na tel. 345-7733569 ali info@melanieklein.org.

BABY BAZEN - ŠC Melanie Klein prireja tečaj namenjen dojenčkom in otrokom do 4. leta in staršem. Dojenčki bodo med tečajem zaplavali, starše pa bomo učili pravilne držbe dojenčka v vodi. Vpisovanja od 28. septembra. Info in prijave na tel. 345-7733569 ali info@melanieklein.org.

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da bosta v letošnji sezoni potekali telovadba za dobro počutje in Nirvana vadba, s pričetkom 28. septembra, pod vodstvom prof. Mateje Šajna. Urniki: telovadba za dobro počutje (pon. in pet. ob 9.30), Nirvana vadba četrtek ob 19.30. Info na tel. 346-9520796 (Alenka) in 00386-40303578 (Mateja).

PLAY&LEARN - želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3. do 10. leta! Urniki: sreda 17.00-17.45 (za otroke od 3. do 5. leta) ter 18.00-18.45 (za otroke od 6. do 10. leta). Začetek tečajev 21. oktobra. Vpisovanja od 28. septembra. Info in prijave na tel. 345-7733569 ali info@melanieklein.org.

SLOVENSKI ABC - ŠC Melanie Klein prireja zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3. do 6. leta. Potekal bo ob sredah od 16.00 do 16.45 na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8. Začetek 21. oktobra. Vpisovanja od 28. septembra. Info in prijave na tel. 345-7733569 ali info@melanieklein.org.

JUS PROSEK vabi člane na izredni občni zbor, ki bo v torek, 29. septembra, ob 20.30 v prostorih Kulturnega doma na Proseku.

OBČINA ZGONIK, ob praznovanju zavetnika sv. Mihaela Nadangela, prireja v torek, 29. septembra, ob 15. uri Trgatev trte prijateljstva v občinski Vinoteki v Zgoniku. Grozde bodo potrgali županja Občine Zgonik Monica Hrovatin, župan Občine Sežana Davorin Terčon in kraljica terana Kristina Tavčar. Vabljeni!

PILATES - vadiateljica Sandra in Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabita na predstavitve nove telovadne sezone, vpisovanje in prvo brezplačno vadbo, ki bo v torek, 29. septembra, ob 19.30 v telovadnici NSŠ S. Gregorčič v Dolini.

SKD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6, prireja dva tečaja angleškega jezika ob torkih: Tea Time English - nadaljevalni tečaj s čajem in pecivom 16.30-18.00. English Reading and Conversation Club - pogovorna angleščina in branje za spretnejše 18.00-19.00. Prvo srečanje v torek, 29. septembra, vodi Michael Bark. Tel. št. 040-415797 (Vera).

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 29. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevka vaja.

UPRAVA OBČINE ZGONIK sporoča, da v torek, 29. septembra, ob prazniku sv. Mihaela, zgoniškega zavetnika, bodo občinski uradi zaprti. Ne bodo delovale občinske storitve kot: služba za prevoz učencev, šolska kuhinja in smetarska služba.

YOGA po metodi Satyananda, v ŠKC v Lonjerju, že petnajsto leto zapored, vsak torek, od 29. septembra dalje od 18.00 do 19.30. Na prvem srečanju možnost poskusa. Potrditve in prijave na tel. št. 333-5062494 v večernih urah (Dorica).

GOBENO DRUŠTVO NABREŽINA prireja glasbeno šolo za otroke in odrasle. Tečaje vodijo diplomirani profesorji tolkal, pihal in trobil ter se odvijajo od septembra do junija na sedežu Godbe v bivši klavnic v Nabrežini, Kamnolomi 12. Info na tel. 348-4203196 (Niko).

JOGA - SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča tečajnike in nove interese, da bo skupna brezplačna vadba z učiteljem Goranom Korenom v sredo, 30. septembra, od 19.00 do 20.30 v društveni dvorani občinskega gledališča. Redna vadba bo začela 7. oktobra.

OPZ SLOMŠEK iz Bazovice sporoča, da bosta sestanek in prva vaja v sredo, 30. septembra, ob 16. uri v Slomškovem domu v Bazovici. Toplo vabljeni stari in novi pevci!

PLESNI TEČAJI, v priredbi društva Mosp: sodobni ples, odkrivanje gibne ustvarjalnosti, koreografije raznih plesnih zvrsti, vaje za hrbtenico in sprostitvev ter masaža. Srečanja potekajo ob torkih in petkih 18.30-20.00 v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3. Info na tel. št. 040-370846 ali 345-8219780.

RADIJSKI ODER sporoča, da se vpisujejo abonmaji na 18. Gledališki vrtljak od ponedeljka do petka od 9.00 do 16.30 v Ul. Donizetti 3, III. nadstropje (pozvoniti Mladika) ali na tel. št. 040-370846.

SKD VIGRED sporoča, da bo sestanek za določitev urnikov za tečaj angleščine v sredo, 30. septembra, ob 18. uri v Štalci v Šempolaju.

TEČAJ HATHA YOGA pri SKD Škamperle, Stadion 1. maj - Vrdelska cesta 7, poteka vsak torek in petek 19.00-21.30 z vadiateljem Stefanom. Info na tel. 347-2429556 (v večernih urah).

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi stare in nove telovadke na prijetno vadbo za razgibanje in sprostitvev s Sandro Benčič, vsak torek, od 9. do 10. ure v društveni dvorani gledališča F. Prešeren. Pridite v udobnih oblačilih in s podlogo za ležanje.

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi člane, prijatelje, prostovoljce sorodnih ustanov in vse, ki se kakorkoli udeležujejo na področju humanitarnega dela, na srečanje ob začetku delovnega leta v sredo, 30. septembra. Ob prazniku svetnika revnih sv. Vincencija bo srečanje v kapeli zavoda šolskih sester, Ul. delle Doccie 34. Pričetek ob 16. uri s sv. mašo, nato duhovna spodbuda ob mislih, ki nam jih bo posredoval g. Franc Precl, župnik v Sv. Antonu pri Koprju in predsednik Istrske območne enote Karitasa.

AŠD BREG obvešča, da bo jutranja telovadba vsak torek in četrtek od 8.30 do 9.30. Pričetek vadbe bo v četrtek, 1. oktobra, v dolinski občinski telovadnici Silvano Klabjan ob 8.30. Pridite, imeli se bomo lepo!

AŠD ZARJA prireja telovadbo za odrasle v športnem centru v Bazovici ob torkih in četrtek od 20. do 21. ure. Pričetek tečaja pod vodstvom prof. Silve Meulja bo v četrtek, 1. oktobra. Info na tel. 339-2447832.

KKADRIA obvešča, da se ponovno pričenja v telovadnici ŠKC v Lonjerju telovadba za odrasle, vsak ponedeljek in četrtek, od 20. do 21. ure. Prvo srečanje 1. oktobra. Potrditve in info na tel. 040-910339 (Pierina).

MOŠKA POSTURALNA TELOVADBA pri SKD Igo Gruđen se bo ponovno pričela v četrtek, 1. oktobra. Redna vadba bo vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure. Za info na tel. št. 338-4563202 (Katja, po 17. uri).

PILATES - SKD Igo Gruđen obvešča, da se bo vadba pričela v četrtek, 1. oktobra, ob 18.00 v 2. nadstropju Kulturnega doma v Nabrežini. Vadili bomo vsak torek in četrtek od 18.00 do 19.15. Info in vpis na tel. 349-6483822 (Mileva).

PLAVALNI KLUB BOR obvešča, da so se začela vpisovanja za tečaje prilagajanja na vodo in tečaje plavanja za otroke od 4. do 16. leta. Začetek tečajev 1. oktobra. Informacije na tel. 334-1384216 (ob delavnikih od 14.00 do 18.00) oz. plavanje.bor@gmail.com.

SKD TABOR - sporoča, da se telovadba začne v četrtek, 1. oktobra, po običajnem urniku v Prosvetnem domu na Opčinah. Info na tel. 040-213578.

TEČAJ SLOVENŠČINE pri SKD Igo Gruđen, po metodi konverzacije za vse stopnje, 25 lekcij od oktobra do maja, 1 ura tedensko. Vpisovanje v kavnari Gruđen v Nabrežini do 1. oktobra. Info na tel. 040-299632 ali 339-5281729 (Vera).

Š.Z. BOR vabi na telovadbo za odrasle na Stadionu 1. maja ob ponedeljkih in petkih od 9. do 10. ure in od 10.00 do 11. ure ter v torkih in četrtek od 17.30 do 18.30 s pričetkom 1. oktobra. Info: urad Stadionu 1. maja, tel. 040-51377 ali urad.bor@gmail.com.

AŠD BREG obvešča, da bo večerna telovadba vsak ponedeljek in petek od 21.00 do 23.00. Vadba se začne v petek, 2. oktobra, v občinski telovadnici S. Klabjan v Dolini ob 21.00. Vabljeni stari in še posebno novi telovadci.

SRENJA BOLJUNEC vabi v petek, 2. oktobra, ob 18. uri na otvoritev novega sedeža v prenovljenih prostorih stavbe Boljunc 35. Sledil bo redni občni zbor Srenje Boljunc, v bližnjih prostorih Mladinskega doma.

AŠD BREG vabi na otroško telovadbo vsako soboto od 9.30 do 10.30 za otroke od 3. do 8. leta v dolinski telovadnici Silvana Klabjana. Prvi trening bo v soboto, 3. oktobra. Tečaj vodi Ambrož Peterlin.

TABORNIKI NA OPČINAH: prvi letošnji sestanek taborniške družine DSS bo v soboto, 3. oktobra, ob 15.30 v Prosvetnem domu.

RIBICE - KLEKLJARSKA SEKCIJA SKD LIPA iz Bazovice obvešča, da se bo nova sezona začela v ponedeljek, 5. oktobra, ob 17.00 oz. v sredo, 7. oktobra, ob 9.00. Dobrodošle so tudi morebitne nove klekljarice.

SKD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6: tečaj slovenščine z Dario Luin. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 5. oktobra, ob 18. uri. Info in vpisi na tel. 335-6832730.

SKD PRIMOREC organizira tečaj telovadbe ob ponedeljkih in sredah v Ljudskem domu v Trebčah s pričetkom v ponedeljek, 5. oktobra. Informacije in prijave na tel. št. 040-214412 (v večernih urah).

SKD TABOR - Prosvetni dom Opčine: obvešča, da bo plesna delavnica potekala ob sredah 16.15-17.15 (za 3., 4. in 5. razred OŠ) in 17.30-18.30 (za 1. in 2. razred OŠ). Krožek klekljanja bo vsak torek ob 20.15 ter krožek Ob pletenju še kaj prvo srečanje bo v ponedeljek, 5. oktobra, ob 15.00.

TELOVADBA ZA DOBRO POČUTJE pri SKD Igo Gruđen bo ob ponedeljkih in četrtek jutraj z začetkom v ponedeljek, 5. oktobra, po običajnem urniku: 9.00-10.30 in 10.30-12.00; možen tudi vpis v popoldansko skupino ob sredah ali petkih 18.00-19.30. Info na tel. 040-299632 ali 339-5281729 (Vera).

KRU.T obvešča, da s 6. oktobrom steče skupinska vadba, ki se bo odvijala ob torkih in četrtek, od 9. do 10. ure (ob torkih tudi od 17. do 18. ure). Info in vpis v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

PREDSMUČARSKA TELOVADBA - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo, 7. oktobra, začenja predsmučarska vadba za odrasle, ki bo v telovadnici šole Codermatz v Ul. Pindemonte 11, z začetkom ob 20.30. Za informacije in prijave na tel. št. 335-6123484.

KRD DOM BRIŠČIKI prireja tečaj vzpenja z gospo Marico Pahor. Info in vpisovanje na prvem srečanju, ki bo v četrtek, 8. oktobra, od 16. do 18. ure v društvenih prostorih.

SKD VIGRED vabi 9., 10. in 11. oktobra v Praprot na 20. Kraški oktoberfešt pod šotorom. V petek, 9. oktobra, ob 18.30 otvoritev z OPS Vigred, mladinskim orkestrom G. D. Nabrežina, ansamblom Rock na b'ndimi, ob 20.00 koncert dalmatinskih pesmi z žensko klapo Fritule, ples s skupino Kraški ovčarji. V soboto, 10. oktobra, ob 15.00 odprtje kioskov, ex-tempore, turnir v briškoli, turnir v šahu, ob 18.30 nastop plesne skupine Zumba kids (AŠKD Kremenjak), plesna revija »Najboljših 80«, AKŠD Vipava, ples z ansamblom Kraški muzikanti, nastop country skupine The Dusty Boys. V nedeljo, 11. oktobra, od 8.30 do 9.30 zbirališče za pohod »Na Krasu je krasno«, ob 11.00 odprtje kioskov, od 12.00 ples z ansamblom Domači zvoki, ob 15.30 koncert godbe iz Žalca, ob 16.30 Kraški muzikfešt, sledi ples z ansamblom Nebojska. Na ogled razstava gob, razstava »Kamen - most« ter v soboto in nedeljo prikaz obdelave kraškega kamna.

SKD VIGRED vabi muzikante in pevce (odrasle in otroke) na 20. Kraški muzikfešt, ki bo v nedeljo, 11. oktobra, ob 16.30 pod šotorom v Praproto. Prijave do petka, 9. oktobra, na tel. št. 380-3584580, tajnstvo@skdvigred.org ali na Kraškem oktoberfeštu v petek, 9. oktobra.

ODBOR ZA LOČENO UPRAVLJANJE jusarskega premoženja Prosek obvešča vse upravičence, da lahko predložijo prošnje za sečno in pobiranje suhih drv na jusarskih površinah do 10. oktobra na sedežu odbora, Prosek 159.

SOBOTNA DELAVNICA za osnovnošolce pri SKD Igo Gruđen: OPZ Petpedi - pevska dejavnost, prva vaja v soboto, 10. oktobra, od 10.30 do 12.00. Tel. št.: 340-7663348 (Miriam).

ŠPORTNA ŠOLA TRST in Š.Z. Bor obveščata, da se bo Športna šola za otroke od 1. do 6. leta pričela na Stadionu 1. maja v soboto, 10. oktobra, z urnikom: 9.30 - 10.30 za otroke od 1. do 3. leta in 11.30 - 12.30 za otroke od 3. do 6. leta. Info in prijave v uradu na Stadionu 1. Maja, urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 040-51377.

SKD VIGRED, Vaška skupnost Tublje, Jamarsko društvo Grmada, Razvojno društvo Pliska in Planinski odsek SK Devin vabijo v nedeljo, 11. oktobra, na 20. pohod »Na Krasu je krasno«. Zbirališče v Praproto od 8.30 do 9.30 s prevozom do Tubelj, kjer bo štart ob 10.00.

JUS NABREŽINA zbira material za pripravo Koledarja 2016 na temo »Stara ekonomija v Nabrežini« in vabi vse, ki bi imeli stare slike trgovin, osterij, pekarn, mesnic, ribičev, mlekaric, kmetov, živinorejcev, kamnosekov, delavnic itd. v Nabrežini, naj se javijo na tel. 335-8380888 (odbornika Ivo Zadnik, Marko Petelin) ali 328-6238108 (Zulejka Paskulin).

Prispevki

V spomin na drago mamu Milko Stegel vd. Vidimari daruje hčerka Nadia z družino 50,00 evrov za SKD Igo Gruđen, 50,00 evrov za nabrežinski cerkveni pevski zbor, 50,00 evrov za žensko vokalno skupino Vikra.

V spomin na Čeleja Sancina daruje družina 50,00 evrov za ŠZ Bor in 50,00 evrov za SPDT.

Namesto cvetja na grob Sonje Ota - Ojdančič darujeta Drago in Silva Bolčič - Pangerc 100,00 evrov za SKD F. Prešeren iz Boljunca.

prej do novice
www.primorski.eu

SSG - V ponedeljek premiera nove otroške produkcije Zgodba o času, ko je volk izpljunil babico in Rdečo kapico

Tudi na pravljice je mogoče pogledati nekoliko drugače. Tudi na tisto o Rdeči kapici in hudobnem volku, ki je imel tako velika usta, da jo je snedel. V večnamenski dvorani openske osnovne šole Franceta Bevka bo v ponedeljek ob 11. uri premiera nove domače produkcije Slovenskega stalnega gledališča. »In še Rdeča kapica« je avtorski projekt igralca Tadeja Piška.

Kaj je sploh mogoče novega povedati o Rdeči kapici? Zakaj ste se odločili ravno za to pravljico?

Ko mi je Slovensko stalno gledališče ponudilo možnost, da pri-

pravim otroško avtorsko predstavo, so mi dali zelo proste roke. Z Igorjem Pisonom sva prišla na idejo, da si lahko, če vzamemo neko klasiko, privoščimo večjo priredbo, več svobode, ker gremo v predstavo s predpostavko, da otroci poznajo osnovno zgodbo. In sem prepričan, da jo v 90 odstotkih res. V predstavi sicer omenimo tudi Rdečo kapico in kaj se je zgodilo, načeloma pa smo dogajanje postavili v čas, ko je volk že izpljunil babico in Rdečo kapico. Iskali smo vzgibe, kaj je ta volk: ali je ta groza, o kateri vsi govorijo, ali je dejansko prijazen volk, ki ju je pojedel zato, da bi ga družba sprejela. Kajti to ni tipičen volk, je vegetarijanec in zato ga volkovi ne sprejemajo. Rad bi se igral

z otroki, a se ne more, ker je strašen ... zato išče svoje mesto v gozdu. Sliši se blazno zakomplicirano, ampak ni, predstava je preprosta. (smeh)

V predstavi igra pomembno vlogo tudi glasba

To je avtorsko delo Marjana Peternela, skladatelja, profesorja, pianista. Glasba je res odlična in na vrhunskem nivoju. Zelo sem vesel, da sem ga lahko povabil k sodelovanju, z njim sodelujeva že leta, tako da vem, kaj pričakovati in tudi vem, da bo vedno vrhunsko. Songi, vezni teksti, dialogi pa so moji, scena je bila po moji ideji narejena tu v teatru ... seveda pa brez Marka Škabarja (njegovega pomočnika v predstavi; op. nov.) ne bi bilo nič. Pri avtorskih projektih vedno pomaga tudi to, da dobiš nek feedback, zato so pomembna tudi kritična očesa Igorja Pisona, Eve, Kristine in celotne ekipe.

Redno nastopate tako pred odraslo kot pred otroško publiko. Odrasli smo vas na primer že videli v predstavi Trst, mesto v vojni, otroci pa v Žabjem kralju. Kako se pripravljate na različne nastope?

V samem angažmaju ni nobene razlike, za otroke je treba delati ravno tako natančno kot za odrasle. Večkrat je problem otroških predstav to, da se otroke podcenjuje, da se reče, saj bo vse dobro, malo pademo, se smejemo ... pa ni res. Mogoče je za otroško publiko celo težje delati,

ker ko otrok izgubi koncentracijo, ne bo sedel iz vlnudnosti in čakal, da ti končaš, tako kot odrasli, ampak bo začel govoriti, hodit .... Zato mora biti otroška predstava zelo natančno in pametno sestavljena. So pa otroške predstave tudi zabava, v njih si lahko dovoliš veliko več, fantazija gre v neko drugo smer, domišljija dela na polno. Rad delam za otroke.

Vi živite na svobodi: je danes sploh mogoče preživeti kot svobodni kulturni delavec?

O tem bi lahko napisala deset časopisnih strani. Trkam res na les, da lahko živim od tega: zadnjih pet let živim na svobodi, hodim iz projekta v projekt, ljudje me vabijo ... Je pa tako, ko se kulturi jemlje denar, bodo institucionalna gledališča najprej zaprla vrata svobodnjakom. Če bi dobil en evro vsakič, ko sem v teh letih slišal, da ni denarja, bi bil milijonar. Zato sem hvaležen za teatre, ki se še potrudijo, da ti dajo priložnost, ker enostavno ne vem, koliko časa bo še mogoče živeti tako. Križa je fantastičen izgovor, da ukine-mo vse, kar je lepo in ljudi naveže-mo na nek štrik. Kar pomeni, da za svobodnjaka zelo hitro ne bo več prostora. Moramo pa tudi vedeti, da slovenska akademija sproducira med deset in petnajst igralcev na leto in to na trg, kjer za svobodnjake ni prostora. Enkrat bo prišlo do kolapsa. Če vse to odmislimo, pa je v tem poklicu res lepo. (pd)

PALAČA COSTANZI - V sklopu festivala Next V Trstu na ogled tudi »kontroverzni« Verzel

Eno od razstavljenih Verzelovih del

FOTODAMU@N

V palači Costanzi je dneh, ko v Trstu poteka evropski salon znanstvenih raziskav Next, na ogled razstava Umetnost/Znanost/Biotehnologija. Do jutri si je tako mogoče ogledati tudi projekt Anatomija zamrznjene geneze slovenskega umetnika Deana Verzela. V projekt so vključene kreacije iz delov človeških trupel, ki so bila donirana v znanstveno-raziskovalne namene. Postavitev Umetnost/Znanost/Biotehnologija bo v okviru salona Next z naslovom Biologos - prihodnost življenja na ogled do nedelje. Na razstavi, ki jo pripravlja Gruppo 78 pod kuratorstvom mednarodno priznane umetnostne zgodovinarke Marie Campitelli, bodo predstavljena umetniška dela avtorjev, v katerih se znanost in tehnologija prelivata v umetnost.

Verzel v projektu Anatomija zamrznjene geneze ustvarja kreacije iz delov človeških trupel. Realiziral ga je leta 2011 na Inštitutu za anatomijo Medicinske fakultete v Ljubljani. Ob tem je nastal video material tehničnega in ustvarjalnega postopka dela in kot končni produkt serija umetniških fotografij. Sprva je Verzel v velike ledene bloke zamrznil zlate ribice, nato roki, s katerimi je reinskenciral Michelangelovo poslikavo Sikstinske kapele, nazadnje pa je iz para glav ustvaril figuri nune in papeža. Zadnji projekt Nuna/Papež je bil zaradi kriminalistične preiskave na zahtevo komisije za medicinsko etiko uničen tik pred studijskim fotografira-

njem umetniškega objekta. Kot je za STA povedal Verzel, so mu po zaključku preiskave iz okrožnega državnega tožilstva sporočili, da je šlo za krivo ovadbo.

»Mislim, da je pri vsej tej zgodbi, vsaj kar se tiče medicine, šlo predvsem za moralno paniko, z uničenjem edinega materialnega dokaza pa za zaščito pred morebitnimi negativnimi posledicami, ki bi zaradi mojega umetniškega delovanja znotraj javne medicinske ustanove lahko nastale,« je pojasnil umetnik. Dodal je, da bo projekt Nuna/Papež v postprodukciji dokončan z izdelavo dveh fotografskih portretov, ki bosta povzeta iz ohranjenega video zapisa umetniškega dela v nastajanju.

Anatomijo zamrznjene geneze je Verzel prvič predstavil v razstavišču Monfort Obalnih galerij Piran leta 2013 v sklopu razstave Primorska likovna umetnost: nek drug pogled 1990-2013. Nato je projekt gostoval še na lanskem festivalu IZIS.

Na tržaški razstavi so poleg Verzelovega projekta kot predogled večje razstave, ki bo v palači Costanzi gostovala med 14. novembrom in 4. decembrom, med drugimi na ogled Silicij danskega ustvarjalca Carla Emila Carlensa, Meduze, morska čudesa med umetnostjo in znanostjo italijanske umetnice Lucie Flego ter delo mehiškega umetnika in znanstvenika Daniela Romera Niete, ki likovno tematizira kozmološke motive od kaosa do kozmosa.

Tadej Pišek in grafična podoba nove produkcije

FOTODAMU@N

TOMIZZEVO DUH

Beli Trst in črn zamorc

PIŠE MILAN RAKOVAC

Čo muoj, Slofest na srid sride Piazza Borsa, i šindako Cosolini ča govori che Trieste xe divenatada una città normale: protokol imperijalni i multikulturalni, talijanski i slovenski državni i pokrajinski e tutti quanti. Kot bi Trst po sedemindvetdesetih letih spet »postal« tudi slovensko mesto. Mille violini Glasbene matice visoko pod nebo nosijo rafinirano glasbo, Grieg, Piazzola, Bartok. Danijel Malalan v bleščeči dvojezični satiri italijanskim someščanom ponuja »zamejsko« ponudbo, kako postati Slovenec. Uf, se mi prižge; kako bi bilo, če bi v Kopru in Pulju nam, »večinem« Italijani šaljivo ponudili model, kako postati Italijan?

»Črni zamorci« mi pomagajo parkirati na rivi: OK, ma vedo che xe proibido, perchè 'riva i 'mericani co'l cruiser, made in Monfalcon-Tržič, in obrežje mora biti prazno ... In kot bi v tej topli tržaški noči spet slišal »e quando a Trieste xè rivadi i 'mericani ...«

Cesarski trgi, po katerih sem se sprehajal s Tomizzo, s Košuto, starejšim in mlajšim, z obema Markoma, s Heinichenom, ki mi je razlagal, da se Balkan pričinja pri Ulmu. Trst, kjer je Carolus Cergoly v svojih pesniških rafalih strnil vso našo zgodovino, enih in drugih, in skušal razvezati »tržaški vozec«, ki ga skozi 19., 20. in 21. stoletje vsi skušamo zgolj presekat. Seveda neuspešno. Cergoly je že pred petdesetimi leti jasno videl:

»Passa el Ponterosso/Revoltella in carrozza con gli Asburgo/Turbanti levantini/Odori de halva' e pesce fritto

E greci e turchi/E dalmati e croati/E svevi de la Bieska/Ebrei de Weimar/A zavatar per metter banchi

E passa una slovena/De Kamnik/No la trova el suo amor/Fabbro de fin/Ferro battu' de Kropan.

Uživam (sem pač le »un de fora«, magari gnanca tanto ...) v iskrikem klepetu s prijatelji in novimi mladimi znanci, ki govorijo o svojem mestu in

svojem jeziku o svojih, naših temah: Brezigar, Budin, Pisani, Sosič, Živka Peršič, Mirjam Muženič, Martin Lisiach ... La mia gente, bi rekel Guido Miglia. Cesarske palače na obodu se dostojanstveno smehljajo na nas, celo diskretna prisotnost varnostnikov se na Borznem trgu zdi odveč: Italijani se ob šotoru ustavljajo, nekateri vstopajo, skupina mladih Afganistances pred vhomom pozira za selfi ...

Trst resnično postaja normalno mesto. Spominjam se kako je Illy »Sonnenschein« ne tako davno slovenskim someščanom odskrnil okna in vrata palač v mestu. Potem so se ta zaprla. Sedaj so vnovič priprta. Nemara celo odprta? Ko se ponosno spominja svoje nekdanje slave, je videti, kot bi se Trst pričel zavedati samega sebe. Toda »papirnaty kozmopolitizem« (Claudio Magris) ni dovolj, pomembno je obnoviti tisti »Il complesso dell' Imperatore« (Carolus Cergoly), v katerem enak družbeni položaj formalno in ad-

ministrativno delijo vsi retorično priznani »greci e turchi«, med njimi pa najbolj avtohtoni someščani Slovenci. Boleče, pretresljivo in pravzaprav smešno je bilo spremljati kako je Trst »odkril« Borisa Pahorja, potem ko je domala pol stoletja s svojo literaturo v svetovno kulturo ponesel ime mesta in kako je šele v resnih letih, takole čez noč, postal »uno scrittore triestino, italiano di lingua slovena«. Nekako tako, kot ameriški rasisti slavijo afroameriške šampione v boksu, atletiki in košarki. Približno tako je Trst desetletja spregledoval Tomizzo. In je težko pogoltnil tržaško Slovensko v romanu »Un ottobre a Trieste« Pierluigiija Sabbattija, ki italijanski polovici svoje družine leta 1954, ko se Trst vrne pod Italijo zabrusi: Italija? Šlek, šlek Italija! Seveda je to le nedolžna replika lika iz romana, ampak zapisal jo je italijanski tržaški pisatelj, to pa je pomembno.

S temi natančnimi navedki želim poudariti, da ne gre za protokol, fol-

kloro in ceremonialno ustreznost, temveč za legitimnost avtentične kulture mesta, ki je bila celo stoletje zanikovana. Lepa Vida in črn zamorc na Borznem trgu pomenita uspeh za večinski, italijanski Trst. Dobra iztočnica za nov začetek.

Trieste italianissima je kot koncept seveda anahronističen. Tega se zavedajo tudi protagonisti rasne teorije in dolgoletne prakse, katerih glas je nekoliko potihnil. Nimam iluzij, da to pomeni, da se je led stalil. Pa vendar Slofest ni zgolj politično korektna moda, to tudi ne bi smel ostati. Politična in kulturna legitimnost Slovencev ni več pod vprašajem, dominantni tržaški duh ni več »ostile«, a tak je moral postati tudi zaradi imigrantov iz južnoslovenskih držav ter Afrike in Azije. Trst potrebuje vse nas mejaše, kot tudi mi potrebujemo Trst: veliko in pomembno mesto, ki ima vse potencialne, da vnovič postane Atene severnega Jadrana.

INTERVJU - Ivana Leskovec, direktorica Mestnega muzeja Idrija

Tiskarno Slovenija poznajo celo na nogometnem stadionu v Leipzigu ...

Bolnica Franja je letos prejela Znak evropske dediščine - Zakaj na Unescovem seznamu le Auschwitz in Hirošima?

V letošnjem letu je Partizanska bolnica Franja prejela Znak evropske dediščine. Uspešen projekt so realizirali sodelavci Mestnega muzeja Idrija z direktorico Ivano Leskovec, univerzitetno diplomirano etnologinjo in profesorico zgodovine. Pod okrilje Mestnega muzeja Idrija sodi med drugim tudi Partizanska tiskarna Slovenija, ki je lanskega septembra praznovala sedemdesetletnico ustanovitve. Prav v njej se je tiskal tudi znameniti Partizanski dnevnik, predhodnik Primorskega dnevnika.

Bolnica Franja je letos prejela Znak evropske dediščine. Kaj pomeni tovrstno priznanje za ta izjemen spomenik?

Partizanska bolnica Franja je Znak evropske dediščine prejela kot primer spomenika, ki predstavlja skupne evropske korenine in vrednote Združene Evrope. Franja je enkratni primer medicinske oskrbe ljudi v izrednih – vojnih razmerah in izjemen simbol človečnosti, solidarnosti in tovarištva med domačini, osebje bolnišnice in ranjenimi vojaki, ki so se skupaj borili proti fašizmu in nacizmu med drugo svetovno vojno. Znak evropske dediščine precej večji poudarek kot materializirani dediščini spomenika, se pravi arhitekturi, konstrukciji, materialom, namenja nematerialni dediščini, to je sporočilnosti spomenika in vrednotam, ki jih skozi spomenik ohranjamo in širimo med ljudi. Posebej med mladimi in izven naših meja. Mislim, da je Znak evropske dediščine lahko spodbuda, da nadaljujemo pred leti začeto delo za vpis Franje na Unescov seznam svetovne dediščine.

Je torej v pripravi tudi njen vpis na Unescov seznam svetovne dediščine?

Vsi, tako na Občini Cerklje, ki je lastnica spomenika, kot tudi na ministrstvu za kulturo, se strinjajo z idejo o obnovitvi postopka za vpis Franje na Unescov seznam. Spomnimo, da smo ta postopek že vodili leta 2000, vendar smo od njega zaradi neu-

godnih mnenj zunanjih Unescovih ocenjevalcev odstopili. Zato je potrebno dobro razmisliti, kako zdaj pristopiti k zadevi. Predvsem moramo najprej obnoviti vpis na Poskusni seznam. To ni zahtevno delo, je pa predpogo. Zavedati se moramo, da so vpisi posamičnih spomenikov na ta seznam danes zelo, zelo redki. Praviloma se zdaj obravnavajo skupinske, transnacionalne, mednarodne nominacije, za kar je potrebno poiskati »partnerje« ter definirati vrednote oz. vsebine, ki Partizansko bolnico Franjo povezujejo z drugimi spomeniški območji v svetu.

Bi lahko pri tem vpisu bila v pomoč recimo Partizanska bolnica Pavla in še nekatere, ki so delovale na širšem področju Slovenije?

Drži, vendar ni nujno, da znotraj vpisa povežemo recimo pet partizanskih bolnic z območja Slovenije. Utemeljitev univerzalnih vrednot Franje lahko povežemo npr. z odporiški ali osvobodilnimi gibanji v Evropi ali po svetu in poiščemo nosilce tega sporočila oz. upravljavce teh spomeniških območij, ki pa morajo obvezno vsebovati tudi materializirano dediščino. V primeru nominacije za vpis na Unescov seznam je namreč originalna, ohranjena materialna dediščina izjemno pomembna komponenta.

Ali je težava pri vpisu lahko tudi naravna nesreča, ki je pred leti dodobra po-

Direktorica Ivana Leskovec, desno bolnica Franja, spodaj tiskarna Slovenija

ROŠA IN ARHIV

škodovala bolnico Franjo?

Mislim, da ne. O tem so nas prepričali tudi pogovori s strokovnjaki ICOMOS, ki so strokovni sodelavci Unesca. Franja je bila po nesreči 2007 v celoti rekonstruirana na podlagi natančnih arhitekturnih načrtov in druge dokumentacije, ki jo hrani muzej. V postopku rekonstrukcije spomenika smo lahko obnovili vsako barako do potankosti tako, kot je bila v originalu. Enako dobro smo imeli in seveda še imamo dokumentirano tudi opremo in predmete, ki so se nahajali v barakah. Soteska sama, kot kraj spomina, pa je ostala nespremenjena. Zato imamo veliko možnosti, da Franjo vpišemo na Unescov seznam svetovne dediščine.

Ali drži podatek, da sta izmed vseh pomnikov druge svetovne vojne kot Unescova svetovna dediščina pisana zgolj Auschwitz-Birkenau ter Hirošima?

Res je. Taborišče v Auschwitzu je na Unescov seznam svetovne dediščine vpisano kot »German Nazi Concentration and Extermination Camp (1940–1945)«, torej eksemplarični primer vojnega spomenika oz. primer pomnika vseh tovrstnih grozodejstev, ki so se dogajala v času med drugo svetovno vojno. Hirošima pa je vpisana kot »Hiroshima Peace Memorial Park« in je, ne le spomenik žrtvam jedrske vojne, ampak tudi opomin pred vsakršnimi grozotami, ki jih povzroča atomsko orožje. Njihov spominski park je ob vsem povedanem tudi park miru.

Ampak vseeno si težko razložim dejstvo, da kljub vsem grozodejstvom, ki so jih nacifašistični okupatorji zakrivali med drugo svetovno vojno, Unesco tega spomina praktično ne obeležuje. Je torej tudi zaradi tega dejstva bil pred leti prvi poskus vpisa Partizanske bolnice Franje na Unescov seznam neuspešen?

Nenapisano pravilo Unesca je, da naj bi iz obdobja druge svetovne vojne, kot vojnih spomenikov, ne vpisovali novih enot. Auschwitz in Hirošima naj bi bila reprezentativna primera za vse, kar se je v drugi vojni zgodilo. Tudi zato moramo v primeru Franje poudarke iskati in dokazovati v humanitarnem delu, na človečnosti, tovarištvu in solidarnosti.

Sicer pa mislim, da ni bil to glavni razlog za naš neuspeh pred leti. Kajti Franje nismo predstavljali zgolj in edino z vidika vojne zgodovine, ampak smo želeli izpostaviti vidika humanega in humanitarnega delovanja ljudi/oblasti v času izjemnih razmer, kamor spada tudi ali predvsem vojna. Naše utemeljitve in predvsem primerjalne analize s podobnimi objekti po svetu so bile pač prešibke.

Ali drži podatek, da so se v Partizanski bolnici Franji zdravili tudi posamezni borci sovražnih sil?

Res je. V Franji se je zdravil en vojak nemške vojske, ki je bil sicer po rodu Avstrijec. Po ozdravitvi so ga zadržali v Franji, kjer je delal kot čevljar do konca vojna, ko je

odšel domov.

Dotakniva se še enega pomnika druge svetovne vojne, za katerega skrbi Mestni muzej Idrija. Kaj se dogaja s Partizansko tiskarno Slovenija?

Žal mi je, da v Partizansko tiskarno Slovenija ne uspemo pripeljati več obiskovalcev. Tiskarna je zaradi zahtevne dostopnosti za večje organizirane skupine, predvsem avtobusne goste, domala nedosegljiva. Šoferji se bojijo vijugaste, strme in ozke ceste na Vojsko. Zato so vsemu trudu navkljub naši gostje predvsem individualni obiskovalci, planinci, pohodniki in nekatere redke šolske skupine.

Ko pa govorimo o Partizanski tiskarni Slovenija kot pomniku kulturne dediščine, lahko rečem, da je zanjo dobro poskrbljeno. Imamo tudi odličnega oskrbnika, ki s to tiskarno živi in jo na doživljajski način predstavi vsakemu obiskovalcu posebej. Želeli bi si le malo hitrejšega odpravljanja posledic lanskega zledu, ki v neposredni okolici tiskarne še vedno niso v celoti sanirane, a tiskarne vendarle ne ogrožajo.

Kako si je pa kljub težavnemu dostopu Partizansko tiskarno Slovenija vseeno mogoče ogledati?

Partizanska tiskarna Slovenija je z avtom dostopna iz smeri Spodnja Idrija preko Kanomlje, kjer nas na koncu čaka le 10 minut peš hoje navkreber do barak ali iz smeri Vojsko po cesti mimo Huma in 10 minut peš hoje navkreber do barak. Malce zahtevnejši pa je dostop z avtom ali avtobusom do Vojskega in nato preko Vojsčice in Ogalc ter peš po stezi navzdol do tiskarne, kar traja 20 minut. Za ogled je tiskarna odprta od 15. aprila do 15. oktobra vsak dan od 9.00 do 18.00 ure. Za najavljene skupine in ob ugodnih vremenskih razmerah je obisk

možen tudi izven navedenega urnika. Oskrbnik Albin Skok vam ob obisku na ročnem tiskalnem stroju natisne tudi spominski letak.

Kako je z zanimanjem za pomnike druge svetovne vojne s strani obiskovalcev?

Na začetku velja poudariti, da sta Bolnica Franja in Tiskarna Slovenija spomenika iz časa druge svetovne vojne, za katera skrbi naš muzej, enkratna in univerzalna v slovenskem prostoru, redka še ohranjena, vzdrževana in urejena za ogled javnosti. To sta pomnika, ki pričata o danes nepredstavljivi razsežnosti osvobodilnega gibanja, o ustvarjalnosti, iznajdljivosti in organizacijskih sposobnostih akterjev tistega časa. Ne le o bitkah in orožju, ampak o človeški in družbeni dimenziji vojne, borbi za preživetje posameznika in predvsem naroda. Zato, pa tudi zaradi naravnega okolja, v katerem se nahajata, Franja in Slovenija naredita na obiskovalce nepozaben vtis. V zadnjih letih je, zanimivo, opazen porast nemško govorečih obiskovalcev. V tem pogledu še posebej izstopa Tiskarna Slovenija. Naj za primer navedem skupine mladih navijačev nekega nogometnega kluba iz Leipziga, ki prihajajo zadnja tri leta in so se letos srečali in pogovarjali tudi s Srečko Vovk, nekdanjo tiskarko iz Partizanske tiskarne Slovenija. Nepopisno doživetje za vse! Fantje so lani z izobešenim transparentom na stadionu tudi obeležili 70. obletnico začetka delovanja tiskarne. Franjo prav tako obiskujejo domači in tuji turisti. Letos sem bila v Franji tako ob dnevu boja proti okupatorju kot tudi za prvi maj. V veliko zadovoljstvo mi je bilo, da sem tam srečala številne mlade družine in številne obiskovalce iz tujih dežel.

Robi Šabec

ZBOROVSTVO - Na tekmovanju v Riminiju

Skupini Vikra srebrno priznanje

Skupino Vikra vodi Petra Grassi (prva z leve)

FB

Tržaška zborovodkinja Petra Grassi je že opozorila nase z marsikaterim pevskim podvigom. Tokrat je na zmagovalni oder popeljala vokalno skupino Vikra, ki je na njeno pobudo nastala šele pred dobrim letom. Na 9. mednarodnem zborovskem tekmovanju, ki se bo danes zaključilo v Riminiju, je skupina osvojila srebrno priznanje v tako imenovani kategoriji enakih glasov (it. voci pari). Zmago je osvojil zbor Calicantus iz Švice.

Pevke, ki delujejo pod okriljem Glasbene matice, so se predstavile z zanimivim sporedom: renesančno *Duo Seraphim* Luisa De Victorie, Mendelssohnovo *Laudate Pueri*, Ešenvaldsovo *O salutaris Hostia* in slovensko *Kralj*, ki jo je Damijan Močnik uglasbil na besedilo Lare Simone Taufer.

Skupina Vikra bo danes v Riminiju nastopila še na koncertu, na katerem se bo predstavila s programom, naravnanim na priredbe slovenskih ljudskih pesmi. (pd)

GORIŠKA - Obračun poletnega dela finančne straže

Ob meji v zasedi za tihotapce goriva

Goriška finančna straža je tudi letos poletni kar nekaj truda posvetila boju proti pojavom, ki oškodujejo potrošnike in gospodarski sistem ter proti posameznikom in družbam, ki kršijo pravila poštene konkurence na prostem trgu. V poletnih mesecih so poostri nadzor nad spoštovanjem zakonodaje na področju trgovine, oddajanja nepremičnin, davčne utaje, zaščite proizvodov *Made in Italy* in zaposlovanja: številne kontrole so opravili zlasti v Gradežu in drugih delih pokrajine, kjer so turistične dejavnosti bolj razvite.

Devet upraviteljev trgovskih podjetij so prijavi goriški Trgovinski zbornici zaradi nespoštovanja določil v bran potrošnikov, 41 kavarn, restavracij in trgovin pa so kaznovali, ker gostom niso izdajale računov. Dalje so finančni stražniki izvajali kontrole na nepremičninskem področju. Pri najemodajalcih, ki v poletnih mesecih oddajajo stanovanja turistom, so preverjali, ali spoštujejo zakonodajo; pri petih so ugotovili, da so stanovanja oddajali na črno. Finančni stražniki so pri raznih podjetjih tudi preverjali, ali spoštujejo zakonodajo na področju zaposlovanja. Opravili so 24 kontrol, ugotovili pa so osem kršitev oz. osem delavcev na črno. Med njimi je bilo šest tujih državljanov.

Na glavnih pokrajinskih cestah in ob nekdanjih mejnih prehodih so finančni stražniki izvajali kontrole nad čezmejnimi prometom s ciljem, da bi preprečili tihotapljenje goriva. Tihotapcev, ki iz Slovenije v Italijo uvažajo zlasti dizel in se skušajo izogniti plačilu trošarine, je namreč vse več. Finančni stražniki so ustavili dva tovornjaka, ki sta protizakonito prevažala 43.000 litrov goriva. Ob gorivu so zasegli tovorni vozili ter prijavi sodnim oblastem šoferja in upravitelje dveh prevoznih podjetij. Gorivo, pojasnjuje finančna straža, bodo namenili prevoznim sredstvom gasilcev in drugih varnostnih sil. Zaradi trgovine z mamili so ovadili deset ljudi. 30 pa so jih prijavi prefekturi kot uživalce. Zasegli so skupno 250 gramov hašiša, marihuane, kokaina, heroina, ekstazija, LSD-ja in kodeina, ob tem pa še 28 rastlin indijske konoplje. V Gradežu in drugod je finančna straža obiskala tudi šestnajst trgovin v lasti tujih državljanov: v devetih so odkrili skupno 42.695 artiklov (uhanov, ogrlic, zapestnic ipd.), na katerih ni bilo etiket z obveznimi navedbami.

DOBERDOB - Na zadnji seji občinskega sveta

Nova svetnika sta imenovana, statut trijezične unije odobren

Doberdobski občinski svet ima od četrta dva nova člana. Svetnika Robert Peric in Katjusa Kosic - oba iz vrst večine -, sta bila po živahni razpravi razrešena, njuni mesti pa sta zasedla Valentina Sivec in Damjan Nacini, ki sta bila med neizvoljenimi na listi Občinske enotnosti. Pred Nacinijem bi sicer pravico do vstopa v občinski svet imela Jessica Jarc, ki pa se je funkciji odpovedala.

Kot je Primorski dnevnik že poročal, se je doberdobska uprava za razrešitev Perica in Kosiceve odločila, ker sta bila neupravičeno odsotna na več sejah. Prvi je upravi poslal odstopno pismo, saj se je iz službenih razlogov preselil, Kosiceva pa se s svojo razrešitvijo ne strinja: v njej vidi krivico, zato se je že obrnila na odvetnika in ne izključuje, da se bo zoper odločitev uprave pritožila. »Postopka za razrešitev nismo sprožili, da bi koga kaznovali, ampak zato, da bi občinskemu svetu zagotovili normalno delovanje. Zaradi neupravičenih odsotnosti je večina večkrat tvegala, da ne bi imela dovolj glasov,« je povedal župan Fabio Vizintin. Po njegovih besedah občina Doberdob nima statutarne odločbe, ki bi urejale postopke za razrešitev občinskih svetnikov. »V 6. odstavku člena št. 273 zakonskega odloka št. 267/2000 pa piše, da je treba do sprejetja statutarne spremembe upoštevati določila členov št. 125, 127 in 289 kraljevega odloka št. 148 iz leta 1915. Člen št. 289 predvideva, da je za razrešitev svetnika dovolj, da je leta neupravičeno odsoten na enem izmed rednih zasedanj. Po našem statutu sta seji, na katerih svetniki sprejemajo proračun in obračun, edini redni zasedanja: tako Peric kot Kosiceva sta bila na njih odsotna brez opravičila,« je pojasnil Vizintin, ki se

VALENTINA SIVEC

DAMJAN NACINI

je Pericu zahvalil za korekten odnos do uprave. »Glede razrešitve Kosiceve pa želim poudariti, da ne gre za osebno obračunavanje. Opravičila, ki jih je predstavila, po ocenah občinskega sveta enostavno niso bila utemeljena,« je dejal župan.

Pri glasovanju o Peričevi razrešitvi in nadomestitvi z Valentino Sivec so se opozicijski svetniki vzdržali, pri sklepu o razrešitvi in nadomestitvi Kosiceve pa so predstavniki Liste za Doberdob glasovali proti. »Nameravali smo se vzdržati v obeh primerih, saj je pri razrešitvi svetnikov šlo za interni problem večine. Izpostavili pa smo nekatere proceduralne problematike: naši ugovori niso bili sprejeti, zato smo naposled pri razrešitvi Kosiceve glasovali proti,« je pojasnil opozicijski svetnik Marco Jarc.

Na dnevnem redu seje so bile še druge točke. Občinski svet je med drugim sprejel dve proračunski spremembi (v finančni dokument so vključili projekt družbeno koristnih del, s katerim bodo začasno zaposlili dva delavca, ter 10.000 evrov za načrtovanje obnove občinske telovadnice), podaljšal pogodbo civilne zaščite na območju Kras-Soča in sprejel ustavni akt ter statut Medobčinske unije Kras Soča Jadran. Devet svetnikov večine

je glasovalo za, štirje svetniki opozicije pa so glasovali proti. Razprava je bila pestra, pri nekaterih točkah pa se mnenja predstavnikov večine in opozicije niso bistveno razlikovala. Tako eni kot drugi so kritični do zakona o reformi krajevnih uprav, Občinska enotnost pa je po Vizintinovi besedah glasovala za, ker je ocenila, »da so župani z dvojezičnim nazivom in statutom ter z določitvijo uravnovešenega volilnega sistema opravili dobro delo.« Po besedah Marca Jarca opozicija ni glasovala proti statutu, ampak proti zakonu. »Z reformo ne moremo biti zadovoljni, kar velja še posebej v Doberdobu. Znašli se bomo v uniji, ki bo štela okrog 70.000 prebivalcev. Kakšno težo bo lahko pri sprejemanju odločitev imela občina Doberdob, ki jih ima le 1800?« se sprašuje Jarc in dodaja, da je pričakoval drugačen izid glasovanja: »Za se je izrekla tudi leva komponenta Občinske enotnosti. Statut je bil tako odobren že na četrtkovni seji, medtem ko smo pričakovali, da se to ne bo zgodilo pred drugim glasovanjem.«

Opozicija je vložila tudi nekaj svetniških vprašanj. Dario Bertinazzi je zahteval pojasnila v zvezi z novim delom stavbe nižje srednje šole, ki še vedno ni vseljiv, Jarc pa je zanimala konvencija za širitev kamnoloma pri Devetkah. »Pri šoli naj bi prišlo do zapletov pri pridobivanju dovoljenj. Župana smo pozvali, naj ukrepa bolj odločno, ostajamo pa zaskrbljeni, saj kaže, da novi prostori še dolgo ne bodo na razpolago. Konvencija za širitev kamnoloma pa še vedno ni podpisana in nimamo zagotovila, da bo do tega sploh prišlo. Od kamnoloma, vsaj za zdaj, torej občina ne bo dobila denarja,« je zaključil Jarc. (Ale)

GORICA - Občina

Denar je, slovenskega urada ne bodo zaprli

Slovenskega urada na goriški občini s koncem septembra ne bodo zaprli in ne bo prekinitve v njegovem delovanju, zagotavlja župan Ettore Romoli, ki je včeraj s finančnega ministrstva prejel sporočilo, da je Računsko sodišče prizgalo zeleno luč za dodelitev denarja.

»Dobra novica je prišla iz Rima. Sporočili so mi namreč, da je Računsko sodišče vidiralo odlok, kar pomeni, da bo denar za slovenski urad zagotovo prišel. Za nas je to dovolj, da že takoj in brez prekinitve omogočimo njegovo nadaljnje delovanje. Problem je rešen,« je premik pokomentiral župan in dodal, da sta bila na rimski fronti angažirana zlasti podžupan Roberto Sartori in vodja pravne posvetovalnice Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ) Livio Semolič.

Da je slovenski urad na občini ogrožen zaradi zamud pri dodeljevanju denarja po zaščitnem zakonu 38/2001 za leto 2012 in 2013, je naš dnevnik opozoril javnost ob koncu avgusta. Ko bi se uresničil avgustovski scenarij, bi občina s prvim oktobrom zaprla urad, v kolikor ne bi imela denarja za prevajalko, ki ji bo s septembrom zapadla pogodba. Po tedanjih informacijah naj bi sredstva prišla šele v novembru, ko naj bi se zaključil rimski postopek. Ta je bil še posebno zapleten za leto 2012, ker je šlo za denar, ki je sicer že bil namenjen dvojezičnemu poslovanju javnih uprav, ker pa ni bil izkoriščen, se je vrnil v državno blagajno. Njegovo ponovno dodelitev je moralo avtorizirati Računsko sodišče.

V Rimu je postopek že več mesecev spremljal Livio Semolič, ki je v zadnjem obdobju nekajkrat posegel neposredno na finančnem ministrstvu. Zato je v prejšnjih dneh prejel z ministrstva zagotovilo, da je procedura tik pred koncem. Včeraj pa je župan prejel uradno sporočilo o zeleni luči Računskega sodišča, na podlagi katerega ministrstvo izda odlok in nakaže denar.

»Za dvojezično poslovanje uprav bodo sedaj na voljo sredstva za leto 2012 in 2013, že v kratkem pa bo na deželi stekel postopek za leto 2014. Zadovoljen sem zaradi premika, ker sem prepričan, da odslej teh zapletov ne bo več. Splet nenaklonjenih okoliščin je privedel do tega, da je ta denar ostal državi namesto, da bi ga uporabili za dvojezično poslovanje. Na tem področju nas namreč čaka še veliko dela,« je ocenil Livio Semolič.

TRŽIČ - Načrt občinske uprave

Sončna elektrarna sredi krožišča

Novo krožišče, ki ga bodo zgradili v Trziču na križišču med drevoredoma San Marco in Cosulich ter ulicama Boito in Verdi, bo opremljeno s fotovoltaično napravo. Fotovoltaične module, ki bodo z energijo oskrbovali javno razsvetljavo, bodo pritrdili na drog, ki ga bodo postavili sredi krožišča. O tem načrtu je na zadnjem zasedanju tržiškega občinskega sveta spregovoril odbornik za javna dela Massimo Schiavo, ki je odgovoril na svetniško vprašanje Giuseppeja Sabata iz vrst Demokratske stranke. Svetnik je občini predlagal, naj na novih krožiščih zgradi tudi sončne elektrarne po zgledu tiste, ki so jo uredili v kraju Manerba, Schiavo pa je pojasnil, da bodo s fotovoltaičnimi moduli opremlili krožišče, ki ga bodo uredili na območju pristanišča Nazario Sauro, točneje. »Za krožišči, ki bosta nastali v ulicah Timavo in Canneti, pa občina ni pristojna. Za projekta je odgovorna dežela Furlanija Julijska krajina. Trenutno občina nima denarja, da bi sama lahko poskrbela za gradnjo fotovoltaičnih naprav,« je dejal odbornik.

RONKE - Vest se je bliskovito razširila na spletnem omrežju

Zastrupljene polpete

Zaradi strupene vabe naj bi v soboto poginil pes - Zelenico obiskujejo tudi družine z otroki

Kraj nevarne najdbe

BONAVENTURA

V malem parku med ulicama Breschi in Palatucchi v Ronkah naj bi nekdo nastavljal zastrupljene polpete. Eno izmed teh naj bi v prejšnjih dneh že zaužil pes, ki naj bi zaradi tega poginil.

Novico so v prejšnjih dneh objavili na družabnem omrežju Facebook, ki je sicer pogosto vir nepreverjenih, napačnih in izmišljenih informacij, tokrat pa je bila objava še kako koristna. Na zelenicah ronškega parka, ki ga ob lastnikih psov s svojimi ljubljenci zelo pogosto obiskujejo tudi družine z otroci, naj bi nekdo zares nastavljal smrtonosne vabe.

Novico je objavil občan, ki je pred tem o nevarnosti obvestil tudi ronške mestne redarje. »Želim opozoriti, da je

v parku med ulicama Breschi in Palatucchi v Ronkah nekdo pustil zastrupljene polpete. Gre za območje, ki ga obiskujejo številni ljudje s svojimi psi. Eden izmed teh je žal umrl prejšnjo soboto. Bodite pazljivi,« je pozval domačin.

V Laškem so se s problemom zastrupljenih vab že večkrat soočili. V Soleschianu, kjer je več mačjih kolonij, je zaradi zastrupljene hrane poginilo že več živali, v Štarancanu pa je meseca maja poginil pes, ki mu je nekdo na dvorišče vrgel nekaj koščkov hrenovke. Pes jih je pogoltnil, kmalu zatem pa je poginil. S hrenovko so se zastrupili tudi drugi trije psi, ki pa jih je k sreči rešil živinozdravnik.

GORIŠKA - Kdo bo vzdrževal porečje Soče?

Koncesija spotike

Slovenska vlada je v začetku septembra koncesijo za izvajanje obveznih gospodarskih javnih služb v porečju Soče podelila celjski družbi Vekton. Ta nastopa kot vodilni član konzorcija, v katerem sta še dva partnerja, eden izmed njih je hrvaška Vodoprivreda Zagreb. Dosedanji imetniki koncesije, gre za ljubljansko družbo Hidrotehnik, ki ima enoto tudi v Novi Gorici in ki so se na razpis tudi prijavili, opozarjajo, da je odločitev vlade nezakonita ter da bo vso delovno silo zagotavljalo hrvaško podjetje s hrvaškimi delavci. »Naročnik očitno želi slovenske vode, naše največje bogastvo, podeliti v upravljanje hrvaškim rokam,« opozarja Klemen Zajc, predsednik uprave Hidrotehnika. Koncesija zajema vzdrževanje reke Soče, Vipave, Idrijce s skupno okoli sto pritoki. Med naloge koncesionarja spadajo obratovanje in vzdrževanje vodne infrastrukture, zagotavljanje vodovarstvenega nadzora in izvedba ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti škodljivega delovanja voda.

Vlada je konzorcij z vodilnim Vektonom že izbrala, nato pa je državna revizijska komisija v letošnjem marcu po pritožbi neizbranih ponudnikov izbiro preklicala in zadevo vrnila v odločanje. Vlada je nato tudi na drugem odločanju izbrala Vekton z utemeljitvijo, da je najcenejši ponudnik ter da izpolnjuje razpisne pogoje.

»Takšna odločitev je nezakonita kakor tudi nerazumljiva, saj je pristojno ministrstvo seznanjeno z dejstvi, da konzorcij z družbo Vekton na čelu niti ne izpolnjuje pogojev iz razpisne dokumentacije niti ne more izvajati nalog, ki so predmet koncesije,« je odločitev vlade za Primorski dnevnik komentiral Zajc, ki svoje besede utemeljuje z naslednjimi pojasnili: da ima Vekton že od 17. julija letos neprekinjeno blokirane vse tran-

»Naročnik želi slovenske vode, naše največje bogastvo, podeliti v upravljanje hrvaškim rokam,« trdijo v družbi, izločeni na razpisu

sakcijske račune več kot 60 dni, da je evidentiran kot davčni dolжник ter da vso delovno silo zagotavlja hrvaško podjetje s hrvaškimi delavci. Ob slednjem opozarja, da bi se morali v vladi zavedati, da je zaradi podaljšane veljavnosti prehodnega obdobja za zaposlovanje in delo državljanov Hrvaške v Sloveniji in pravne ureditve zaposlovanja in dela tujcev onemogočena zaposlitev hrvaških državljanov v Sloveniji za nedoločen čas oziroma za čas trajanja 4-letne koncesije. »Kar pomeni, da izbrani ponudnik ne bo mogel izpolnjevati minimalnih zahtev glede izpolnjevanja kadrovskega pogojev,« dodaja.

Na vprašanje, kaj bo odločitev vlade, ki je koncesijo zaupala Vekton, po njegovi oceni pomenila za vzdrževanje povodja Soče, pa Zajc odgovarja: »S to odločitvijo bo glede na zgoraj navedena dejstva ogroženo kvaliteto, pravočasno in nemoteno izvajanje oziroma zagotavljanje tako pomembne javne službe, kot je ta na področju urejanja voda, s čimer bo povzročena velika materialna škoda, predvsem lokalnemu prebivalstvu navedenega območja.«

Za komentar na očitke smo se obrnili tudi na vodstvo Vektona. Glede insolventnosti pojasnjuje, da v njihovo družbo vstopa finančno močan partner ter da so ob prijavi na javni razpis za koncesijo za urejanje voda izpolnjevali vse razpisne pogoje. »Za kar smo predložili tudi vsa potrebna dokazila. Želimo poudariti, da bo družba od dneva sklenitve pogodbe z Republiko Slovenijo glede urejanja povodja reke Soče izpolnjevala vse pogoje skladno z Uredbo o načinu izvajanja obveznih državnih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda in o koncesijah teh javnih služb in drugo veljavno zakonodajo,« zagotavljajo v Vektonu. Na Hidrotehniku pa dodajajo še, da bodo zoper odločitev vlade vložili ponoven zahtevek za revizijo.

Katja Munih

Soča v Sloveniji

FOTOK.M.

PODGORA - Jutri praznik

Spomenik sklenjenih dlani

Graditelji podgorskega spomenika leta 1975 (zgoraj) in množica ob njegovem odkritju (levo)

NOVA GORICA - Mestni svet

Dumančič novi direktor Stanovanjskega sklada

Spopasti se bo moral s številnimi nepravilnostmi dosedanjega poslovanja

Prihodnja štiri leta bo Stanovanjski sklad novogoriške mestne občine vodil 59-letni sociolog Tomica Dumančič. Tako so na četrtkovni seji s trinajstimi glasovi za in osmimi proti odločili mestni svetniki, čeprav so se med razpravo oglašali s pomisleki glede izobrazbe kandidata, nekateri so bili celo za to, da bi sklad ukini in ga pripojili občinski upravi, spet drugi so predlagali spremembo postopka imenovanja direktorjev javnih skladov. Po sedanjem postopku namreč svetniki, ki v končni fazi odločajo o potrditvi nekoga na funkcijo, predse dobijo le imena, želeli pa bi si, da bi se kandidati predstavili tudi pred njimi.

Novi direktor se bo moral spopasti s številnimi nepravilnostmi dosedanjega poslovanja sklada pod vodstvom predhodnice Nataše Leban, ki jih je razkrilo revizijsko poročilo.

»Potrebno je čim prej povrniti zaupanje, ki se je očitno sfiziilo, med skladom, nadzornim in mestnim svetom in pa zlasti do ljudi, ki jim sklad ponuja stanovanja.

Stvari so očitno šle predaleč,« je včeraj povedal Dumančič in dodal, da so zadeve iz mandata predhodnice sedaj stvar sodnije. »Kar bodo odločili, bomo morali spoštovati, zato ne morem preudicirati ničesar. Verjamem pa, da na osnovi neke realne slike lahko zasnujemo strategijo, kako najhitreje povrniti zaupanje, da Stanovanjski sklad ni nikakršen bavljav. Pri tem me navdaja dober občutek, ker vidim, da člani mestnega sveta zagovarjajo isti cilj. Če je temu tako, se ne bo težko poenotiti v skupni poti, da te cilje dosežemo.« Očitke glede neprimerne izobrazbe pa zavrača z naslednjo utemeljitvijo: »Mislim, da moje dosedanje profesionalno delo dokazuje, da znam delati z ljudmi. Konflikti so očitno nastali, ker se z ljudmi, ki koristijo usluge Stanovanjskega sklada, ni delalo primereno. V tej situaciji, ki ni usmerjena v to, da bomo gradili ne vem koliko novih stanovanj, ker kolikor imam informacij, denarja ni, je treba stanje, ki je prišlo v zadnjem obdobju do vrelišča, pomiriti in v skupnem dialogu poiskati izhod iz njega.« (km)

RONKE - Sedež sindikata upokojujencev Vraščenost v okolje in še večja bližina ljudem

V Spodnjem Posočju več kot polovica vseh članov Spi-Cgil v pokrajini

Trak pred vhodom v novi sedež sindikata upokojujencev Spi-Cgil za južni del goriške pokrajine je v Ronkah v četrtek prerezal Sergio Valentinuz, 93-letni upokojeni delavec. V Ulici Giuseppe Verdi so pridobili 180 kv. metrov površin, kjer imajo svoje urade tudi sindikat Cgil, patronat Inca, Caf, Sunia in prostovoljci združenja Auser.

Novi sedež je znamenje vraščenoosti v okolje in bližine ljudem, so poudarili ob odprtju, ki sta se ga udeležila župan Roberto Fontanot in odbornik za socialo Enrico Masarà. Naložba je bila precejšnja in so jo omogočili državni in deželni sindikat upokojujencev ter goriški sindikat CGIL z namenom okrepitve storitev za člane in pospešitve konfrontacije z občinami, z nastajajočo medobčinsko unijo in vodstvom zdravstvenega okoliša. Sedež bo na voljo 5.500 članom sindikata za Spodnje Posočje, kar je več kot polovica vseh članov Spi-Cgil v goriški pokrajini. Udeležence ceremonije je med drugimi nagovoril pokrajinski tajnik Cgil Paolo Liva.

Odprtje novega sedeža BONAVENTURA

Pred štiridesetimi leti so v Podgori zgradili in odkrili spomenik trinajstdesetimi padlim krajanom v narodnoosvobodilni borbi ali umrlim v taboriščih. Zaradi obletnice bo jutri v Podgori praznik. Začel se bo ob 10.30 pred spomenikom, družabno srečanje pa bo sledilo na sedežu vaškega društva Paglavca. Načrtovalec spomenika je pred štiridesetimi leti bil arhitekt Jože Cej, ki smo ga povabili na klepet.

Dve desetini domačinov je več mesecev udarniško delalo na kraju, kjer spomenik stoji. Kakšna je bila vaša strokovna vloga?

Podgorci so se za gradnjo domenili že tri leta prej, ko sta jih zbrala Saverij Rožič in Edi Maligoj, mene pa so naprosili za zasnovno in načrt na začetku leta 1975. Potrebno si je bilo zamisliti dimenzije, simbolno, estetsko sporočilnost in zazidljivost. Novogradnjo je bilo potrebno umestiti v prostor na način, da je naknadno občinski tehnični urad odobril njeno uresničitev. Upoštevati je bilo treba dostop do Soče, ki ga še sedaj uporabljajo ribiči, redkeje kajakaši, in poteka na levi strani spomenika.

Pripravljalni odbor za postavitev je skico pogledal in jo potrdil, a zdi se, da s pripombo ...

Za spomenik v Podgori je bilo treba urediti tudi širšo osnovno podlago, ki jo sedaj sestavljajo kamnite porfirne plošče. Odborniki so si zaželeli poleg polkrožnega ozadja rjave barve, napisov in nekaj drugih elementov tudi nekakšno osrednjo skulpturo, ki je na ponujenem načrtu ni bilo. Premislil sem in nato predlagal, na se v oblikovanje vključi kipar Negovan Nemeč iz Nove Gorice. Sprejel je izziv in rezultat vidimo vsa ta leta, odkar spomenik stoji.

Sledili ste udarniškem delu zidarjev in tesarjev med gradnjo obodnega zidu, ki

ga je zahtevala občinska uprava, in specifičnih spomeniških delov: osem stopnic, majhen obelisk, plošča s stihii v dveh jezikih Bruna Podveršiča, betonski stebri v valujočem zaporedju, ki so jih pripeljali iz Padove ... Negovan Nemeč je že preminul, zato sprašujem vas: osrednji element sklenjenih dlani in prstov, ki simbolizirajo tovariško povezanost, je kipar oblikoval kar med gradnjo?

Ne, ustvarjal je v mirnem okolju Rožičeve domačije na zahodnem koncu Podgore, nato pa je velik žerjav na tovornjaku podjetja Kusterle težko gmoto prepeljal in namestil sredi polkroga. Zid v beli barvi, ki ga je zahteval občinski tehnični urad, je uprava tudi plačala, sicer z veliko zamudo. Zdi se mi, da je strošek znašal dva milijona lir. Sicer pa je poleg štiri tisoč ur prostovoljnega dela tudi nekaj drugih postavk bilo deležnih cenovnih popustov. Iz priložnostne knjižice, v kateri je govor o zgodovini Podgore in predvojnem ter vojnem upor, je razvidno, da je kar petintrideset podjetij in trgovin objavilo svojo reklamo in zanjo tudi nekaj prispevalo.

No, nato je 28. septembra 1975 sledila prireditve z odkritjem spomenika ...

Prvi, temeljni kamen je bil postavljen prvega maja ob mimohodu mladinske štafete s ciljem na delavskem prazniku v Števerjanu. Na odkritje je v septembru prišlo resnično mnogo ljudi. Uprizorili so dolgo povorko po glavni ulici, pel je Tržaški partizanski pevski zbor, igrala je Godba na pihalah iz Anrovega, člana SSG iz Trsta in otroci so recitali, govorili so Ivan Bregant v imenu graditeljev in prirediteljev, župan Pasquale De Simone, poslanca Albin Škerk za celotno našo skupnost in Isacco Nahoum za VZPI-ANPI. Spominjam se, da je sprejem za goste potekal na dvorišču Pri županovih. (ar)

GORICA - Za danes in jutri napovedujejo vrhunec Okusov na meji

Že od prvega dne rekordni

Včerajšnji zvezdnik Carlo Cracco v Salonu okusov na Trgu sv. Antona (zgoraj), Matija Corsi in Jannis Paraschos pri stojnici združenja F.B. Sedej in vinoteke Briški griči (spodaj), Tina Maze pri kosilu na fotografiji, ki jo je objavila na Twitterju (desno)

BUMBACA

Avstrijci. Z grškimi jogurti postrežejo za 3,5 evra, z jabolčnimi zavetki z Dolomitov za 2 evra, s francoskimi in nizozemskimi palačinkami pa za 3,5 do 4,5 evra. Izvirni so Belgiji: 4 kokosove sladice prodajajo za 5 evrov (1,25 evra za kos), če pa jih naročimo 100 (!), bomo zanje plačali 80 evrov (0,80 evra za kos). Kaj pa pijače? Za politrsko pivo - naj bo nemško, avstrijsko ali češko - je treba odšteti od štiri do pet evrov, ponekod pa stane vrček slovenskega piva 3,5 evrov in irskega 6 evrov. Cena koktajlov znaša 6 evrov, ravno tako kot kozarec francoskega šampanjca.

DANAŠNJI SPREMNI DOGODKI

Ob 10. uri bo v Salonu okusov na Trgu sv. Antona okrogla miza na temo *Birre & Chef*, ob 11.30 pa se bodo o podjetništvu in mednarodnih trgih pogovarjali podpredsednik deželne vlade FJK Sergio Bolzonello, Sandro Boscaini, Massimo Santinelli in Edi Zobec. Ob 15.30 bo okroglo mizo o vrhunski hrani vodila novinarka Marisa Fumagalli, ob 17. uri pa se bodo o vinu pogovarjali Elda Felluga, Marjan Simčič, Robert Princ in Saša Radikon. V grajskem naselju se bo program začel že ob 9.30, ko bodo v grofovi dvorani gradu zdravnik združenja Medici per l'ambiente razpravljali o prehrani in življenjskem slogu. Ob 10. uri bodo kuhali učenci šole Waldorf, istočasno pa bo združenje Sciamanika prikazalo zvočno masazo. Ob 16. uri bo o ekološkem načinu prehranjevanja govoril Riccardo Trespoli, ob 18. uri mu bodo sledili Michele Merolla in telovadci društva UGG, v dvorani Pokrajinskih muzejev pa bo ob 18. uri beseda tekla o onesnaženosti Jadranskega morja. Na Trgu sv. Antona se predstavlja tudi agencija ERSa. Tam bo danes ob 11.30 dogodek La Blave di Mortean, ob 13. uri pa predstavitve kakovostnega mesa s potrdilom o kakovosti Aqua. Ob 14.30 bo na vrsti vremenoslovje, sledili bosta okrogli mizi o sivki in žganju, ob 19. uri pa še uvajanje v pokušnjevin s pomočjo združenja someljejev. (av)

Za vse okuse, a ne ravno za vse žepe. Ko pišemo o Okusih na meji, ne moremo mimo cen in ponudbe poulične pridelitve, ki je že od samega odprtja - tudi po zaslugi Tine Maze in Benedette Parodi - privabila rekordno število ljudi. Mnoge stojnice so bile v četrtek odprte do pozne ure, tako da so prišli celo karabinerji spodbuditi k zaprtju.

Pleskavice, šnicli, klobase, narezki, irski angus in druge dobrote so takoj postali tarča obiskovalcev, velikega zanimanja so letos deležna tudi srečanja z gosti. Na Trgu sv. Antona je bil včerajšnja zvezda kuhar Carlo Cracco, eden izmed sodnikov šova *Masterchef Italia*, ki je prišel v Gorico po nagrado *FiulAdria Credit Agricole* in predstavil svojo knjigo *Dire, fare, brasare*. »Prav je, da kuharji delimo z drugimi svoje skrivnosti. Kuharji so knjige receptov pisali že v 16. stoletju, vendar niso bile zlahka dojemljive. Danes jih pišemo tako, da jih vsi razumejo, ne le kuharji. To zelo dobro počenja gospa, ki je bila tu med vami včeraj (Benedetta Parodi, op.ur.), čeprav ni kuharica,« je hudomušno pripomnil Cracco, ki je v Salon okusov pri-

vabil množico oboževalk in oboževalcev. Na istem trgu vseskozi privablja tudi Team to aMaze House, ki jo je šampionka Tina Maze tudi včeraj obiskala in tam pokosila.

VRNIMO SE K CENAM

Letošnji ceniki so primerljivi lanskim, čeprav tu pa tam srečujemo menije, ki bi bolje prilegali restavraciji kakor pa poulični pridelitvi. Če so ponekod cene zelo konkurenčne - za palačinko pri stojnici Združenja staršev vrtca Pikapolonica iz Pevme je treba odšteti le 2 evra -, bomo drugod naleteli na nekoliko napihnjene cene. Za dvojno porcijo mešanega mesa na žaru je nekje treba odšteti 28 evrov, za irski angus 18 evrov, za burrito pa v povprečju 12 evrov, kar je krepko več od tega, kar moramo za hitro pripravljeno jed iz mehiške kuhinje odšteti v središču San Francisca, drugega najdražjega mesta ZDA. Za pleskavico v lepini je tako kot lani treba odšteti od 5 do 6 evrov, za brazilsko mešano meso *churrasco* 9 evrov, obilna porcija argentinskega asada stane 14 evrov, 11 evrov pa dvojni dunajski zrezek s krompirjem, ki ga ponujajo

OKUSI NA MEJI - Slovenski šotor

»Prihodnje leto ob Brdih še Kras!«

Udeleženci na odprtju šotora Zveze slovenske katoliške prosvete BUMBACA

Prepričani smo, da se bo postavitev velikega šotora z okusno ponudbo društev, ki delujejo pod okriljem Zveze slovenske katoliške prosvete (ZSKP) iz Gorice, tudi letos obrestovala. Ob društvih Sabotin iz Štmarva in F.B. Sedej iz Števerjana, mešanega pevskega zbora Ljube Bratuž iz Gorice in Prosvetnega društva Štandrež, ki se mu je tokrat pridružila Juventina, sta še Združenje staršev vrtca Pikapolonica iz Pevme in Vinoteka Števerjanski griči. Supervizor podviga, tehnično plat katerega so zaupali družbi Spea Service, je deželni predsednik SSO Walter Bandelj.

»Spet smo tu, da vsem, ki nas bodo obiskali, pokažemo, da v Gorici obstajajo tudi Slovenci, ki s svojo kulturo in enogastronomsko tradicijo predstavljamo za Gorico in njeno okolico bogastvo in raznolikost,« je na četrtkovem odprtju šotora pred Trgovinsko zbornico v Crispijevi ulici poudarila predsednica ZSKP Franca Padovan. Dodala je, da »hrana, ki jo ponujajo društva, je domača in vezana na naš teritorij, ki obsega goriško okolico in Brda. Upamo, da se nam bodo prihodnje leto pridružila še društva s Krasa. Tako se bo naša ponudba še povečala in razširila.«

Ob udeležbi slovenske konzulke v Trstu Eliše Kersnič Žmavc je župan Etore Romoli dejal: »Paviljon ZSKP se mi zdi še boljši in širši kot lani. Naša želja je, da bi ta praznik vedno bolj označeval naše mesto in da bi bil zgled mentalne odprtosti do vseh, ki na tem ozemlju živijo in delujejo. Hvala, da ste ga organizirali in da ste tu.« Podpredsednica po-

krajine Mara Černic, ob kateri je bil predsednik Enrico Gherghetta, je čestitkam za podvig dodala: »Gorice bi brez Slovencev ne bilo, zato je prav, da imamo Slovensko vas v središču mesta, kjer lahko dokažemo tudi našo povezanost z zemljo in gostoljubnost slovenskih ljudi. Prihodnje leto naj bo slovenska ponudba še večja in raznolikala.«

Podpredsednik deželnega sveta FJK in tajnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec je pohvalil »društva, ki niso muha enodnevnic, saj delujejo le, če člani vanje vlagajo ljubezen, čas in profesionalnost, če verjamejo v načrt skupnosti, ki hoče živeti in nastopati kot protagonist. V naslednjih letih pa bi želeli, da bi bilo vedno več okusov s te meje, ki se promovirajo v svetu, ne pa obratno. Zato morda kakšna pleskavica manj in več porcij z njoki in merjascem ...«

Za predsednika Trgovinske zbornice Gianluco Madriza »to niso več Okusi ob meji, ker meja k sreči ne obstaja več, to so okusi in vonjave prijateljev-sosedov, ki pripadajo različnim kulturam.« Pritrdil mu je župan Šempetra-Vrtojbe Milan Turk z obetom, da bo iz naslova odpadla beseda »meja« in da se bo pridelitev preimenovala v »Goriške okuse ali kaj podobnega.«

Po nagovorih so nazdravili s briškimi vini, pršutom in drugimi dobrotami. Te bodo ponujali ves potek pridelitve, ob njih pa še glasbo v živo: izmenoma bodo igrali ansambel Briški kvintet, Trio Express in Ansambel 34070.

OKUSI NA MEJI - Gospodarstvo

V hotelih bi zaman iskali prosto sobo

Da imajo Okusi na meji učinek na krajevno gospodarstvo, priča tudi zadovoljstvo v goriških hotelih na obeh straneh državne meje. Med gosti je sicer večina teh, ki so se k nam pripeljali s stojnico, je pa tudi odstotek ljudi, ki so prišli na praznik kot turisti.

Na osnovi včerajšnjega preverjanja smo ugotovili, da so med poulično pridelitvijo trije osrednji hoteli v Gorici (Best Western Gorizia Palace, Gran Hotel Entourage in Hotel Internazionale) polno zasedeni. »Čez vikend bodo vse naše sobe oddane. Gostje so predvsem lastniki stojnic, ki sodelujejo pri Okusih,« so povedali v hotelu

Best Western Gorizia Palace na Korzu. Podobna je izkušnja hotela Internazionale, kjer danes ni ene same proste sobe, v Grand Hotelu Entourage pa sta na voljo le še dve sobi. »Dotok ljudi je neprimerno večji v primerjavi z vsemi ostalimi vikendi v letu,« je potrdila uslužbenka Entouragea.

Po šivih pokajo tudi Hitovi hoteli v Novi Gorici in okolici. Iz novogoriške družbe so navedli zanimivost, da so obiskovalce in sodelujoče na Okusih na meji namestili v trinajstih sobah v hotelu Lipa v Šempetru, ker je od tam goriško mestno središče najlažje in najhitreje dostopno. (av)

OKUSI NA MEJI - Stojnice iz Slovenije

Jezik deveta briga

Čez mejo naenkrat »skopnijo« tudi šumniki, cene piva pa se prilagodijo italijanskim

Okuse iz Slovenije so do lani ponujali v t.i. Vasi prijateljstva, ki so jo letos preimenovali v Slovensko vas. Novi naziv izpostavlja markanten slovenski doprinos k pridelitvi. Škoda le, da, ko slovenski ponudniki prečkajo državno mejo, se jim ne zdi potrebno, da bi poleg okusov dali vidljivost tudi slovenskemu jeziku v mestu, ki je od samega nastanka tudi slovensko.

Slovenskih stojnic je kar nekaj v Ulici De Gasperi, kjer pa je vidne slovensčine le za vzorec (s hvalevrednimi izjemami seveda). Ponudniki so se večinoma odločili, da menije prevedejo v italijansko, pri čemer v marsikaterem primeru niso imeli srečne roke. Tako bomo lahko okusili odlično *salsiccio domaćo* ali pa *vešalico con tortiglia*, v bližini pa

še izvrstno *griglio al Balcano*. Tu nam po želji postrežejo tudi s *palino de kajmak* ali *sop-sko insalato*. Dogaja se, da se zgražamo, ko se italijanske ustanove ali mediji ne potrudijo, da bi v slovenskih besedah ali imenih uporabljali šumnike. Kaj naj torej rečemo na račun stojnice iz Slovenije, ki ponuja *cevapčice*?

Slovenski ponudniki se niso prilagodili le jeziku večine v mestu in so spregledali okoliščino, da je na pridelitvi veliko število obiskovalcev iz Slovenije, prilagodili so se tudi italijanskim cenam piva. *Griglio al Balcano* lahko namreč pospremimo s politrsko steklenico piva Union, ki v lokalih v Sloveniji stane v povprečju 2 evra, na goriških Okusih pa »italijanski« 5 evrov. Posel je pač posel, jezik pa deveta briga. (av)

Medmestni vlakec povezal Novo Gorico z Okusi

Z ritmi starega rocka in glasnim zvončkanjem je brezplačni turistični vlakec včeraj ob 18. uri pred Rusjanovim spomenikom na Erjavčevi ulici sprejel prve novogoriške potnike in jih odpeljal v sosednjo Gorico na prireditev Okusi na meji. Belo-modri vlakec bo potnike med mestoma prevažal še danes od 11. do 24. ure, jutri pa med 11. in 22. uro, in sicer vsakih 30 minut s postanki v Semeniški ulici in v Ulici Pellico v Gorici. Na novogoriškem postajališču pri Rusjanovem spomeniku je možen tako vstop kot izstop. Vlasec poklanja goriška pokrajina, upravlja pa ga pokrajinsko avtobusno podjetje APT. (km)

Prvi novogoriški potniki medmestnega vlakca

FOTO K.M.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA. PREMIO MACEDONIO«: 1. oktobra ob 20.45 v gledališču Verdi v Gorici »La famiglia cantarina«, nastopajo sestre Marinetti in Trio Jazz orkestra Maniscalchi; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V GLEDALIŠČU V GRADIŠČU bo od 24. septembra potekala abonmajška kampanja; informacije in predprodaja abonmajev pri blagajni gledališča v Ul. Ciotti 1 v Gradišču (tel. 0481-969753); več na www.artistiassociatigorizia.it

V GLEDALIŠČU V KRMINU je v teku abonmajška kampanja; informacije in predprodaja abonmajev pri blagajni gledališča v Ul. Nazario Sauro 17 v Krminu (tel. 630057); več na www.artistiassociatigorizia.it

V GLEDALIŠČU V TRŽIČU je v teku abonmajška kampanja; informacije in predprodaja abonmajev pri blagajni gledališča na Korzu del Popolo 20 (tel. 0481-494664); več na www.teatro-monfalcone.it

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici je v teku abonmajška kampanja; informacije in predprodaja abonmajev v gledališču od ponedeljka do sobote med 10. in 13. uro ter med 16. in 20. uro (tel. 0481-383601); več na www3.comune.gorizia.it/teatro/

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: danes, 26. septembra, ob 20. uri »Pašjon« (Iztok Mlakar). V teku je abonmajška kampanja; informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 16.45 - 18.45 - 21.00 »Inside out«.
Dvorana 2: 15.00 »Minions«; 17.15 - 19.50 - 22.10 »Everest«.
Dvorana 3: 15.30 »Everest«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »La prima luce«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.45 - 17.30 - 20.10 - 22.00 »Inside out«.
Dvorana 2: 15.50 - 18.00 - 20.10 - 22.20 »Everest«.

Dvorana 3: 17.15 - 20.00 - 22.20 »Magic Mike XXL«.
Dvorana 4: 16.15 »Minions«; 17.50 - 20.00 - 22.10 »Sicario«.
Dvorana 5: 17.10 - 19.50 - 21.45 »Ritorno alla vita« (digital 3D).

Razstave

V GRADU KROMBERK bo v petek, 2. oktobra, ob 20. uri odprtje razstave z naslovom »Likovne dopisnice Maks Fabianija umetnici Neeri Gatti«. Razstavo bo predstavila umetnostna zgodovinarica Katarina Brešan.

FOTOKLUB SKUPINA75 praznuje 40-letnico delovanja in vabi v soboto, 3. oktobra, na odprtje dveh razstav: ob 17. uri na skupinsko razstavo članov »Na placu - Al mercato - In place«, ki bo v galeriji ArtOpenSpace v Ul. Diaz v Gorici, nato ob 18.30 bo v goriškem Kulturnem domu »17. Fotosrečanje«, posvečeno zgodovinskim mentorjem fotokluba. Razstavljene bodo fotografije Milenka Pegana, Rafaela Podobnika ter Marie Fine Ingaliso. Gost bo Fotoklub Proportio Divina z Gornje Radgone. Po glasbenem utrinku Glasbene matica bo sledilo druženje med fotografi. Razstava v ArtOpenSpace bo odprta do 15. oktobra ob delavnih 17.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.30-15.30 in 16.00-19.00; Fotosrečanje v Kulturnem domu do 16. oktobra ob delavnih 10.00-13.00 in 16.00-18.00 ter ob predstavah.

V GORICI: v KC Lojze Bratuž bo do 7. oktobra na ogled razstava Andreja Kosiča z naslovom »Trpeča metamorfoza« med prireditvami ali po domeni (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org).

V GORICI: v muzeju Sv. Klare na Korzu Verdi je na ogled multimedijška razstava z naslovom »Sguardi in città... e dintorni« (Pogledi na mesto ... in okolico); 26. in 27. septembra 10.00-13.00, 15.00-21.00.

V GORICI: v galeriji Studiofaganel v Ul. XXIV Maggio 15/C je na ogled razstava z naslovom »Vita/Morte/Cibo - Cantarutti De Caro Dugo Faganel Kusterle Paulin Scabar«; do 3. oktobra ob torkih in četrtkih 9.30-13.00, 16.00-19.30, ob sredah petkih in sobotah 10.00-13.00, 16.00-19.30.

Koncerti

V MARTINŠČINI: v gostilni Al Poeta bo danes, 26. septembra, ob 21. uri jazz večer z naslovom »Freedom Suite Revisited«. Nastopil bo Marc Abrams Trio (Marc Abrams - kontrabas, Nevio Zaninotto - saks in Zlatko Kaučič - tolkala); vstop prost, informacije in prijave po tel. 0481-99903.

MEDNARODNI FESTIVAL SODOBNE GLASBE KOGOJEVI DNEVI: 29. septembra ob 11.30 v kulturni dvorani v osnovni šoli Kanal »Koncert za mladino. Mladi za mlade«, nastop učencev Glasbene matice iz Trsta, Gorice in Špetra. 6. oktobra ob 18. uri v Glasbeni šoli Nova Gorica koncertira Igor Zobin, harmonika. 10. oktobra ob 20.15 v Kulturnem domu Nova Gorica koncert Orkestra Slovenske filharmonije.

Izleti

50-LETNIKI IZ DOBERDOBSKE OBČINE organizirajo v soboto, 31. oktobra, izlet na Brione in v Pulo z večerjo. Kdor bi se ga rad udeležil, naj do konca sep-

tembra pokliče na tel. 329-6483970 (Marko Belota) in 333-1922541 (Ivan Opajc).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem izleta v Rim, da bo odpeljal avtobus v ponedeljek, 5. oktobra, ob 5. uri iz Gorice, s parkirišča pri Rdeči hiši. Organizatorji priporočajo točnost!

KMEČKA ZVEZA prireja v nedeljo, 18. oktobra, članski izlet z avtobusom v Gorenji Tarbij na tradicionalni praznik kostanja »Burnjak«. Odhod avtobusa iz Boljunca ob 7.00 po običajni poti preko Bazovice do Štivanu. Ob 8.45 bo avtobus v Gorici na parkirišču pri Rdeči hiši, ob 9.30 ogled Stare gore, ob 11.30 prihod, nato kosilo, koncert v vaški cerkvi in koncert Ansambla »Modrijani«. Ob 18.00 ogled Čedada. Cena izleta je 35 evrov in vključuje prevoz in kosilo. Vpisovanje v uradih zveze v Trstu (tel. 040-362941) in Gorici (tel. 0481-82570).

SKRD DOB iz Doberdoba v sodelovanju s kolesarskim društvom Bisiachi in bici ter zadrugo Rogos prireja amaterski kolesarski izlet v nedeljo, 27. septembra, z zbirališčem ob 8.30 v centru Gradina v Doberdoba in startom ob 9. uri. Izlet bo zaobjel Doberdob, Martinščin, Vrh (s postankom na sedežu Kraških krto), Devetake, Vižintine (s postankom pri Madžarski kapelici), Palkišče, Mikoli, Brni, Boneti, Jamlje (s postankom pri vrtnarstvu Tamara) z vrnitvijo na Gradino. Vpisnina znaša 7 evrov.

SPDG prireja v nedeljo, 27. septembra, 6. kolesarski izlet MTB po Benečiji. Zbirališče na parkirišču goriškega sejmišča bo ob 8. uri; informacije in prijave po tel. 328-8292397 (Robert). Obvezna je čelada.

POKRAJINA GORICA organizira v sodelovanju s pokrajinskim prevoznim podjetjem APT in združenjem Pro Loco iz Foljana-Redipulje avtobusne izlete na temo zgodovine prve svetovne vojne: 27. septembra »Itinerarij Kras 2014«, ogled zasebnega muzeja prve svetovne vojne v Martinšcini in Debele Griže ter muzeja na prostem in obnovljenega topniškega rova. Zbirališče bo pred železniško postajo v Foljanu-Redipulji ob 9. uri, povratek je predviden ob 12.30. Cena vozovnice znaša 5 evrov, obvezna je najava; informacije po tel. 0481-91697, carso2014@provincia.gorizia.it; več na www.carso2014.it.

UPOKOJENCI DOBERDOB obveščajo udeležence izleta v Prekmurje, da bo 3. oktobra avtobus odpotoval ob 5.25 s Poljan s postanki ob 5.30 v Doberdoba, ob 5.35 pri piceriji Al gambero v Ronkah, ob 5.45 v Štivanu, ob 5.50 v Sesljanu, in ob 6.00 pri Fernetičih; informacije po tel. 380-4203829 (Miloš).

Obvestila

NA VRHU SV. MIHAELA bo v torek, 29. septembra, praznovanje vaškega zavetnika s slovesno mašo ob 18.30. Pela bosta cerkveni in domači otroški pevski zbor.

DRUŠTVO TRŽIČ prireja za člane in prijatelje sprehode po Marini Juliji s tehniko nordijske hoje; informacije po tel. 347-2471222.

DRUŠTVO UNITRI Nova Gorica vabi 28. septembra v Galerijo Frnaža na informativni dan, od 29. septembra do 6.

Človekoljubna baklada v Doberdoba

Udeleženci Baklade iz prejšnjih let

Danes ob 19.45 bo po ulicah Doberdoba potekala tradicionalna Baklada, ki jo organizira krajevno Združenje prostovoljnih krvodajalcev. Izkupiček večera bo namenjen vzdrževanju doma Via di Natale, ki nudi brezplačno gostoljubje sorodnikom bolnikov in bolnikom samim na zdravljenju v onkološkem centru v Avianu (PN). V njem je na voljo 46 malih apartmajev

s skupno 92 posteljami: dvanajst apartmajev je namenjenih terminalnim bolnikom, 34 apartmajev pa svojem bolnikom, ki so na zdravljenju v onkološkem centru ali na terapiji v ambulanti. Baklado bo spremljala godba na pihala Kras iz Doberdoba, ki je že vrsto let gostja manifestacije in ki prispeva k njeni popestritvi. Po zaključku bo družabnost.

oktobra pa na sedež društva, Erjavčeva 4, k vpisu v novo študijsko leto.; informacije po tel. 00386-31738199 in na www.unitrin.si.

GORIŠKA POKRAJINA je objavila razpis za koriščenje prispevka za sanacijo azbestnih kritin, cevi in talnih oblog. Namenjen je zasebnikom, ki bodo s prispevkom pokrajine lahko kriili do 50 odstotkov stroškov; prispevek bo največ znašal 1500 evrov. Prošnje je treba vložiti do 30. oktobra, računa za opravljeno delo pa do 30. novembra; več na spletni strani pokrajine www.provincia.gorizia.it.

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Doberdoba prireja enkrat tedensko glasbene urice za predšolske otroke; informacije po tel. 334-9310000.

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Doberdoba prireja začetni in nadaljevalni tečaj za poučevanje trobil, pihal in tolkal; informacije po tel. 334-9310000.

SKRD JEZERO iz Doberdoba organizira nadaljevalni tečaj v pletenju in kvakanju; informacije in vpisovanje po tel. 347-1243400 (Magda).

SKRD JEZERO iz Doberdoba organizira za otroke iz vrta in osnovne šole otroški laboratorij; informacije in vpisovanje po tel. 347-1243400 (Magda).

SKRD JEZERO iz Doberdoba vabi na nadaljevalni tečaj pilatesa; informacije in vpisovanje po tel. 347-1243400 (Magda).

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE prireja partizanski piknik v nedeljo, 4. oktobra, od 17. ure dalje na turistični kmetiji Dolince v Doberdoba. Vpisovanje do 27. septembra ali do zasedbe mest po tel. 333-1175798 (Jordan Semolič), 0481-78192 (Joško Vižintin) ali v društvnem baru Kremenjak v Jamljah od 18. ure dalje. Organizatorji vabijo tudi mlajše generacije.

AŠKD KREMENJAK prireja tečaj zumbes za odrasle z vaditeljico Greto Lefons. Prva poskusna in brezplačna lekcija bo v ponedeljek, 28. septembra, ob 20. uri v kulturnem centru v Jamljah. Informacije po tel. 345-8328493 (Greta).

VADBE V DOMU ANDREJA BUDALA v Štandrežu od 1. oktobra dalje: Tempelj harmonije: ponedeljek: 18.00-19.00 Perfect Body Workout, 19.00-20.00 FIIT Pilates; sreda: 18.00-19.00 Pilates Body & Soul, 19.00-20.00 Meditacija; četrtek: 18.00-19.00 FIIT Pilates, 19.00-20.00, Perfect Body Workout; iformacije po tel. 349-1678292 (Urška). Spinning: ponedeljek: 20.00-21.00 in 21.00-22.00, sreda: 20.00-21.00; informacije po tel. 347-8800556 (Sara).

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE prireja v telovadnici v Sovodnjah rekreacijsko telovadbo ob torkih med 21. uro in 22.30 in ob petkih med 19.30 in 21. uro; prvo srečanje bo v petek, 2. oktobra; informacije po tel. 0481-882195 ali 333-2677398 (Miriam).

AKCIJA ZBIRANJA STAREGA PAPIRA »Staro za NOVO« bo potekala vsak zadnji vikend v septembru, oktobru in novembru. Sodelujoči bodo pripomogli k delovanju Glasbenega društva NOVA. Zbiranje poteka do nedelje, 27. septembra, med 8. in 20. uri v ZKD Točki, Ul. Gradnikove b. 25 v Novi Gorici. Za prevoz večjih količin papirja poskrbijo organizatorji; informacije po tel. 0038640-436934, info@gdnova.si.

Prireditve

V GORICI: v Kulturnem domu bo v četrtek, 1. oktobra, ob 18. uri srečanje s Cirilom Zlobcem, ki letos praznuje 90-letnico. Prirejajo Kulturni dom, SKGZ, ZSKD, Forum in državna knjižnica.

V PODGORI: SKRD Paglavc, podgorska sekcija VZPI-ANPI v sodelovanju s PD Podgora vabita na slovesnost ob 40-letnici spomenika padlim v NOB in ustanovitve društva Paglavc v nedeljo, 27. septembra, ob 10.30 pred spomenikom.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Kružek za družbena vprašanja Anton Gregorčič vabita na novo »Srečanje pod lipami«, ki bo v četrtek, 1. oktobra, ob 20. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v sklopu Socialnega tedna, ki poteka od 24. septembra do 3. oktobra (več na www.socialna-akademija.si in www.socialniteden.si). Gost večera bo načelnik tolminske upravne enote in predsednik Fundacije Poti miru Zdravko Likar, ki bo spregovoril o odnosih med Slovenijo in Slovenci v FJK. Večer bo vodil časnikar Julijan Čavdek.

OB 70. OBLETNICI DIJAŠKEGA DOMA bo v nedeljo, 4. oktobra, ob 17. uri, v Kulturnem domu v Gorici potekala slavnostna prireditev »Dijaški dom Gorica - že 70 let«. Program vključuje priložnostni program s projekcijo slik ter muzikal »Vesna-this is it«. Po proslavi bo družabno srečanje v Dijaškem domu. Dijaški dom vabi vse nekdanje gojence in sodelavce; informacije po tel. 0481-533495, www.dijaskidom.it.

Pogrebi

DANES V PEVMI: 9.00, Bensa Rodolfo (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V LOČNIKU: 11.00. Venceslavo (Edi) Konič (z glavnega goriškega pokopališča) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V ROMANSU: 10.30, Adele Cabas vd. Menotti v cerkvi v Fratti in na tamkajšnjem pokopališču; 12.30, Elio Dorian Demartin (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

SLOVENIJA TA TEDEN

Pomilostitev brez dobrega razloga

DARJA KOCBEK

Borut Pahor je od decembra 2012, odkar je predsednik države, pomilostil štiri obsojence. Preden je bil izvoljen za predsednika države, je državljonom obljubljal, da bo pri pomilostitvah zelo konservativen in zadržan. Po številu pomilostitev, ki jih je do zdaj podpisal, bi bilo mogoče sklepati, da svojo predvolilno obljubo izpolnjuje, pa tudi, da pred vsako pomilostitvijo, ki jo podpiše, skrbno pretehta argumente in širše posledice, ki bi jo njegova odločitev imela v javnosti.

Nedavna pomilostitev lastnika Sportine Bahtijarja Bajrovića kaže, da to ne velja. Bajrović je bil v zadevi Istrabenz obsojen na pogojno zaporno kazen zaradi pomoči pri ponarejanju listin. Zadeva Istrabenz je eden najbolj odmevnih primerov gospodarske kriminalitete v Sloveniji. Državlani so do te zadeve v zadnjem času posebej občutljivi, saj je pred kratkim ljubljansko vrhovno sodišče razveljavilo sodbo proti glavnemu akterju Igorju Bavčarju, ki se je pred tem več kot pol leta z zdravniškimi potrdili izogibal zaporu. Z odločitvijo vrhovnega sodišča, da zadevo vrne v vnovično sojenje na okrogno sodišče, se je zelo povečala možnost, da bo zadeva zastarala in da vsebinske pravosodne odločitve glede primera nikoli ne bo.

Pahor je s pomilostitvijo Bajrovića, ki je drugače kot drugi menedžerji, ki so obtoženi ali bili obsojeni zaradi enakih gojlij, svoje dejanje priznal, zato je bil obsojen na pogojno kazen, v bistvu rehabilitiral prepovedanje z delnicami, s katerim so menedžerji zaslužili milijone, podjetja pa spravili v propad.

Zaradi tega se gre strinjati z ministrom za pravosodje Goranom Klemenčičem, ki je pomilostitvi Bajrovića nasprotoval. »Za negativno mnenje obsta-

jajo povsem konkretni razlogi. Storjeno je bilo nadaljevano kaznivo dejanje s področja gospodarske kriminalitete, ki je prioriteta politike pregona kaznivih dejanj,« svoje nasprotovanje utemeljujejo na ministrstvu za pravosodje.

Neprepričljiva pa je utemeljitev, ki so jo novinarji dobili iz Pahorjevega kabineta. Pojasnili so, da so po oceni komisije za pomilostitve vsa mnenja prepričljivo utemeljevala, da je kazenska sankcija pri Bajroviću doslej že v celoti izpolnila svoj kaznovalni namen, ki ga tudi predčasen izbris pogojne obsodbe ne bi v ničemer okrnili. Glede na vse okoliščine, ki se nanašajo tako na dejanje kot na osebnost storilca, bi po teh mnenjih izbris sledil duhu pravičnosti in humanosti kaznovalne politike.

Zakaj komisija za pomilostitve in Pahor nista upoštevala argumentov pravosodnega ministrstva, niso pojasnili. So pa navedli, da je tožilec v predlogu za pomilostitev zapisal, da je šlo pri Bajroviću za enkratno spodsrljaj, ki ga je iskreno obžaloval, krivdo za dejanje je tudi priznal, pri tem pa je kazensko sankcijo sprejel dokončno.

Predsedniku države pravico do pomilostitve obsojencev daje ustava. Odločitev o tem sprejme sam, a preden se odloči, pridobi mnenja različnih institucij, to so pristojno sodišče, tožilstvo, pravosodno ministrstvo, običajno svoje mnenje poda tudi center za socialno delo, pa zavod za prestajanje kazni in lečeči zdravnik. Prošnjo za pomilostitev nato obravnava komisija za pomilostitve, ki jo imenuje predsednik. Predsedniku mnenj institucij in mnenja komisije za pomilostitve ni potrebno upoštevati. V kabinetu predsednika države so pojasnili, da se je Pahor za pomilostitev Bahtijarja Bajro-

vića odločil na podlagi nedvoumnih pozitivnih mnenj specializiranega državnega tožilstva, okroglega sodišča v Ljubljani in soglasne pozitivne odločitve komisije za pomilostitve. Ker odločitev o pomilostitvi na koncu predsednik sprejme sam, je Pahor tisti, ki je odgovoren za pomilostitev Bajrovića.

Borut Pahor ni prvi predsednik države, ki je podpisal sporno pomilostitev. Njegov predhodnik Danilo Türk, ki je v svojem petletnem mandatu pomilostil 19 obsojencev, je leta 2011 in 2012 dvakrat pomilostil prepredajalca kokaina, ki je bil v Italiji obsojen na 12 let zaporne kazni. Omenjenega obsojenca je decembra 2007, tik pred koncem mandata, prvič pomilostil že Türkov predhodnik Janez Drnovšek, ki je v svojem petletnem mandatu skupaj pomilostil kar 99 obsojencev. Največ prahu je dvignila njegova pomilostitev Danila Kovačiča, nekdanjega direktorja igralniške družbe Hit iz Nove Gorice. Na tri leta in osem mesecev zapora je bil Kovačič obsojen zaradi zlora-be položaja.

Kovačičevo ravnanje, zaradi katerega je bil obsojen, je bilo v 90. letih prejšnjega stoletja, to je pred spornimi prepovedovanji z delnicami podjetij in menedžerskimi odkupi, kar se je dogajalo v primeru Istrabenz, med najbolj odmevnimi in spornimi poslovnimi praksami menedžerjev v slovenskih podjetjih. Šlo je za prakse, znane kot divja privatizacija.

Borut Pahor se iz Drnovškove sporne pomilostitve tako ni prav nič naučil. Glede na vprašljiva Pahorjeva ravnanja v drugih primerih oziroma molk, ko bi bilo njegovo mnenje najbolj potrebno, je bilo samo vprašanje časa, kdaj bo tudi on podpisal sporno pomilostitev.

PISMA UREDNIŠTVU

Res, Agorà je grška

Pozdravljeni, seveda je "agorà" grška, v naglici se mi je očitno zareklo. Opravičujem se za napako, ki sem jo želela tudi sama popraviti, a gospod Gašperlin me je prehitel in pravilno opozoril bralce.

Z lepimi pozdravi.

Živka Persi

Odnos do Trsta

V petkovi izdaji Primorskega dnevnika z dne 25. septembra 2015, natančneje na mladinski strani ŠUM, sem zasledil zanimivo oceno z vsečki oziroma nevšečki (palec gor, palec dol) o nekaterih vidikih letošnjega SloFesta. 'Nevšeček' naj bi si ob tej priložnosti zaslužili Slovenci iz Slovenije (matice), ki naj bi naši stvarnosti v Trstu oziroma Slofestu ne namenjali dovolj pozornosti.

Ker sem tudi sam pred dobrimi petimi leti svoje stalno bivališče premaknil 'onstran bivše meje', sem se ob tem pisanju čutil nekoliko izzvanega. Od poletja 2010 sem se namreč tudi sam po svojih najboljših močeh poskušal vključiti v novo okolje in razumeti miselnost tamkajšnjih ljudi, ki so Slovincem iz Italije, čeprav po jeziku in običajih blizu, v marsičem tudi precej daleč. Sedemdeset in več let življenja narazen namreč pusti posledice, ki jih ni mogoče kar čez noč odpraviti.

Kar bistveno oddaljuje Slovence s tostran in onstran meje je, med drugim

tudi odnos do Trsta. Eni ga vidijo predvsem kot svoje kulturno središče, drugi pa kot običajno evropsko mesto, ki povrh vsega premore morje in zanimivo ponudbo lokalov. Spomnim se izjav časnikarke mariborskega Večera Darke Zvonar Predan, ki je pred leti v Društvu slovenskih izobražencev povedala, da je bil Trst nekoč zanjo predvsem trgovina s kavbojkami. Tudi letos poleti sem v sklopu Praznika terana in pršuta v Duvovljah zasledil nekaj podobnega. Ob prireditvi je namreč potekala zanimiva okrogla miza o nekdanjih in sedanjih odnosih med Krasom in Trstom. Dejstvo, da se je o Trstu govorilo v tretji osebi in da organizatorji med diskutante niso povabili niti enega tržaškega (ali zamejskega) Slovence, veliko pove. Prav tako je zelo poveden podatek, da večina Kraševcev moje generacije sploh ne ve, kje je v Trstu Trg Oberdan(k), Trg Goldoni in še bi lahko naštevati.

Ob tej priložnosti se želim obregniti ob izvajanja vseh tistih, ki vztrajno govorijo o 'bivši meji'. Besedna zveza je danes postala prava modna muha in to kljub temu, da se stanje v slabem desetletju, kar je prehod meje prost, ni bog ve kako spremenilo. Sploh pa ni res, da je meja 'bivša', saj mejni kamni še stojijo in obcestne table, ki nanjo opozarjajo, prav tako. Vsaj po mojem zaznavanju obe stvarnosti še vedno delujeta vzporedno, torej druga ob drugi, če seveda odmislimo nekatera sodelovanja na institucionalni in kulturni ravni, ki so se na pobudo peščice zanesenjakov dogajala že prej. Ti stiki pa se ne pogla-

bljajo oziroma pletejo do take mere, da bi mogli – vsaj zaenkrat in v kratkem času – bistveno spremeniti zaznavanja prostora, kakor ga premore običajen posameznik.

Razloge za to gre seveda iskati v zgodovinskih okoliščinah. Meja iz leta 1947, ki je k sreči matični državi vrnila velik del Primorske, je v šestdesetih letih obstoja povzročila marsikatero ločitev oziroma diferenciacijo. Že res, da je bila to najbolj odprta meja v Evropi, a stiki med Krasom in Trstom so bili v povojnih letih predvsem gospodarskega značaja (švercomerc, poceni bencin, restavracije itd.). Nekaj let odprave mejnih in nekaj parol v slogu 'nekdanja meja' zato bistveno ne more spremeniti stanja. Če ne bo prišlo do zaostritev, bo namreč potrebnih kar nekaj generacij, da se bo zaznavanje enotnega prostora res udejanjilo. Res je, da manjšina brez matice ne more preživeti. Je pa od večine Slovencev iz matice (vsaj zaenkrat) odveč pričakovati kak posebno čustven odnos do Trsta, kakor ga (pravilno) premore in goji večina od nas.

Primož Sturman

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Začenja se novo šolsko leto. »Tisoče slovenskih otrok je na naših Cirilmetodovih šolah in okoličanskih slovenskih občinskih šolah, na vsem tržaškem ozemlju pa niti ene slovenske državne srednje šole! Naši slovenski otroci so tako prisiljeni, da morajo vstopati v nemške ali italijanske srednje šole, ako nočejo starši, da bi bili njihovi sinovi obsojeni, da bi vse svoje življenje prenašali vreče ali poganjali vole v prosti luki. Po našem skromnem mnenju ima tudi tržaški Slovenec po državnem osnovnem zakonu zajamčeno pravico do izobrazbe v njegovem materinem, slovenskem jeziku. Seveda jo ima, toda ta pravica je bila doslej vedno le na papirju, dočim pa morajo v resnici slovenski otroci izgubljati po par let, preden se

pripravijo v takoimenovani »pripravnic« za sprejem v srednjo šolo, kjer je učni jezik nemščina in slovenščina le postranski predmet. Ali da, ko bi bilo vsaj to mogoče

vsakomur! Toda »pripravnica« je šola, ki sprejema le določeno število učencev.

Vsi drugi naj si iščejo pouka drugod. Res je, da ne moremo nikdar dovolj priporočati

slovenskim staršem, naj izbirajo za svoje otroke kolikor le mogoče praktične poklice, za katere daje potrebno predizobrazbo meščanska šola, toda prostora mora biti tudi za tiste, ki so se odločili vkljub temu za srednje šole in nadaljujejo študije. Za te pa je, žal, doslej samo ena pot: iz slovenske ljudske šole v »pripravnico« in odtod v nemško srednjo šolo.

Kakor čujemo, je tudi letos »pripravnica« nabito polna: otrok za šest razredov! Koljko so jih morali zavrniti, nam ni znano; prav gotovo pa jih ni bilo malo. Znano nam je pa, ker poznamo ta zavod, da so mu za teh šest razredov na razpolago samo — tri učne sobe! Torej zopet poludnevni pouk, kakor je bil lani in že prej. Koliko učnih moči je določenih za ves zavod, nam ni znano; ker pa vemo, da je nekaj učiteljev tega zavoda v vojaški službi, sklepamo z vso verjetnostjo, da bo primanjkovalo prav tako učnih moči, kakor primanjkuje učnih prostorov...«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

Na svetoivanskem stadionu Prvi maj je v teh dneh potekal Praznik slovenske mladine. »Slovenska mladina je tudi tokrat izpričala svojo privrženost idealom nedeljivosti mladine ter željam po kulturnem, gospodarskem in socialnem napredku. Na stadionu Prvi maj se je zbrala slovenska mladina, ki stremi za ciljem, da se v slogi in s skupnimi močmi združujejo vse mlade sile v vsakdanji borbi za dosego vseh tistih pravic, ki nam pripadajo. Prav mladina se globoko zaveda, da predstavlja velik činitelj pri zblizevanju obeh sosednih narodov, zato se vztrajno trudi in nadaljuje svojo borbo, za dosego tega smotra. Te misli je povzel Pavel Vidav v svojem govoru ter poudaril veliko važnost Praznika mladine, na katerem se je mladina zbrala v polnem številu pod geslom Mladina smo eno.

Uradni del Praznika se je pričel zvečer, potem ko so se zaključile športne tekme. Po govoru Pavla Vidava, je navzoče v imenu mladine iz Slovenije pozdravil Dino Pucar, ki je omenil, da so mladinski

prazniki in dnevi, ki jih prireja slovenska mladina v zamejstvu, globok dokaz, da prav ta mladina v zamejstvu nadaljuje s tradicijo starejših, to je kljubovati raznim rasističnim, šovinističnim in revanšističnim silam ter obupati čut pripadnosti slovenskemu narodu. Govornik je nato omenil, da mladina v matični domovini zvesto spremlja vsako pobudo in uspeh, ker je vsak uspeh zamejske mladine tudi uspeh mladine v domovini.

Po uradnem delu je bil na sporedu kulturni program, ki je obsegal nastop moškega pevskega zbora iz Repna, mladi slovenski pesniki pa so brali svoje ustvaritve. Zbor, ki ga je vodil dirigent Mirko Guštin, je izbrano in tehnično dovršeno podal pet skladb in sicer narodno Replepa je Selška dolina, Jaz imam tri ljubice, Sem fantič z zelenega Štajerja, Triglav moj dom in partizansko Pesem štirinajste divizije. Za tem so priredili s kolajnam nagradili še športnike, ki so tekmovali v namiznem tenisu, teku čez drn in strn ter odbojki.«

KOPER - Danes na Prešernovem trgu

2. Mednarodni sejem Knjige, sol in Koper

KOPER - Prešernov trg v Kopru bo danes gostil 2. Mednarodni sejem Knjige, sol in Koper, ki bo ponudil stare knjige, razglednice, tiske in druge zbirateljske predmete. Sejem bosta pospremila tudi dva razstavna projekta, ki so ju predstavili včeraj, ter prireditev za otroke kamišibaj - starodavno pripovedovanje zgodb ob slikah na malem odru. Kot je za STA povedala Ingrid Celestina, lastnica knjigarne in antikvariata Libris, ki pripravlja sejem skupaj z Antikvariatom Glavan, je ideja za koprski sejem zrasla na poreškem mednarodnem sejmu BOOKtiga. Tam si je nekaj antikvarjev, ki se tam srečujejo, zamislilo, da bi lahko imeli sejem starih knjig tudi v slovenskem obmorskem mestu.

»Veliko pozornosti je namenjeno novim knjigam, mi pa smo želeli opozoriti tudi na vrednost starejših. Vse knjige so kot sol, ki začinijo naše življenje,« je Celestina pojasnila ime in namen sejma.

Na sejmu sodelujejo slovenski anti-

kvariati, poleg Librisa in Glavana še Petek, Alef, Antika Celje, hrvaška - Mali neboder in Nova stvarnost, zasebnimi zbiratelji in pomorski muzej. Sejem ponuja slovenske, italijanske in hrvaške knjige. Njihove cene so po besedah Celestine različne. Zelo stare knjige imajo višje cene, zanje izkazujejo zanimajo predvsem zbiratelji, veliko knjig pa je na voljo zelo ugodno, tudi po en evro.

Sinoči so v knjigarni Libris odprli razstavo fotografij na les Knjige, morje in Koper avtorice Tjaše Obrulek, posebno presenečenje pa so knjižni škrti, ki so skriti po knjigah. Knjižne škrate je ustvarilo več slovenskih striparjev, ki jim je bilo naloženo, naj upodobijo svojo predstavo teh bitij.

Danes dopoldne bo čas za prireditve kamišibaj. To starodavno pripovedovanje zgodb ob slikah na malem odru prihaja iz japonske tradicije in se vedno bolj razvija tudi v Sloveniji. Pripovedoval bo Rok Glavan iz Antikvariata Glavan.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Šport

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

VN Japonske ob 7. uri

SUZUKA - Danes ob 8. uri se bodo začele kvalifikacije za jutrišnje VN Japonske v formuli ena. Prosti treningi so bili v znamenju mokre steze zaradi dežja, najbolje pa so se odrezali vozniki Mercedes, ki so na prejšnji dirki v Singapuru povsem pogoreli. Najhitrejši je bil sicer Danil Kvyat (Red Bull, na sliki). Za danes in jutri napovedujejo suho vreme.

Jutrišnja dirka se bo začela že ob 7. uri po našem času.

Sedma kolajna za ZDA

RICHMOND - Ameriška mladinska kolesarka Chloe Dygert je ponovila uspeh iz vožnje na čas in na svetovnem prvenstvu v Richmondu konkurenco ugnala še v cestni dirki. Američani so za zdaj že pri sedmih odličjih. Zlat v ekipni vožnji na čas je bil BMC, dve zlati medalje je osvojila Dygertova, dve srebrni Whitova, med mladinci so v kronometru prišli še do srebra in bron po zaslugi Adriena Coste in Brandona McNultyja.

47. BARCOLANA - V Portopiccolu v Sesljanu so predstavili jadrnico Mitje Kosmine

Gospodična Jena

FURIO BENUSSI

»Borili se bomo za prvo mesto«

Furio Benussi

FOTODAMI@N

Tržaški jadralca Furio Benussi, ki bo letos vodil Jeno, je bil včeraj v sesljskem Portopiccolu jasen: »Ker smo favoriti, javnost pričakuje zmago. Borili se bomo za prvo mesto.«

Mitja Kosmina je povedal, da ste spremenili in pomladili ekipo.

Velja. Posadka je pomladena. Morda še neuigrana, če bi lahko uporabil nogometni žargon. Nekateri se še med seboj ne poznajo. Zaradi tega bomo pred Barcolano veliko trenirali in nastopili na nekaterih regatah. Čez en teden nas v Tržaškem zalivu čaka Trofeja Bernetti. Dva dni pred tem bomo jadrili v Benetkah. Nato nas čakata Barcolana in še Veneziana.

Jena bo zmagala, če ...

Odgovarja nam veter. Jena je zelo delikatna, da se premakne z mesta. Najbolj problematično je, če piha od 0 do 2 vozla. Za nas je zelo ugodno, če piha med 6/7 do 30 vozlov. Kar je nad 30 vozlov, nam povzroča druge preglavice.

Katere jadrnice bodo vaši največji konkurenti?

AnyWave Paula Cayarda in Robertissima 3 Vasca Vascotta. V boj za sam vrh se bo morda vključila še kaka druga. Odvisno od vetrovnih razmer. Letošnja Barcolana bo prav gotovo bolj izenačena od prejšnjih izvedb, na katerih je kraljevala jadrnalna formula ena, Esimit Europa 2.

Jena je del širšega projekta No Borders Team.

Živimo na večnarodnem prostoru. Koper je od Trsta oddaljen le lučaj. Tudi Hrvaška je zelo blizu. Uspešni bomo, če se bomo povezovali, se med seboj poznali in sodelovali. Projekt bomo v prihodnje bržkone še dodatno okrepili. (jng)

Visoka. Elegantna. Prav nič postarana. Celo boljša. Lepša. Bolj dinamična. Gospodična je ime Jena, ki se je v soju temnomodrih žarometov bohotala v marini Portopiccola v Sesljskem zalivu. Jadrnalna maxija, ki je del širšega projekta Jena No Borders Team, so predstavili sinoči v restavraciji Bris. Gostov je bilo veliko. V središču pozornosti pa sta bila dva: lastnik jadrnice Mitja Kosmina in njegova desna roka, team manager Furio Benussi. Jena bo na letošnji 47. Barcolani, vsaj na papirju, glavni favorit za osvojitve zmage. Kosmina jih je doslej osvojil štiri. Na najbolj množični regati v Sredozemskem morju nastopa neprekinjeno od leta 1988. Prvič je zmagal leta 1995. »Tista je bila tudi najbolj sladka zmaga. Najbolj borbena,« se spominja krmar tedanje Gaje Legend. Zadnjič je Kosmina stopil na najvišjo stopničko leta 2009. Od leta 1996 je bilo tudi nešteto drugih mest. Neprekinjeno od 2002 do 2008 ter od 2010 do 2013. »Lani, ko se je začel naš dolgoročni projekt modernizacije in optimizacije jadrnice, sem tekmoval na manjši jadrnici. Jena je počivala. Letos pa smo jo še dodatno posodobili. Poglobili smo dno. Uredili sprednji del. Proces pomladitve še traja in upamo, da ga bomo v naslednji sezoni dokončali. Zadnja največja investicija bo zamenjava jeklene kletke s karbonsko. Ta sprememba naj bi jadrnici dodala neko pravo konkretno vrednost. Izvajanje manevrov naj bi bilo boljše,« je pred jesenskimi nastopi razkril vodja večnarodne posadke Jene, na kateri prevladujejo italijanski in slovenski, predvsem mlajši jadranci.

Simčičevega Esimita Europe 2 letos ne bo. »To še ne pomeni, da bomo mi zmagali z levo roko. Za prvo mesto se bodo lahko borile tri ali štiri jadrnice. Najbolj nevarna bo morda Robertissima 3 Vasca Vascotta. On je človek Tržaškega zaliva. Občutljiv je na vsako sapico. Ker ni Esimita, bo letošnja Barcolana znova bolj zanimiva. Esimit je bil zanimiv za medije. Z njim pa je Barcolana nekoliko izgubila ravnotežje,« meni Kosmina.

Na krovu Jene bo tudi nekdanji župan Občine Zgonik Mirko Sarđoč. »Jena

Jena v sesljskem Portopiccolu in lastnik jadrnice Mitja Kosmina

FOTODAMI@N

je glavni nosilec našega projekta No Borders Team, ki smo ga začeli pred sedmimi leti. Ta projekt je hkrati filozofija. S tem želimo ovrednotiti čezmejno okolje. Le s ta-

ko promocijo in sistemsko ponudbo lahko kljubujemo močnejšim in bomo kos prihodnosti,« je poudaril Sarđoč.

Jan Grgič

KOŠARKA - Objavili koledar deželne C-lige silver

Derbi že v 2. krogu

Med Bregom in Borom 10. oktobra v Dolini - Za uvod v San Giorgio di Nogaro spet Basket day

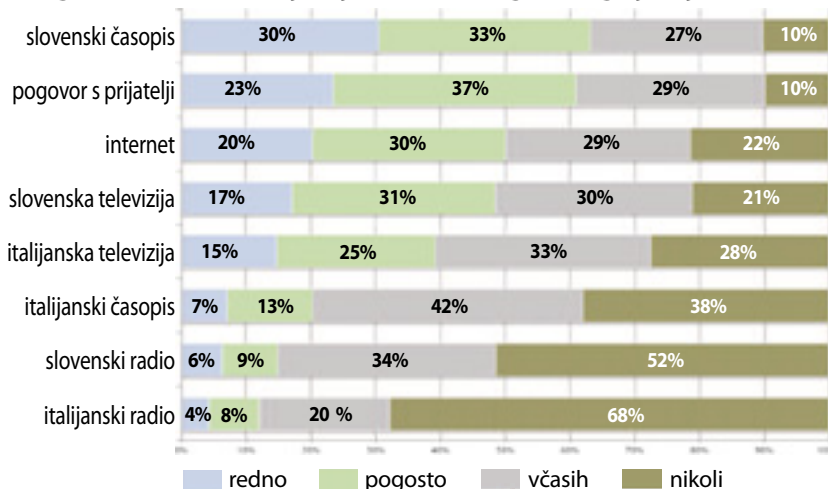
Letošnje prvenstvo C-lige silver oz. nekdanja deželna C2-liga, se bo začelo prihodnji konec tedna z že tradicionalnim »dnevom košarke«, t.i. »Basket day«. Vse tekme prvega kroga bo letos gostila telovadnica v Ulici Palladio v kraju San Giorgio di Nogaro, v kateri bo mogoče spremljati košarko od sobote, 3. oktobra, z začetkom ob 16. uri, do nedelje, 4. oktobra, ko se bo prireditev sklenila ob 20.30 s srečanjem med Libertasom iz San Danieleja in Servolano. V San Giorgio di Nogaro bosta nastopila tudi oba naša letošnja predstavnika v C-ligi silver, in si-

cer Breg in Bor. Brežani bodo sklenili prvi tekmovalni dan z dvobojem, ki bo v soboto ob 20.30 proti moštvo Geoclisma Fogliano, igralci Bora pa bodo kot prvi stopili na igrišče v nedeljo ob 14.30 proti ekipi Pallacanestro Codroipese.

Koledar letošnje C-lige silver pa je za poslastico za naše ljubitelje košarke poskrbel že v drugem krogu, saj bo težko pričakovani derbi med Bregom in Borom na sporedu že v soboto, 10. oktobra, ob 20.30 v Dolini (povratna tekma na Stadionu 1. maja bo na sporedu v soboto, 30. januarja, ob 18.30). Enaki urniki bodo veljali tudi za domače tekme med rednim delom sezone, saj bo Breg praviloma igral v telovadnici v Dolini ob sobotah ob 20.30, Bor pa bo na domačih tleh nastopal ob sobotah ob 18.30.

Ostale ekipe, ki bodo v letošnji sezoni sestavljale C-ligo silver so Trevisan Confezioni iz Latisane, Pallacanestro Grado, Pallacanestro DGM iz Campoformida, Romans, Blue Service iz Fagagne, Latte Carso U.B.C. iz Vidma, Pallacanestro Codroipese, Libertas iz San Danieleja, Servolano, Don Bosco, Geatti Basket Time iz Vidma, Geoclisma iz Foljana in Pienne Sistema Basket iz Pordeona. Skupno bo torej 15 ekip, tako da bo vsako moštvo dvakrat počivalo. Brežani bodo mirovali v četrtem krogu (24. oktobra in 13. februarja - zaradi tega jim bo zavidala marsikatera ekipa, saj je takrat Pust), Borovci pa v osmem krogu (21. novembra in 12. marca). Redni del sezone se bo zaključil 30. aprila. Bor bo takrat igral na domačih tleh proti ekipi Geatti Basket Time Udine, Breg pa v Fagagni. (av)

Pogostost spremljanja športnega dogajanja

Računalniški škrat nam jo je včeraj pošteno zagodel. Pri objavi grafa iz raziskave ZŠSDI o spremljanju športnega dogajanja prek medijev smo obrnili vrstni red. Naredili smo lep avtogol, saj pravilna verzija grafa, ki jo zdaj lahko vidite na gornjem posnetku, je pravzaprav za kategorijo tiskanih medijev, še posebno laskava ...

FIFA Blatter v primežu preiskave

ZÜRICH - Lovke švicarskega tožilstva so naposled dosegle tudi Seppa Blatterja. Preiskali so pisarno predsednika Mednarodne nogometne zveze (Fifa) v odstopu, sporočili pa tudi, da je zaradi sumljivih poslov pod drobnogledom tudi sedanjí predsednik evropske zveze (Uefa) Michel Platini, ki naj bi leta 2011 od Blatterja prejel 2 milijona frankov, vendar je Platini o tem bil preiskovan le kot prič, Blatter pa je osumljenec.

SP POZIMI - Fifa je potrdila zimski termin svetovnega prvenstva v Katarju leta 2022. Prva tekma bo na sporedu 21. novembra, po 28 dneh se bo SP končalo 18. decembra 2022. SP čez sedem let bo tako najkrajše od leta 1978 v Argentini, ko je mundial trajal le 25 dni, v Katarju bo vse skupaj trajalo 28 dni.

Danes Napoli-Juventus
RIM - A-liga, danes 18.00 Roma - Carpi, 20.45 Napoli - Juventus.

Premagali Srbe!

BERLIN - Slovenska moška odbojarska reprezentanca je na pripravljalnem turnirju v nemškem Ludwigsburgu s 3:2 (21, -18, 24, -22, 13) premagala podprvakinja letošnje svetovne lige Srbije. Izbranci selektorja Andree Gianija se bodo pomerili še z Nemčijo in Francijo.

Poraz Tržačanov

BOGLIASCO - V krstnem nastopu v najvišji ligi so vaterpolisti tržaškega kluba Pallanuoto Trieste doživeli v Bogliascu poraz. Končni izid 10:3 že pove, da bo tržačanom letos v ligi trda predla.

KOŠARKA Memorial Tavčar: finalista sta Bor in Breg

Bor Radenska in Breg sta finalista 33. Memoriala Borisa Tavčarja, ki ga v dvorani Bojana Pavletiča na stadionu 1. maja ob svoji 50-letnici organizira Košarkarski klub Bor. Finale bo drevi ob 20.30. Ob 18.30 se bosta za 3. mesto pomerila Sokol in Kontovel.

Breg - Sokol 70:47 (12:16, 34:29, 51:39)

Breg: Carra 16, Pigato 6, Slavec 5, Semec, Spigaglia 10, Gelleni 10, Zobec 3, Cigliani 8, Crismani 12, trener Krašovec.

Sokol: Ferfoglija, Gallochio 6, Piccini 2, Coloni, Tercon, Doljak 3, Peric, Piz-ziga 16, Babich 4, Hmeljak 6, Pertot 2, Grassi, Ušaj 5, Zeno 5, trener Vatovec.

Bor Radenska - Kontovel 87:49 (21:17, 46:25, 67:37)

Bor: Bole 5, Basile 2, N. Daneu 16, Crevatin 7, Scocchi 9, Marchesan 10, Devčić 10, T. Daneu 2, Favretto 8, Mozina 5, Albanese 8, Doz 5, trener Oberdan. Kontovel: Škerl 10, Žerjal 12, Majovski 2, Rudes, Gantar 11, S. Regent, Tullaich, Sossi 9, Mandić 2, Devetak 2, trener Švab.

LOKOSTRELSTVO - Karen Hervat zmagala v Turinu

Državna prvakinja

Med deklicami je na razdalji 40 metrov vodila od prve do zadnje puščice

Štirinajstletna lokostrelka Karen Hervat s Hrvatov nad Dolino je v Turinu osvojila naslov državne prvakinja med deklicami na razdalji 40 metrov v olimpijski kategoriji. Slovenska tekmovalka društva Ascata, ki jo trenira prav tako slovenski strokovnjak in nekdanji tekmovalac Zarje, zdaj 39-letni Moreno Granzotto, je na tekmi na atletski stezi na stadionu Prima Nebiola vodila od prve do zadnje puščice. Skupno jih je v dveh krogih izstrelila 72 in dosegla končni izid 673, kar je sicer trinajst točk manj od njenega osebnega rekorda, to pa zato, ker je z zadnjo puščico povsem zgrešila tarčo, kar se ji je med drugim v tej kategoriji zgodilo prvič. A za zasledovalke je bila nedosegljiva že pred zadnjo puščico, tako da napaka ni imela nobenih praktičnih posledic. Drugo uvrščena tekmovalka Elisa Ester Coerezza (Arcieri Monica) je namreč tekmo končala z izidom 668. Hervatova je v Turinu nastopila kot favori-

tinja. Od aprila meseca je namreč vodilna na državni jakostni lestvici med deklicami. Toda med favoritnjami je bila tudi lani, a je na koncu pristala šele na 5. mestu, neuspešna pa je bila tudi na letošnjem dvoranskem DP, na katerem ji ni uspelo ponoviti lanske zmage. Zato se je včerajšnjega uspeha zelo veselila.

Karen, ki na teden izstrelila na treningih 1800 puščic (na odprtem v Bazovici, doma v kletnih prostorih, na pokriti atletski stezi stadiona Rocco), kar je po obsegu vadbe primerljivo z vrhunskimi lokostrelci, ve-lja za fizično močno in mentalno trdno športnico, ki je med drugim z izidom 1359 točk nosilka državne rekorda FITA (144 puščic na razdaljah 50, 40, 30 in 20 m).

V naslednji sezoni bo nastopila med kadetinjami, kar bi ji morebiti lahko tudi odprlo vrata v državno reprezentanco.

GIULIANO DI DONATO Sodeloval je z ekipama Krka in Lampre

Kolesa ima po rokah tako v prostem času kot med službo. Še ne 50-letni Giuliano Di Donato, doma iz Hrvatov pri Borštu (stanuje sicer v Trstu), je poklicno kolesarski serviser. »Kolesa popravljam in sestavljam že dobrih 35 let. Po končani nižji srednji šoli sem moral v službo in sem se počasi izučil poklica. Pravih serviserjev nas je na Tržaškem in v okolici zelo malo. Uporabnikov koles pa vedno več,« je povedal Giuliano, ki je v nedeljo spremljal svojega sina Massimiliana (sicer nogometaš začetniške ekipe Brega Zarje, hčerka Francesca pa se ukvarja z gimnastiko pri tržaškem klubu Artistica '81) na ljubiteljskem tekmovanju Rampigada Santa. Ker svoje delo opravlja z dušo in srcem, Giuliano večkrat zajaha svoje gorsko kolo in se zapelje v naravo. »Cestnega kolesa se izogibam. Raje grem po stranskih poteh, kjer ni prometa. Pred nekaj leti sem prevozil tudi do 15 tisoč kilometrov letno. Zadnja leta pa sem zaradi službenih in družinskih obveznosti zmanjšal kilometrino. V prihodnje pa jo nameravam znova povišati. Na trening se odpravim dvakrat tedensko. Ob koncih tedna, ko uspem, grem s prijatelji na kako daljšo turo,« pravi Di Donato, ki je kot otrok začel svojo športno pot pri nogometni sekciji dolinskega Brega. »Igral sem v napadu. Nato pa sem zaradi službenih obveznosti nehal.«

Giuliano je leta 1999 sodeloval z nekaterimi poklicnimi klubi. »Kot mehanik in serviser sem spremljal slovensko ekipo Krko Telekom in italijansko Lampre. Bil sem del ekipe na dirki Po Abruciju in na državnem prvenstvu pri jezeru Maggiore. Nazadnje pa je kot serviser sodeloval z organizatorji kolesarskega maratona Ljubljana - Lonjer in Granfondo d'Europa.«

Giuliano je pozoren do prehrane, čeprav ne zaupa posebnim dietam. »Se skušam izogibati bolj nezdravi prehrani. Jem pa malo vsega.«

Drugi športov ne spremlja veliko. »Družinsko navijamo za Juventus in ko črno-beli igrajo v Vidmu, gremo do stadiona Friuli. Drugače spremljam nastope sina in hčerke. Od poklicnih kolesarjev navijam za Contadorja in Aruja.« Giuliano je tudi raznašalec našega dnevnika.

ODBOJKA - V Repnu na Pokalu Bazoviških žrtev tudi Fužinar in Žirovnica Tudi slovenska prvoligaša

Sloga Tabor Televita danes najprej z Bassanom - Krstni nastop Rigonata in Biribantija

Športni del pobud ob počastitvi spomina štirih bazoviških junakov se počasi bliža koncu. Po spominskem pohodu, ki je bil na sporedu na dan osrednje proslave in ženskem mednarodnem turnirju za 42. Pokal bazoviških žrtev pred dvema tednoma, bo danes in jutri v Repnu še moški del. Vse športne pobude sta priredila AŠZ Sloga in ZSSDI.

Moškega dela se bodo udeležile štiri ekipe, ki se bodo pomerile vsaka proti vsaki. V Repnu bomo lahko gledali dva slovenska prvoligaša - Žirovnico in Fužinar. Žirovnica, lanski zmagovalec turnirja, si je v minuli sezoni priborila napredovanje v najvišjo slovensko ligo, ravenski Fužinar, s katerim je AŠZ Sloga tudi pobrateno, pa si je v lanski sezoni priboril obstanek med slovensko odbojgarsko elito.

Poleg njihju bosta na turnirju tudi dva B2 ligaša in sicer Sloga Tabor Televita in Bassano Volley, ki se iz lanske sezone dobro poznata, saj sta nastopala v isti skupini, nasprotnika pa bosta tudi letos.

Težko je napovedati favorita, vse ekipe so še v pripravljalnem obdobju, prav gotovo pa sta s pripravami na boljšem slovenska prvoligaša, za katera se bodo ligaški boji začeli prihodnjo soboto.

Nas bo seveda zanimal krstni nastop Sloge Tabor Televita, ki bo prvič nastopila v novi postavi, v bosta prvič zaigrala novi podajac Rigonat ter bivši italijanski reprezentant in evropski prvak Biribanti, verjetno pa bo trener Jerončič poklical tudi kakega mlajšega igralca iz društvenega zaledja. Skratka, obetajo se nam zelo zanimivi odbojgarski boji!

Spored

Danes: 16.30 Sloga Tabor Televita - Bassano Volley, sledi OK Fužinar - OK Žirovnica, sledi Sloga Tabor Televita - OK Fužinar. **Jutri:** 9.30 Bassano Volley - OK Žirovnica sledi OK Fužinar - Bassano Volley sledi Sloga Tabor Televita - Žirovnica.

Sledilo bo nagrajevanje ekip in najboljših posameznikov.

NOGOMET - V promocijski in 1. amaterski ligi

V Doberdobju bo vroče

Po 13 letih znova derbi Mladost - Sovodnje - Danes tudi Juventina (v Gonarsu) in Primorec (v Vižovljah)

VERJETNI POSTAVI

Mladost: Ballerino, Geriolet, Candusso, E. Kogoj, Colautti, Marusic, Vizintin (Furlan), M. Ferletič, M. Peric, Leghissa, Skarabot. Trener: Gon.

Sovodnje: Dovier, Markovič, S. Tomšič, Bernardis, Galliussi, Floco, Visintin, Hriberšek, Černe. V zvezni liniji je trener Fabio Sambo neodločen med Bytyqijem, Čavdkom in Vanzom.

Sodnik: Fabio Dusso iz Vidma

Arhivski posnetek derbija Mladost - Sovodnje iz sezone 200/2001

32

derbijev sta doslej igrala Mladost in Sovodnje (26 v 3. AL, 4 v 1. AL in 2 v 2. AL). Prvega so igrali v soboto, 19. januarja 1974 v 3. AL (skupina N) v Doberdobju in končal se je 2:1 za Mladost. Strelci so bili Doncovio iz 11-metrovke in autogol Petejana (Mladost), B. Marson (Sovodnje). Vratar Peric (Mladost) je ubranil 11-metrovko B. Marsona (Sovodnje). Sodnik srečanja, ki je izključil Florenina (Sovodnje) in Čotica (Mladost), je bil Bosch in iz Zagraja. Zadnji 32. derbi je bil 28. aprila 2002 v Doberdobju. Končal se je s tesnim 1:0 v korist Mladosti z golom Bagatina. Skupni izkupiček po 32. derbijih je 11 zmag za Mladost, 7-krat so bili uspešni Sovodenjci, 14 derbijev se je končalo z neodločenim izidom (6 brez golov). Skupno je v teh derbijih padlo 78 golov, 40 jih je dala Mladost, 38 pa Sovodnje (statistike Bruna Rupla).

Štiri ekipe naših društev bodo stopile na igrišče že danes. Največ zanimanja vlada za 32. derbi med Mladostjo in Sovodnjami. Tekma bo ob 15.00 v Doberdobju. Moštvi sta se zadnjič srečali pred 13 leti. Prav zaradi tega so pričakovanja toliko večja. »Ob igrišču se bo bržkone zbralo veliko ljudi. Fantje so že ves teden nestrpni. Tudi navijači razpravljajo o derbiju,« je povedal trener Mladosti **Roberto Gon**, ki bo imel precej težav s postavo. Spisek poškodovanih in lažje poškodovanih je dolg: Zolia, Erik in Alan Cadez, Bressan, Simeone, Buffolin in Eros Kogoj. »Mor-da bo nekdo od teh stisnil zobe. Ne bo pa Danieleja Perica, ki je diskvalificiran, in Ferleza. Pričakujem zelo izenačeno tekmo,« je napovedal Gon, ki bo znova imel na razpolago Marusica, Gerioleta in Leghissa. Težav s postavo ne bo imel tre-

ner Sovodenj **Fabio Sambo**. »Odsoten bo samo Stergulz. Vsi drugi so pripravljani na boj. Prav boj je prava beseda za jutrišnjo (današnjo) tekmo. Pričakujem izjemno borbeno tekmo,« pravi Sambo, ki je bil že igralec in trener Mladosti.

Danes bo na sporedu celoten krog skupine B promocijske lige. Zanimivo bo v Vižovljah, kjer bo gostoval trebenski Primorec. Tako belo-rdeči kot Sistiana sta novinca v ligi. Varovanci Micheleja Campa so sezono začeli z visjimi ambicijami, saj so se precej okrepili (in primis z Alenom Carljem). Primorec pa je sezono začel z dvema porazoma in kar sedmimi prejetimi goli. Dvakrat je izgubila tudi Juventina, ki bo danes gostovala v Gonarsu. V taboru štandreških rdeče-belih pričakujejo reakcijo, saj so sezono začeli s povsem drugačnimi načrti. (jng)

SKIROLL - SP Hrovatin štirinajsti v sprintu

DOLINA FIEMME - Na svetovnem prvenstvu v skirollu v dolini Fiemme je tekmovalac ŠD Mladina Niki Hrovatin sinoči v sprintu osvojil 14. mesto. S tem izidom se je uvrstil v tekmovalni del na izpadanje, a ga je že v osmini finala izločil Emanuele Sbabo, eden najboljših na svetu.

»Pričakoval sem nekoliko boljše uvrstitve, a se mi start ni posrečil. Sem pa vsekakor zadovoljen, da sem lahko nastopil na svetovnem prvenstvu med člani,« je povedal hrovatin. Tekma v Vianu se je odvijala pod reflektorji in pred lepim številom gledalcev.

Domači šport

DANES

Sobota, 26. septembra 2015

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v Vižovljah: Sistiana - Primorec; 15.00 v Gonarsu: Gonars - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Doberdobju: Mladost - Sovodnje

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Žavljah: Zaule - Vesna

KOŠARKA

MEMORIAL TAVČAR - 18.30 na Stadionu 1. maja v Trstu: za 3. mesto; 20.30 finale

ODBOJKA

TURNIR BAZOVIŠKI JUNAKI - 16.30 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Bassano; sledi Fužinar - Žirovnica; sledi Sloga Tabor Televita - Fužinar

JUTRI

Nedelja, 27. septembra 2015

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.00 v Križu: Vesna - Chions; 15.00 v Percottu: Lumignacco - Kras Repen

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Turjaku: Fogliano Turriaco - Breg; 15.00 v Terzu: Terzo - Zarja

2. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Trebčah: Gaja - Audax; 15.00 na Proseku, Rouna: Primorje - Villesse

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Trebčah: Kras - Gradisca

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Romans Medea

DEŽELNI NAJMLAJŠI - 10.30 v Repnu: Kras - Cavolano

NAJMLAJŠI 2002 - 10.30 v Pierisu: Pieris - Kras Repen

NAJMLAJŠI - 10.30 v Gorici: Azzurra - Sovodnje; 10.30 v Podgori: Juventina - Audax

KOŠARKA

DRŽAVNA C-LIGA - 18.00 na Opčinah, Ul. Alpini: Jadran - Rucker Sanve

UNDER 14 MEMORIAL GOMBAČ - 9.30 na Stadionu 1. maja v Trstu: Bor - San Vito; 11.30 Jadran - Servolana; sledita tekma za 3. mesto in finale

ODBOJKA

TURNIR BAZOVIŠKI JUNAKI - 9.30 v Repnu: Bassano - Žirovnica; sledi Fužinar - Bassano; sledi Sloga Tabor Televita - Žirovnica

JADRANJE

3. POKAL SIRENA - 11.00 v Barkovljah (sedež Sirene): razredi 420, laser standard, laser radial in laser 4.7 (organizator TPK Sirena)

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledita Utrip
 evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik,
 vreme in šport **7.05** Parlamento Sette-
 regioni **8.25** 17.45 Passaggio a Nord-Ovest
9.55 Fuori luogo **11.00** Line Verde Oriz-
 zonti **12.00** La prova del cuoco **14.00** Linea
 Blu **15.25** Nad.: Legami **17.15** A Sua im-
 imagine **18.50** Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Af-
 fari tuoi **21.10** Ti lascio una canzone

RAI2

6.30 Nautilus **7.00** Nan.: The McCarthys
7.20 Nan.: Due uomini e mezzo **7.40** Ser-
 ja: Once Upon a Time **8.25** Serija: Heart-
 land **9.10** Sulla Via di Damasco **9.45** Parla-
 mento Punto Europa **10.15** Serija: Il nostro
 amico Charly **11.00** Mezzogiorno in fami-
 glia **13.00** 18.35, 20.30, 22.40 Dnevnik
13.25 Dribbling **14.00** Avtomobilizem: For-
 mula 1, VN Japonske, kvalifikacije **15.30** Ser-
 ja: Squadra Speciale Colonia **16.25** Serija:
 Squadra Speciale Stoccarda **17.10** Sere-
 no variabile **18.05** Viaggi da record **18.40**
 90° minuto - Serie B **19.35** Serija: Squadra
 Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: Castle
21.50 Serija: Elementary **22.55** Rai Player
23.00 Sabato Sprint **23.45** Rubrike

RAI3

7.25 Serija: Zorro **7.50** Film: Naufrago del
 Pacifico (pust.) **9.45** Film: Capitani di ven-
 tura (pust.) **11.15** Nad.: Doc Martin **12.00**
 14.00, 18.55, 23.40 Dnevnik, vreme in šport
12.30 14.45 Rubrike **15.10** TV Talk **16.30**
 Presa diretta **17.55** Rai Player **18.00** The
 Cooking Show - Il mondo in un piatto
20.00 Blob **20.10** Che fuori tempo che fa
22.35 Il decalogo di Vasco **0.00** Stelle nere

RAI4

13.55 Pechino Express **16.25** Atlantis **17.55**
 Novice **18.00** Once Upon a Time in Won-
 derland **19.35** Rai Player **19.40** Secrets and
 Lies **21.15** Nad.: Non uccidere

23.05 Film: Lawless (krim., '12, i. T. Har-
 dy, S. LaBeouf)

RAIS

14.00 La Terra vista dal cielo **15.00** Isole sel-
 vagge **16.00** Concert: Prix Italia **18.00** No-
 vice **18.05** Vi racconto un romanzo **18.40**
 Nello studio di Mondrian **19.40** The Art of
 Gothic **20.30** Rai Player **20.35** Una biblio-
 teca, un libro **21.15** Il jazz italiano per
 l'Aquila **23.20** CRT - Centro Ricerche
 Teatrali **23.50** Ghiaccio bollente

RAI MOVIE

12.40 17.25 Rai Player **12.50** Film: Be Co-
 ol (kom., '05, i. J. Travolta) **14.55** Film: Quiz
 Show (dram.) **17.20** Novice **17.30** Film:
 She's the Man (kom.)

19.20 Film: Soul Men (kom., '08, i. S. L.
 Jackson) **21.15** Film: Carabina Quigley (ve-
 stern, '90) **23.25** Film: Arriva un cavaliere
 libero e selvaggio (dram., '78)

RAI PREMIUM

13.15 Nad.: Padre Brown **14.50** Attualno:
 Anica - Appuntamento al cinema **15.00** Em-
 my Awards 2015 **17.05** Novice **17.10** Nad.:
 Grand Hotel **19.10** Rai Player **19.20** Nad.:

Questo nostro amore **21.20** Nad.: Caruso, la
 voce dell'amore **23.35** Nad.: Terra ribelle

RETE4

7.15 Media Shopping **8.05** Nad.: Casa Via-
 nello **8.40** Film: Tutti possono arricchire
 tranne i poveri (kom.) **10.45** Ricette all'ita-
 liana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00**
 Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La
 signora in giallo **14.00** Lo sportello di For-
 rum **15.30** Nad.: Monk **16.35** Nad.: Poirot
19.35 Serija: The Mentalist **21.30** Film: Bel-
 ly of the Beast (akc., '03, i. S. Seagal)

23.35 Film: La giusta causa (triler, '95, i.
 S. Connery)

CANALES

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme
7.55 Prometne informacije **9.10** Super Par-
 tes **10.30** Supercinema **11.00** Forum **13.40**
 Film: Mary and Martha (dram., '13, i. H.
 Swank) **15.40** Nad.: Il segreto **16.10** Film:
 Piper (kom.) **18.45** Igra: Avanti un altro
20.40 Striscia la notizia - La voce dell'in-
 vadenza **21.10** Tu si que vales

ITALIA1

6.55 Nan.: Mike in Molly **7.15** Risanke in
 otroške oddaje **8.45** Film: Chill Out, Scoo-
 by-Doo! (anim.) **10.25** Film: Il mistero del-
 la casa stregata (kom.) **12.25** 18.30 Dnevnik
 in vreme **13.00** Grande Fratello 2015 **13.25**
 Šport **14.00** Film: Super 8 (zf) **16.20** Film:
 Alex Rider - Stormbreaker (pust.) **18.20**
 Nan.: Camera Café **19.00** Studio Life **19.20**
 Film: Sammy 2 - La grande fuga (anim.)

21.10 Film: Rio (anim.) **23.00** Film: Ant
 Bully - Una vita da formica (anim.)

IRIS

14.40 Film: Un lavoro da grande (kom.)
17.00 Film: 110 e lode (kom.) **18.55** Ades-
 so cinema **19.20** Film: Bagnomaria (kom.,
 It., '98) **21.00** Film: Spaghetti a mezzanot-
 te (kom., It., '81, i. L. Banfi) **23.00** Film: 40
 gradi all'ombra del lenzuolo (kom.)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.45 Dnevnik **7.50** Vreme
7.55 Omnibus **10.00** Coffee Break **11.30**
 L'aria che tira **12.45** 20.35 Otto e mezzo
14.00 Kronika **14.40** Serija: Jack Frost
18.15 Serija: L'ispettore Barnaby **21.10** Ser-
 ja: Benjamin Lebel - Delitti D.O.C.

LA7D

6.30 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint
7.35 11.20 Cuochi e fiamme **8.35** 17.10 I
 menù di Benedetta **13.25** 19.00 Chef per un
 giorno **15.25** Serija: Crossing Jordan **18.55**
 Dnevnik **21.10** Film: Lo sport preferito
 dell'uomo (kom.) **23.05** Film: Come erava-
 mo (dram.)

TELEQUATTRO

6.30 13.00 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia
 Trieste! **9.30** Ring **13.15** 17.55, 20.25 Oggi
 è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik
13.45 Voci in piazza **18.00** 21.00 Qui stu-
 dio a voi stadio **19.05** Qua la zampa **19.10**
 Tg Confartigianato **20.00** La parola del Si-
 gnore **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

11.20 Chef Sara in Asia **12.15** Jamie: Menù
 in 30 minuti **13.15** 18.35 Il re dello street-
 food **14.10** Posso dormire da voi? **16.10** Film:
 The Grandmaster (akc.) **19.05** Bourdain: Cu-

cine segrete **20.05** Il cuoco vagabondo **21.05**
 Davide Scabin: Uno scienziato in cucina
22.00 Simon Reeve: La via del caffè **23.00**
 Nad.: Xanadu - Una famiglia a luci rosse

CIELO

10.15 Fratelli in affari **12.10** 13.25, 14.50,
 15.55 Studio MotoGP **12.35** Motociklizem:
 Moto3, VN Aragonije, kvalifikacije **14.10**
 Motociklizem: MotoGP, VN Aragonije,
 kvalifikacije **15.05** Motociklizem: Moto2,
 VN Aragonije, kvalifikacije **16.15** Ma-
 sterChef Italia **18.15** Alessandro Borghese
 - 4 ristoranti **19.15** Cucine da incubo **20.15**
 Affar di famiglia **21.10** Film: Valérie - Dia-
 rio di una ninfomane (dram.)

DMAX

12.30 I maghi delle auto **13.20** Come an-
 drà a finire? **14.10** Ci sei o ci fai? **15.05** Nu-
 di e crudi **15.55** 22.55 Airport Security
 Nuova Zelanda **18.35** Affare fatto! **19.30**
 Unti e bisunti **20.20** Banco dei pugni **21.10**
 Ingegneria impossibile **22.00** Sollevamen-
 to case **23.45** La città senza legge

SLOVENIJA1

6.15 Odmevi **7.00** 18.40 Risanke in otroške
 serije **9.15** Kviz: Male sive celice **9.55** Kratki
 film: Serenada **10.10** Infodrom **10.20** Dok.
 serija: Kdo si pa ti? **10.55** Dok. film: Drage
 moje tovarišice kuharice **11.55** Tednik **13.00**
 17.00, 18.55, 23.10 Poročila, šport in vreme
13.25 O živalih in ljudeh **13.50** Na vrtu **14.25**
 Dok. odd.: Moj vrt ima načrt **14.55** Dok. odd.:
 Moč trga umetnin **15.55** Dok. odd.: Gozd-
 na dediščina Franje Pahernika **17.20** Poseb-
 na ponudba **18.00** Z vrta na mizo **18.30** Oza-
 re **19.25** Utrip **20.00** Jadranske igre, finale

21.30 Film: Izgubljeno s prevodom
 (dram., '03, i. B. Murray, S. Johansson)

SLOVENIJA2

7.00 Med valovi **7.55** Avtomobilizem: For-
 mula 1, VN Japonske, kvalifikacije **9.20** Naj-
 boljše jutro **11.20** Dober dan **12.25** 10 do-
 mačih **12.55** Polnočni klub **14.15** Film: En dan
 resnice (kom.) **15.25** 0.35 Odbojka: EP, Slove-
 nija - Nizozemska, prenos **17.25** Košarka:
 superpokal, Krka - Tajfun, prenos **19.30** Dok.
 serija: Kdo si pa ti? **20.00** Film: Kupčija (kom.)
21.35 Zvezdana **22.25** Presenečenja **23.15**
 Odd.: Bleščica **23.45** Aritmija

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV
 - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Fe-
 stival of the European Song by Children
15.15 Dok.: Zgodovina ZDA **15.45** 20.00
 Potopisi **16.15** Dok.: Možje in gore **17.10**
 Arhivski posnetki **18.00** O živalih in ljudeh
18.25 Village Folk **18.35** Vreme **18.40** Pri-
 morska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes -
 Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja
19.45 Tg dogodki **20.30** Košarka: Super-
 pokal Slovenije, Krka - Tajfun **22.15** Ar-
 hivski posnetki športnih prenosov

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.10** 14.20
 Tv prodaja **10.35** Film: Mastni lažnivec
 (kom.) **12.35** Slovenija ima talent **14.40**
 Film: August Rush (dram.) **16.50** Film: Lov
 za svobodo (kom., '04, i. M. Moore) **18.55**
 Vreme in novice **20.00** Gostilna išče šefa
22.00 Top 4 s Tjašo Kokalj

22.55 Film: Popoln ulov (rom., '05, i. D.
 Barrymore)

Rai Sobota, 26. septembra
 Rai 3, ob 22.35

Il decalogo di Vasco

Italija: 2015
 Režija: Fabio Masi
 Dokumentarni film

Samo dva tedna po premierni pred-
 stavitvi na letošnjem beneškem fe-
 stivalu, ki je spremenil 72. mostro v
 rock dogodek, bo nocoj na tretjem
 kanalu Rai na sporedu film o Vasco
 Rossiju. V resnici gre pri tem za ze-
 lo posebno potovanje režiserja Fabia
 Masija (poklicno je Masi eden od
 urednikov oddaje Blob) in njegove-
 ga prijatelja Gianluce Della Valle (ki
 je montažer večine prispevkov no-
 vinarja Vincenza Mollice), ki se po-
 data na izlet po Italiji, s tem, da s sa-
 bo v avtu peljeta papirnati totem s
 podobo Vasca Rossija. Film tako ne-
 posredno pripoveduje o absolut-
 nem italijanskem rock zvezdniku in s pomočjo anekdot in trenutkov osvet-
 ljuje tudi še nepoznane plati Blascove osebnosti.

KANAL A

7.00 Risanke **8.15** Serija: Naša mala klinika
9.00 Serija: Goldbergovi **9.25** 17.05 Serija:
 Dva moža in pol **9.55** Serija: Odbita rodbi-
 na **10.45** Tv prodaja **11.00** Serija: Neprakti-
 čni šalivci **11.25** Top Gear **12.30** Serija: Ino-
 vatorji **13.25** Motociklizem: MotoGP, VN
 Aragonije, kvalifikacije **16.05** Serija: Nez-
 motljivi čut **17.30** Nogomet: Prva liga Tele-
 com Slovenije, Domžale - Olimpija Ljublja-
 na **20.00** Film: Mirovnik (akc., '97, i. G. Cloo-
 ney, N. Kidman) **22.20** Film: Prehod (triler)

PLANET TV

10.00 Ameriški Top Model **10.55** Nan.:
 Sedma nebesa **11.55** Nan.: Vojaške žene
12.50 Serija: Hiša vaših sanj **13.50** Kuhar-
 ski mojster **14.45** Nan.: Srečno ločena
15.15 20.00, 21.15 Kmetija: Nov začetek
16.55 Bognedaj, da bi crknu televizor
17.55 Nakupuj in zmaguj **19.00** 21.50 Danes
19.25 Planet kuha **19.50** Vreme in šport
22.00 Film: Narejeno v Ameriki (kom., '93,
 i. W. Goldberg)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar;
 7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00
 Poročila; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00, 10.10
 Prva izmena; 9.50, 14.40 Music box; 11.15
 Studio D - Pogled skozi čas, sledi Music
 box; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Otro-
 ški kotiček; 13.20 Glasba po željah; 14.10
 Nediški zvon; 15.00 Mladi val; 17.10 Jazz
 odenki; 18.00 Mala scena: Prežihov Voranc
 - Doberdob - radijska nadaljevanka, reži-
 ja J. Babič - 14. del; 18.55 Music box; 19.20
 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba;
 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50, 7.00 Kronika;
 6.00 Dobro jutro; 6.15 Napovednik; 6.25,
 10.40, 15.00 Pesem tedna; 6.30, 8.30, 9.30,
 10.30, 14.30 Poročila; 8.00, 17.30 Pregled ti-
 ska, vreme; 8.05 Pogovor s sinoptikom; 9.00
 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 11.00
 Ob enajstih; 12.30 Opoldnevnik; 13.00
 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in
 pomorščakih; 15.30 DiO; 16.16 Svežemodra
 selekcija; 19.00 Radijski dnevnik in kronika;
 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za
 železno zaveso; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30,
 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30,
 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik,
 vreme in prometne informacije; 7.15 Jutra-
 nji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05
 Horoskop; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Gostje
 tedna; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15,
 19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski in ra-
 dijski programi; 10.35, 15.05, 19.00, 20.00,
 20.30, 22.00, 23.00 Glasba; 11.00 L'alveare;
 12.01, 13.35 Ora musica; 12.30 Dogodki
 dneva; 13.00 Tra resti e orme; 14.00 Slot Pa-
 rade/Playlist; 14.35 Play Music Like; 15.00
 Souvenir d'Italy/Pesem tedna; 15.30 Dog-
 odki dneva; 16.00 E... state freschi - Hot
 Hits; 18.00 London Calling; 19.30 Večerni
 dnevnik; 20.00 La radio a modo nostro (en-
 krat na mesec); 21.00 Pairappapà; 22.30 So-
 noricamente Puglia; 0.00 Nottetempo.

VREDNO OGLEDA

Primorski
 dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 email: trst@primorski.eu
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320, faks 0481 356329
 email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
 tel. 0432 731190, faks 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
 fax 0463 318506

Internet:

<http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
 Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena:

1,20 €
 Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
 Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
 Partizanska 75, Sežana,
 tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
 Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
 prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

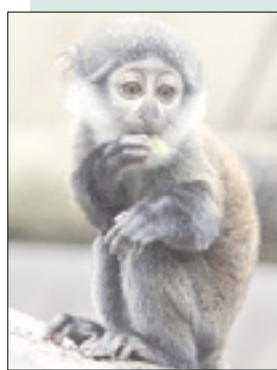
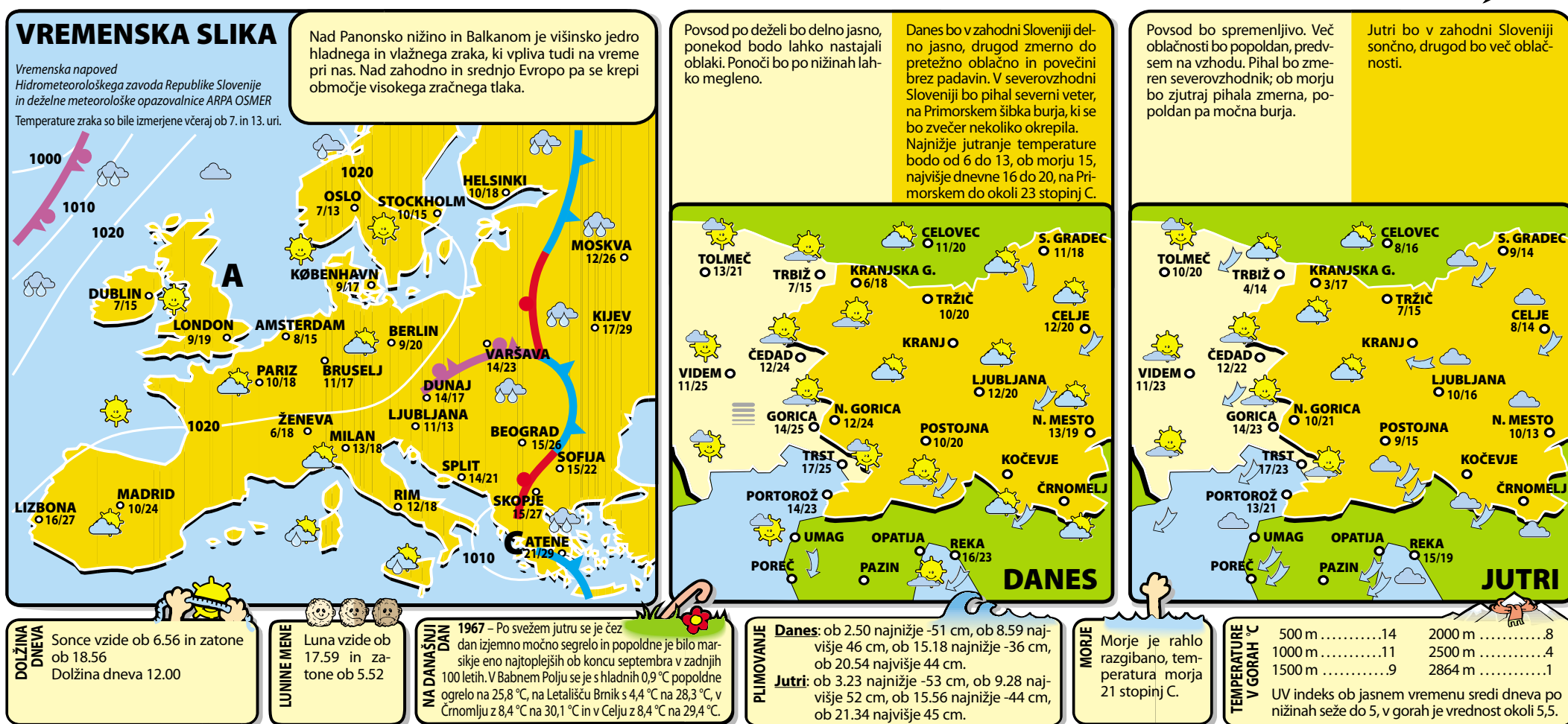
GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

B

Opice si bodo prigrizke vzele same iz avtomatov

BERLIN - Opice v berlinskem živalskem vrtu si bodo odslej lahko prigrizke vzele same, in sicer iz petih posebnih avtomatov. Denarja za priboljške ne bodo potrebovale, bo pa potrebna potrpežljivost, je pojasnil veterinar Andre Schüle. »Opice uporabljajo palice kot orodje za premik prigrizka proti izhodu,« pojasnjuje Schüle.

Kdaj bo hrana v škatli, pa določajo oskrbovalci živalskega vrta. »Novo je to, da je lahko žival prek avtomatskega krmarjenja zaposlena ves dan,« še dodaja veterinar. Za razliko od čokoladic v klasičnih avtomatih za hrano, ti prigrizki za opice ne predstavljajo dodatnih kalorij, saj so dobrote vštete v dnevne obroke opic, je sporočila nemška tiskovna agencija dpa.

80 milijonov za Rembrandta

PARIZ - Francija je pripravljena za enega od dveh portretov nizozemskega slikarja Rembrandta van Rijna, ki ju prodaja francoska družina Rothschild, plačati 80 milijonov evrov. Sliko bi razstavili v pariškem muzeju Louvre. Po besedah francoske ministrice za kulturo Fleur Pellerin je bila ponudba podana, nakup pa bi izjemoma financirala Banka Francije. Rembrandt (1606-1669) je poročna portreta, na katerih sta upodobljena Maerten Soolmans in Oopjen Coppit, naslikal leta 1634. Upodobljenca sta naslikana v naravni velikosti. Po ocenah strokovnjakov sta portreta v Rembrandtovem zgodnjem opusu edinstvena.

BARCELONA - V primeru zmage nameravajo izvesti popolno odcepitev od Španije

Večina v katalonskem parlamentu se nasmiha neodvisnosti naklonjenim strankam

BARCELONA - V Kataloniji bodo jutri regionalne volitve, na katerih bodo volivci posredno odločili tudi o podpori neodvisnosti te španske regije. Večina v katalonskem parlamentu se nasmiha neodvisnosti naklonjenim strankam, ki nameravajo v primeru zmage izvesti postopno odcepitev od Španije. V zadnjih dneh so se z

Mas se je tako odločil sklicati »plebiscitarne« regionalne volitve, da bi preveril, ali njegov načrt za odcepitev podpira večina Kataloncev ali ne.

Da bi še podkrepil tovrsten značaj volitev, je njegova konservativna nacionalistična stranka CDC skupaj s strankarsko navezo Levica/Zeleni (ICV), levo separatistično ERC in še nekaj manjšimi skupinami oblikovala enotno listo Junts pel Si (Skupaj za da).

Glede na ankete se listi obeta jasna zmaga, v parlamentu pa 66 ali 67 sedežev, s čimer bi za las zgrešila absolutno večino 68 od 135 poslanskih sedežev. Načrt Masove koalicije, da v primeru parlamentarne večine po volitvah izpelje 18-mesečni načrt, ki bi pripeljal do odcepitve, kljub temu ni ogrožen, saj lahko računa tudi na podporo marksistične leve stranke CUP, ki se ji obeta deset mandatorov.

A kot se zdi, večina Kataloncev noče neodvisnosti za vsako ceno in si želijo pogajanj z Madridom. Glede na anketo španskega inštituta Metroscopia sta se dve tretjini Kataloncev izrekli proti enostranski razglasitvi neodvisnosti. Nevarnost, da bi v tem primeru izgubili evro in članstvo v EU, se zdi večini zaskrbljujoča.

Tik pred volitvami je Evropska komisija Masovi vladi poslala jasno sporočilo. »Po enostranski razglasitvi neodvisnosti bi Katalonija postala tretja država in bi bila avtomatično izločena iz Evropske unije,« je minuli teden dejal tiskovni predstavnik Evropske komisije Margaritas Schinas.

Slovo iz EU naj bi Katalonijo čakalo predvsem v primeru enostranske razglasitve neodvisnosti in v tem primeru bi morala nova država vložiti novo prošnjo za članstvo, ki pa bi jo lahko Španija blokirala. Za sprejem nove članice v unijo morajo namreč glasovati vse preostale države članice. Katalonske regionalne oblasti sa-

me sicer pomen tega zmanjšujejo in opozarjajo, da bi morebiti začasno resda morali izstopiti iz EU, a da niti Evropa niti Španija nimata interesa za to, da bi bili dolgo izven unije.

Obe strani sta pred volitvami vodili intenzivno diplomatsko bitko glede vprašanja neodvisnosti. Osrednji vladi v Madridu

je uspelo pridobiti glasove nekaj pomembnih držav - med drugim je k »močni in enotni Španiji« pozval ameriški predsednik Barack Obama, podobno sporočilo sta poslala tudi britanski premier David Cameron in nemška kanclerka Angela Merkel.

Mas pa je v prizadevanjih za pridobitev tuje podpore po pisanju francoske

tiskovne agencije AFP svoje delegacije poslal v več nacionalnih parlamentov, tudi v Washington. Vetra v jadra separatistom pa niso dodali gospodarstveniki, ki so v zadnjih dneh - tudi v luči omejitve, povezanih z izključenostjo iz EU - večkrat posvarili Masa pred izvedbo osamosvojitvenih načrtov.

več strani zvrstila svarila pred tem. Predsednik regionalne vlade v Kataloniji Artur Mas se je odločil volitve povezati z glasovanjem o neodvisnosti, ker vlada v Madridu vztrajno zavrača izvedbo dejanskega referenduma o tem vprašanju. Po zgledu škotskega so ga Katalonci hoteli izpeljati že novembra lani, a je vmes poseglo špansko ustavno sodišče, nakar je proces zvođenel v simbolično glasovanje o neodvisnosti.

Vlada premierja Mariana Rajoya v Madridu se sklicuje na z ustavo določeno enotnost španskega naroda in referendumu ne dovoli, češ da bi kršil ustavno določilo, po katerem lahko referendum o suverenosti skliče zgolj nacionalna vlada, na njem pa da bi morali glasovati vsi Španci.

fototrip '15

70 let

Poslajte svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Čitamo Primorski v Marini Juliji

LUCIA GERMANI